

31
'72

FLACĂRA

ANUL XXI
NR. 895
29 IULIE 1972

PRIM SPORT LA ÎNTĂRIREA PĂCII
ȘI PRIETENIEI ÎNTRE POPOARE

BIAM

DOCUMENTELE CONFERINȚEI NAȚIONALE UN PROGRAM CONCRET DE LUCRU

« Dăruiți-vă, dragi tovarăși, întreaga capacitate și putere de muncă pentru ca, lichidînd cu desăvîrșire rămînerea în urmă pe care am moștenit-o, să înscriem patria noastră pe orbita civilizației moderne, să asigurăm un înalt nivel de viață, materială și spirituală, întregii națiuni! Aceasta este o răspundere și o datorie de onoare a fiecărui cetățean față de viitorul copiilor noștri, față de viitorul întregului popor, față de cauza socialismului și comunismului în România! »

(Din Rezoluția Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român)

O chemare înflăcărată adresată de partid întregului popor într-un moment de importanță crucială pentru viitorul socialist al țării și căreia întregul popor îi răspunde prin faptul concret al dăruirii în muncă. Momentul antrenează însăși demnitatea noastră națională, mîndria și ambiția de a ne ridica pe noi și țara la nivelul de dezvoltare economică a celor mai avansate țări ale lumii. A atinge această culme spre care ne conduce partidul este nu numai o datorie dar și un drept al acestui mult prea încercat popor român. Un drept pe care îl conferă, înainte de toate, inteligența sa creatoare, hărnicia sa, capacitatea de a ști să se mobilizeze, și nu rareori cu sacrificii, pentru mai binele lui și al țării, pentru urmașii și urmașii urmașilor celor de azi, un drept legitimat de istorie care a înzestrat acest popor al nostru cu cel mai bun și priceput cîrmaci din toate veacurile existenței sale — Partidul Comunist Român.

Am fost martorii Conferinței Naționale a partidului, unii avînd fericirea de a ne afla sub cupola Sălii Palatului, unde s-au desfășurat lucrările marelui forum al țării, alții, în fața televizoarelor sau aparatelor de radio, urmărind momentele esențiale ale acestui evehiment. Am luat cunoștință atunci de conținutul unor documente de importanță istorică — raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, rezoluțiile și directivele adoptate. Și a venit timpul ca toate aceste documente și cu deosebire raportul să le revedem, să le pătrundem sensurile adînci pentru a ne putea racorda întreaga muncă și existență la cerințele, la înaltele exigențe pe care partidul le-a pus în fața noastră, a tuturor.

Avem, înainte de toate, în față actualul cincinal și propriul nostru angajament de a-l realiza înainte de termen. Angajament cutezător dar și perfect realist. Gîndindu-mă la el îmi revin în minte cuvintele secretarului general al partidului rostite la încheierea lucrărilor conferinței: «Desigur, pînă la urmă nu este prea greu să se ia angajamente, chiar angajamente studiate și documentate... Pînă la realizarea angajamentelor este însă un drum destul de lung, sînt trei ani și jumătate. Pentru a le îndeplini se impun serioase măsuri organizatorice, tehnico-economice din partea tuturor factorilor chemați să contribuie la dezvoltarea societății noastre». Și factor esențial, de primordială importanță, sîntem fiecare în parte la locul nostru de muncă.

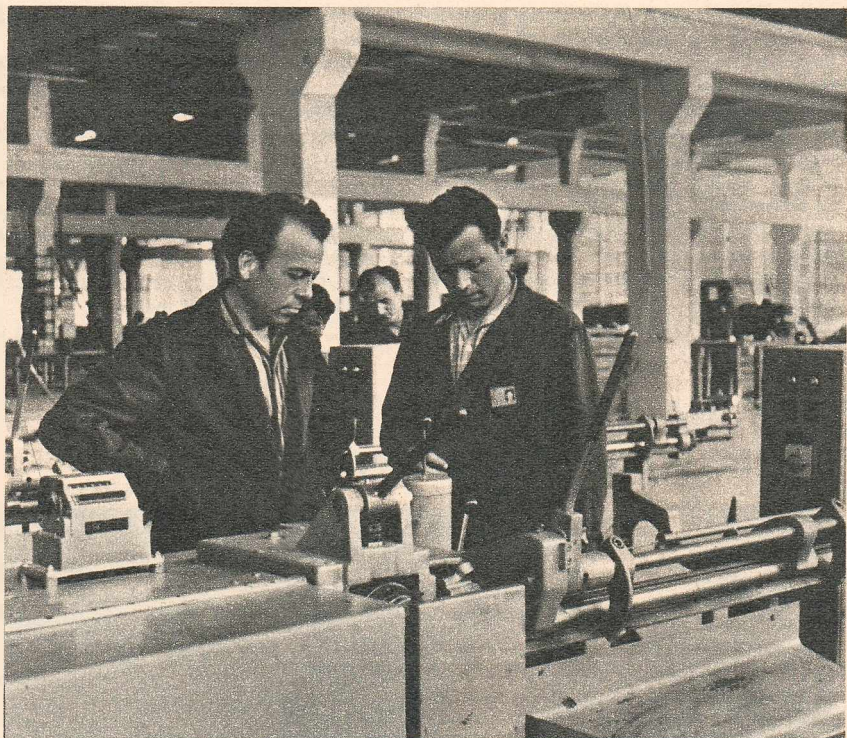
Reconsiderîndu-ne activitatea în lumina acestor înalte documente, analizîndu-ne critic propria noastră muncă, va trebui să găsim, și neîndoielnic că vom găsi, acele resurse pentru valorificarea superioară a bazei tehnico-materiale existente, pentru a asigura întregii noastre activități economice o eficiență mărită. Va trebui deci să ne considerăm, fiecare dintre noi, parte direct angajată în întreaga activitate desfășurată de partid pentru perfecționarea și raționalizarea întregii activități productive, să ne propunem un efort de gîndire îndrăzneată, creatoare, să milităm cu ardoare, indiferent de locul pe care-l ocupăm în angrenajul social, pentru promovarea celor mai bune forme de conducere și organizare, să nu ne împăcăm nici o clipă cu rutina, conservatorismul și automulțumirea, să ne aflăm în primele rînduri pentru promovarea neabătută a noului. Sînt cerințe care vizează atitudinea noastră față de muncă și care își găsesc locul, adînc săpate, în codul intim, personal, al eticii noastre socialiste.

Petru ISPAS

Marți, 25 iulie 1972

A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN : PENTRU FIECARE DINTRE NOI

SE TRADUC ÎN VIAȚĂ INDICAȚIILE DATE DE SECRETARUL GENERAL AL PARTIDULUI

A doua zi după încheierea Conferinței Naționale a P.C.R., în dimineața de 22 iulie, de la Uzina de sîrmă și produse de sîrmă din Buzău pornea la București un telex prin care se raporta Ministerului Industriei Metalurgice că prima instalație de plase sudate a intrat în probe tehnologice, cel dintîi beneficiar al noului produs urmînd a fi Consiliul popular al municipiului București.

Acest succes al uzinei buzoiene, consemnat în cîteva fraze de telegramă, nu constituia altceva decît traducerea în viață a unora dintre prețioasele indicații date personal de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu prilejul celor două vizite de lucru făcute anterior la Buzău.

În dimineața în care pe claviatura telexului se înregistra această telegramă, cei doi delegați ce reprezentaseră uzina la Conferința Națională a P.C.R., directorul uzinei, Leonid Cazacu, și maistrul Stan Cazan (în dreapta fotografiei), șeful secției autoutilare din uzină, deputat în Marea Adunare Națională, întorși încă în cursul nopții de la București, erau literalmente asaltați de numeroși ingineri, tehnicieni, muncitori, comuniști și fără de partid, dornici a afla prin viu grai și cu un ceas mai devreme cît mai multe despre atmosfera de puternic entuziasm ce a domnit la conferință, despre opiniile diverșilor delegați, despre hotărîrile adoptate.

Era firesc faptul că harnicul colectiv al uzinei din Buzău se arăta atît de interesat în aceste probleme. Din cele 27 milioane lei producție globală și producție-marfă pe care uzina se angajase să le realizeze în acest an în vederea înfăptuirii cincinalului în 4 ani și jumătate, pînă la data Conferinței Naționale se realizaseră circa 20 milioane lei. Indicația dată de tovarășul Nicolae Ceaușescu — *«Importante posibilități de creștere suplimentară a producției rezidă în scurtarea termenelor de execuție a noilor obiective și atingerea mai rapidă a parametrilor proiectați»* — începuse a fi materializată prin intrarea în funcțiune, cu o lună înainte de termen, a instalației de care am amintit. Aceasta înseamnă o producție suplimentară de 1 000 tone plase sudate, un produs care — premieră pe țară într-o uzină specializată — va contribui la reducerea consumului de metal pe șantierele

de construcții și în întreprinderile de prefabricate din beton armat, va duce la o creștere substanțială atît a calității betoanelor cît și a productivității muncitorilor betonisti.

Altă indicație dată de tovarășul Nicolae Ceaușescu în raportul la conferință — *«Cea privitoare la folosirea mai bună a suprafețelor de producție»* — prinde de asemenea viață în tînăra uzină din Buzău. S-au și întocmit lucrările în vederea montării, în spații existente, a unor noi utilaje, care numai în secția «trăgătorie oțel moale» vor asigura, pînă la finele cincinalului, un spor de producție de 150 mii tone.

Electrozii de sudură fiind un produs foarte solicitat, comisia economică de pe lîngă Comitetul de partid din uzină a elaborat un studiu pe baza căruia se va realiza, pe aceleași agregate, începînd încă din trimestrul IV al anului în curs, o producție suplimentară anuală de 3 800 tone electrozi de sudură. Printre altele — și o serie de sortimente noi, ca electrozii pentru sudarea aluminiului și a bronzului.

La toate acestea trebuie să mai adăugăm și alte preocupări, ca cele pentru reducerea cheltuielilor de producție (numai în acest an se vor obține reduceri de 1,3 milioane lei pe seama consumurilor specifice) sau cele de utilizare a informaticii și metodelor științifice de organizare a producției. Astfel, pe baza contractului încheiat cu Centrul de calcul din Ploiești și a eforturilor unui grup mixt de ingineri din uzină și de la acest centru se și elaborează de pe acum programele calculatoarelor electronice menite a dirija cu cea mai înaltă eficiență producția uzinei. Cele privitoare la evidențele contabile și de materiale vor intra în funcțiune încă în acest an; în primul semestru al anului viitor va intra în funcțiune programarea pe calculator a producției electrozilor de sudură — în al doilea semestru, cea din sectorul de trefilare.

Hotărîrile Conferinței Naționale a partidului, indicațiile date personal de tovarășul Nicolae Ceaușescu prind în felul acesta viață, se materializează în realizări cu care modernă uzină de pe noua platformă industrială din Buzău se poate într-adevăr mindri.

V. SAVIN

FII ȘI UCENICII PE CARE I-AM CRESCUT ÎN SPIRITUL DRAGOSTEI FAȚĂ DE PARTID

Așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul prezentat la Conferința Națională a P.C.R., în următorii ani va trebui să realizăm transformări de mare importanță. În viața țării noastre o bună parte dintre sarcini se vor afla pe umerii celor ce constituie astăzi generația tînără. Tocmai de aceea partidul pune atît de mare accent pe educarea tineretului, pe formarea noii generații a clasei muncitoare în spiritul moralei comuniste.

Lucrez de 47 de ani, fără întrerupere, ca lăcătuș în întreprinderea care actualmente este Uzina de utilaj greu «Progresul» din Brăila. De 24 de ani, de cînd uzina este proprietatea poporului, punctul de cînst în activitatea mea a fost să-mi îndeplinesc și să depășesc sarcinile de producție. Nu mai departe decît în aceste zile, pentru a cinsti Conferința Națională a P.C.R., am realizat cu zece zile înainte de termen lucrările de lăcătușărie și montaj la cele 50 de motoare de excavator, care constituiau planul meu pe luna iulie. Dar a realiza numai sarcinile stricte de producție nu înseamnă totul pentru un comunist. Unul dintre obiectivele principale ale întregii mele activități îl constituie, permanent, creșterea de noi cadre de muncitori, educarea lor în spirit comunist.

«Minunatul nostru tineret», așa a numit tovarășul Nicolae Ceaușescu tînăra noastră generație. Mă mindresc că printre acești

tineri se află și cei patru fii ai mei, unul student, ceilalți trei frezori și lăcătuși în Uzina «Progresul»: Ioan — 27 ani, Laurențiu — 23 ani, Sebastian — 21 ani, Gabriel — 18 ani. Cu toții au făcut liceul și în același timp s-au calificat ca muncitori de nădejde.

Acum 47 ani am fost ucenicul unui meșter care se numea V. Mustăț. Am avut bucuria, la rîndul meu, să-l formez pe fiul său, lăcătușul Gheorghe Mustăț, azi șef de echipă la noi în uzină. Unii dintre ucenicii mei au ajuns ingineri, ca Maxim Constantin, tehnicieni, ca șeful de echipă Dumitru Roșca, lăcătuși de precizie ca mulți alții.

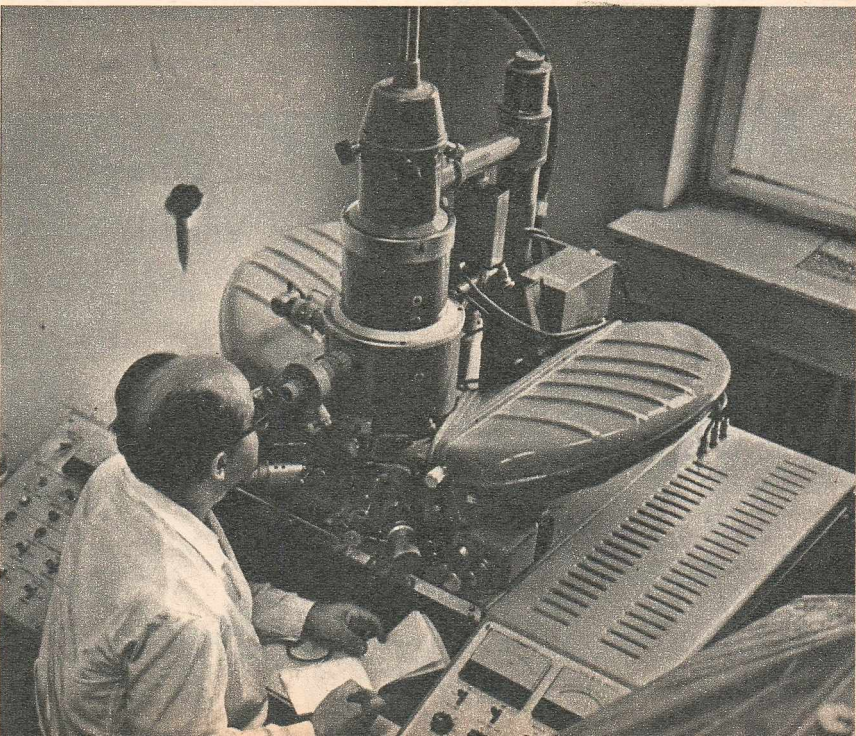
În Raportul prezentat la Conferința Națională a P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta că educația tinerii generații trebuie să fie astfel ghidată, încît «tînărul să capete asemenea cunoștințe care să-i dea posibilitatea ca, în cazul cînd nu își continuă studiile în învățămîntul superior, să se poată integra într-o activitate practică, utilă societății». Consider că tocmai acest lucru l-am realizat prin calificarea fiilor mei. Din copiii ca și din ucenicii mei am ținut — și am reușit — să fac oameni profund morali, bine pregătiți profesional și, în același timp, credincioși învățaturii marxist-leniniste, devotați partidului și țelurilor sale.

Anghel GHERGUȘ
lăcătuș la Uzina de utilaj greu
«Progresul»-Brăila

MAI BINE ȘI MAI IEFTIN — DOUĂ ATRIBUTE PRINCIPALE ALE EFICIENȚEI ECONOMICE

Una dintre problemele capitale ale actualului cincinal, reducerea cheltuielilor materiale, indicator principal al eficienței economice, acțiune materializată în cadrul procesului de producție prin realizarea unui raport echitabil între unitatea de materie primă și produsul finit. În această privință un sprijin activ și permanent îl constituie activitatea specialiștilor din laboratoarele uzinale și institutele de cercetare.

Fotografia alăturată vă conduce într-unul din laboratoarele Institutului de cercetări metalurgice din Capitală, aici unde în clipa de față se studiază realizarea unui oțel cu caracteristici sensibil îmbunătățite și la un preț de cost mult mai scăzut. Rezultatele obținute pînă în prezent se dovedesc de bun augur. Noul produs, destinat tablelor pentru nave, a primit sufragiul specialiștilor și va fi fabricat la scară industrială la Combinatul siderurgic din Galați.

DOCUMENTELE CONFERINȚEI NAȚIONALE UN PROGRAM CONCRET DE LUCRU

Întregul popor răspunde prin fapte istoricelor hotărâri ale Conferinței Naționale ● Pe agenda zilnică de lucru: reevaluarea posibilităților existente ● Primul pas: organizarea științifică a muncii și a producției ● Un obiectiv permanent: ridicarea eficienței economice ● Fiecare spor de producție, un spor al bunăstării materiale ● Avangarda succeselor: comuniștii ● Chezășia biruinței: înțelepciunea Partidului Comunist Român ● Garanția succesului: talentul și hărnicia poporului nostru, creatorul și beneficiarul mărețului program de înflorire multilaterală a patriei socialiste.

ÎN MIEZUL LUCRURILOR

Interviu cu tovarășul Dumitru DIACONESCU, maistru la Uzina de tractoare—Brașov

Pe tovarășul DUMITRU DIACONESCU (în fotografie, primul din stînga) l-am cunoscut la cîteva ore doar după alegerea sa ca membru supleant în Comitetul Central al Partidului Comunist Român. l-am pus, pieptiș, întrebarea:

— De ce credeți că delegații la conferință v-au încredințat această înaltă responsabilitate?

— Dacă îmi îngăduiți, tovarășe reporter, aș devansa răspunsul la această întrebare cu o considerație de ordin mai general referitoare la recenta Conferință Națională a partidului. Cu alte cuvinte, v-aș răspunde mai întâi la o întrebare pe care n-ați pus-o: de ce cred eu că a fost necesară, de fapt, lărgirea Comitetului Central.

— Împărtășesc în totul părerea dumneavoastră că într-adevăr ar fi foarte folositor să începem așa discuția noastră. Prin urmare...

— În cuvîntarea ținută la încheierea conferinței tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat încă o dată importanța hotărîrii conferinței de a se lărgi Comitetul Central cu un număr de activiști de partid și de stat care lucrează în principalele domenii de activitate. Secretarul general al partidului motiva astfel propunerea făcută de el însuși: «Am pornit tocmai de la necesitatea de a atrage și la conducerea partidului nostru mai mulți oameni care lucrează nemijlocit în domeniul producției materiale și spirituale, de a lega și mai strîns Comitetul nostru Central de problemele vitale existente în toate unitățile de producție». Vedeți, tovarășul Ceaușescu a spus «probleme vitale». De fapt, tocmai asta a fost cea mai profundă impresie pe care mi-a lăsat-o conferința:

pătrunderea ei în problemele vitale care se pun astăzi și în viitor patriei și poporului nostru. Orientate de magistralul raport ținut de secretarul general, dezbaterile, propunerile, rezoluțiile conferinței s-au situat toate în miezul lucrurilor, au abordat problemele concrete și esențiale urmărind realizarea înaltului nostru țel: făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate. În ce constă, după părerea mea, valoarea hotărîrii adoptate de conferință cu privire la lărgirea compoziției Comitetului Central? În primul rînd, în aceea că o seamă de femei și bărbați, în relație strînsă și directă cu producția de bunuri materiale și spirituale, vor aduce în dezbaterile celui mai înalt for al conducerii de partid probleme care prin însemnătatea lor depășesc sfera unor interese locale de întreprindere, instituție, uniune de creație etc., devenind probleme de interes general ale economiei sau culturii întregii țări. Acesta este însă doar un aspect, desigur și cel principal. Dar nu cu mult mai puțin important mi se pare că vehicularea de idei, propuneri etc. va fi făcută ca să spun așa în dublu sens: am în vedere că noi, oamenii din producție, sîntem chemați de fapt la o înaltă școală unde ne vom îmbogăți experiența și priceperea. Este de la sine înțeles că de la plenarele Comitetului Central la care vom participa noi vom veni la locurile noastre de muncă cu o experiență substanțial îmbogățită, cu puncte de vedere mai largi, cu o informație mult mai cuprinzătoare.

— În lumina acestor considerații, poate că acum vă va fi mai ușor să răspundeți la prima întrebare.

— Nu, nu va fi mai ușor. Dar dacă tre-

buie... Sînt strungar de meserie și lucrez la uzina care produce tractorul românesc de cînd a început această producție. Aproape treizeci de ani deci, zi cu zi, într-una din principalele unități ale construcției noastre de mașini. Am urcat în ierarhia profesională treaptă cu treaptă și am ajuns maistru, adjunct de șef de secție (un post de inginer). Se cheamă deci că sînt strîns legat de producție, nu? Ca membru de partid am avut, de asemenea, răspunderi importante; în calitate mea de membru al comitetului de partid pe uzină am făcut parte din multe comisii cu sarcini complexe de analiză eco-

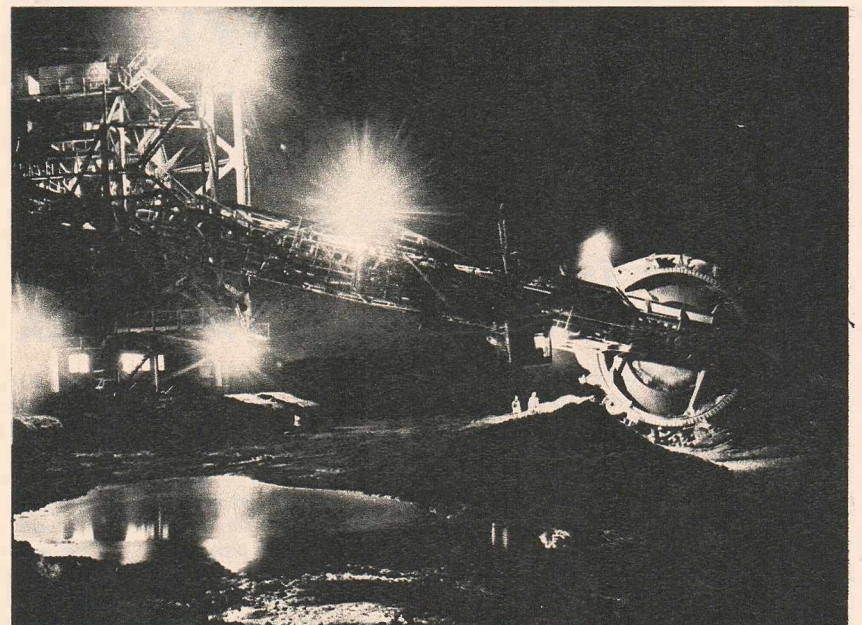
nomică, tehnică a unui sector sau altul de producție.

— Ce gînduri vă stăpînesc acum în legătură cu noua și înalta dumneavoastră responsabilitate?

— Multe, și încă n-a fost timp să pun ordine în ele. Un gînd însă se desprinde simplu și de la sine dintre toate celelalte: doresc mai fierbinte ca oricînd să-mi slujesc din toate puterile patria și poporul, să cinstesc cum se cuvine clasa căreia îi aparțin, carnetul de partid și înalta răspundere cu care m-au investit tovarășii mei.

E. DASCĂLU

SPRE ÎNALTELE COTE ALE EFICIENȚEI ECONOMICE

Traducînd în viață hotărîrea Conferinței Naționale de obținere a unor producții suplimentare prin scurtarea termenilor de execuție a noilor obiective și atingerea cît mai rapidă a parametrilor proiectați, colectivul de mineri de la cariera Beterega (bazinul carbonifer Rovinari) au raportat de curînd obținerea unui remarcabil succes: principalii indicatori tehnico-economici prevăzuți în proiecte au fost atinși cu 6 luni

mai devreme.

Comparativ cu anul 1970 randamentul pe post este acum de trei ori mai mare, prețul de cost la tona de cărbune fiind, de asemenea, cu 16,9 lei mai mic. Aceste succese de seamă, adevărată carte de vizită a lucrătorilor din bazinul Rovinari, sînt o nouă dovadă a hotărîrii unanime a colectivului de aici: înfăptuirea cincinalului înainte de termen.

SĂ FACEM DIN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ O PÎRGHIE A PROGRESULUI MULTILATERAL

De vorbă cu prof. dr. ing. Stan Soare, pro-
rector la Institutul de petrol, gaze și geologie.

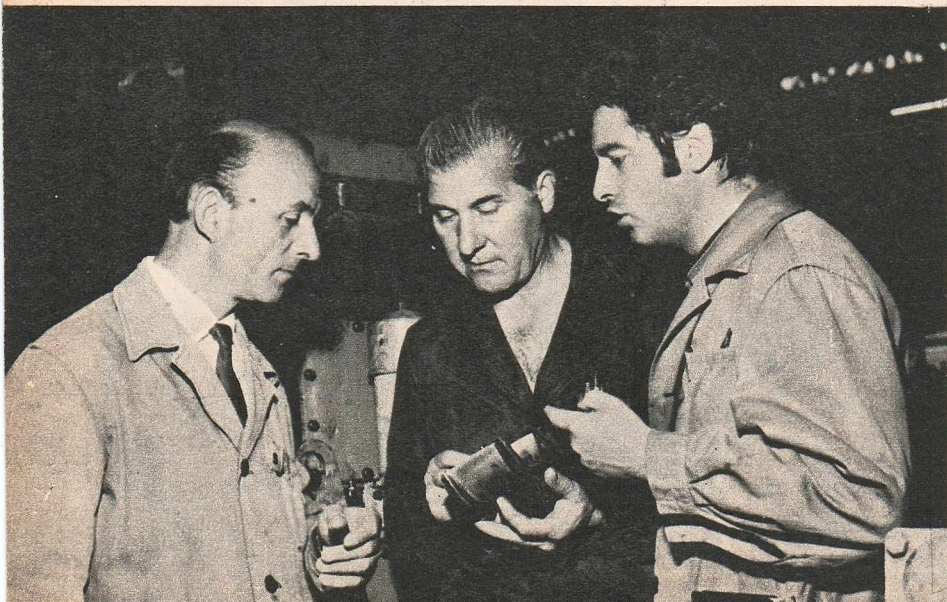
— Cum se realizează în institutul dumneavoastră angajarea mai puternică a personalului didactic în rezolvarea unor probleme ale dezvoltării economiei?

— În institutul nostru există o veche tradiție a cercetării legate de producție. Această activitate a cunoscut însă o mare dezvoltare pe baza sarcinilor trasate de Congresul X și a indicațiilor date de tovarășul Nicolae Ceaușescu în ședința Consiliului învățămîntului superior din 1971, cînd s-a formulat limpede necesitatea legării cît mai strîns a învățămîntului cu cercetarea și producția.

Posibilitățile existente la noi în acest domeniu de activitate sînt ilustrate prin faptul că numai într-un an — din iulie '71

pînă în iulie '72 — s-a ajuns ca cercetările pe bază de contracte cu întreprinderile productive să angajeze aproape toate cadrele de specialitate ale institutului, numărul contractelor crescînd de la 25, în valoare de circa 4 milioane lei în 1971, la 32 contracte în valoare de 7,4 milioane lei în 1972.

Unele teme contractate se referă la probleme deosebit de importante pentru economia națională, făcînd parte din programe prioritare, cum ar fi, de pildă, valorificarea șisturilor bituminoase, punerea în evidență de noi zăcăminte de substanțe utile, obținerea unor catalizatori pentru industria chimică și petrochimică, creșterea gradului de recuperare în extracția petrolului etc. Trebuie să remarc că deși volumul cercetării noastre a crescut în mod substanțial, totuși există încă multe rezerve care ar putea fi

AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN : PENTRU FIECARE DINTRE NOI

valorificate printr-o mai bună organizare a acestei activități și prin îmbunătățirea sistemului de stimulare a cercetărilor.

— Sarcina de bază a institutului fiind formarea de cadre cu pregătire superioară, care sînt, în această privință, avantajele și implicațiile dezvoltării muncii de cercetare?

— În primul rînd se obține o ridicare a nivelului științific al învățămîntului și se stabilește o legătură permanentă cu cerințele practice, concrete, ale dezvoltării economice. În al doilea rînd, pe această cale institutul își mărește posibilitățile financiare de dezvoltare a bazei materiale.

În al treilea rînd, pe baza activității desfășurate și a rezultatelor obținute, avem un sprijin direct din partea unităților economice în dotarea cu aparate și utilaje, prin trecerea acestora după folosire în cercetare, în patrimoniul catedrelor și facultății-

lor care au desfășurat activitatea respectivă. Pe această cale și prin autoutilare în atelierele și laboratoarele institutului, ne-am dezvoltat în ultimii cinci ani baza de studii și cercetare cu aparataje și utilaje în valoare de peste 8 milioane lei.

— Ce preconizați pentru viitorul imediat?

— Din raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu a reieșit cu acuitate necesitatea ca personalul didactic din învățămîntul superior să aducă o contribuție sporită la dezvoltarea social-economică a țării. Această cerință găsește în noi o rezonanță deplină și noi sîntem ferm hotărîți ca printr-o organizare superioară și printr-o mai intensă activitate a fiecărui colectiv de cercetare să ne punem întreaga noastră capacitate de muncă și creativitate în slujba nobilelor țeluri stabilite de conferință.

E.I.

toate localitățile din acest județ au sau vor avea obiective economice, iar amplasarea lor a fost și este în continuare hotărîtă cu exercitarea fermă și responsabilă a prerogativelor organelor locale de gospodărire a așezărilor. Spre exemplu — unul dintre nenumăratele exemple — pentru viitoarea Fabrică de dolomită de la Voșlobeni a fost aleasă acea variantă care asigură dezvoltarea concomitentă a arterelor de circulație și rețelelor de alimentare ale comunei, fără să aglomereze însă localitatea și fără să-i polueze atmosfera.

Gospodarii județului sînt preocupați să traducă în fapt și sarcina trasată de Conferința Națională privind asigurarea în viitor a condițiilor ca fiecare cetățean al patriei să beneficieze de avantajele civilizației. Celor 9 orașe existente în județ li se vor adăuga

4 localități cu caracter urban — Praid, Tulgheș, Ditrău-Remetea și Lunca de Jos — astfel încît, în mod practic, fiecare comună să aibă în imediata apropiere un centru de gravitație cu dotările necesare vieții moderne.

O altă acțiune foarte importantă ce se întreprinde și în județul Harghita — județ generos înzestrat de natură atît cu frumuseți naturale cît și cu bogății ale sub-solului — este acțiunea de stabilire a unor perimetre miniere ferme, deci de rezervare a locurilor care vor constitui în viitor mîndria «balneoclimaterică» a acestor meleaguri.

Ar fi multe de spus. Important este că se prefigurează aici, ca și în întreaga țară, chipul de mîine, frumos, înfloritor, al patriei.

S. ANDON

LUCRÎND LA CHIPUL ȚĂRII

Pentru o scurtă trecere în revistă a perspectivelor sistematizării teritoriului deschise de Conferința Națională a P.C.R. am ales județul Harghita. Din două motive: această parte a țării, prin relieful, economie și frumuseți naturale, poate oferi o imagine sugestivă a ceea ce înseamnă ampla operă la care ne referim și, în al doilea rînd, pentru că județul este un exemplu al preocupării fidele a partidului nostru de a dezvolta armonios toate regiunile țării, deci oferă întreaga gamă de probleme care să demonstreze temeinicia soluțiilor preconizate.

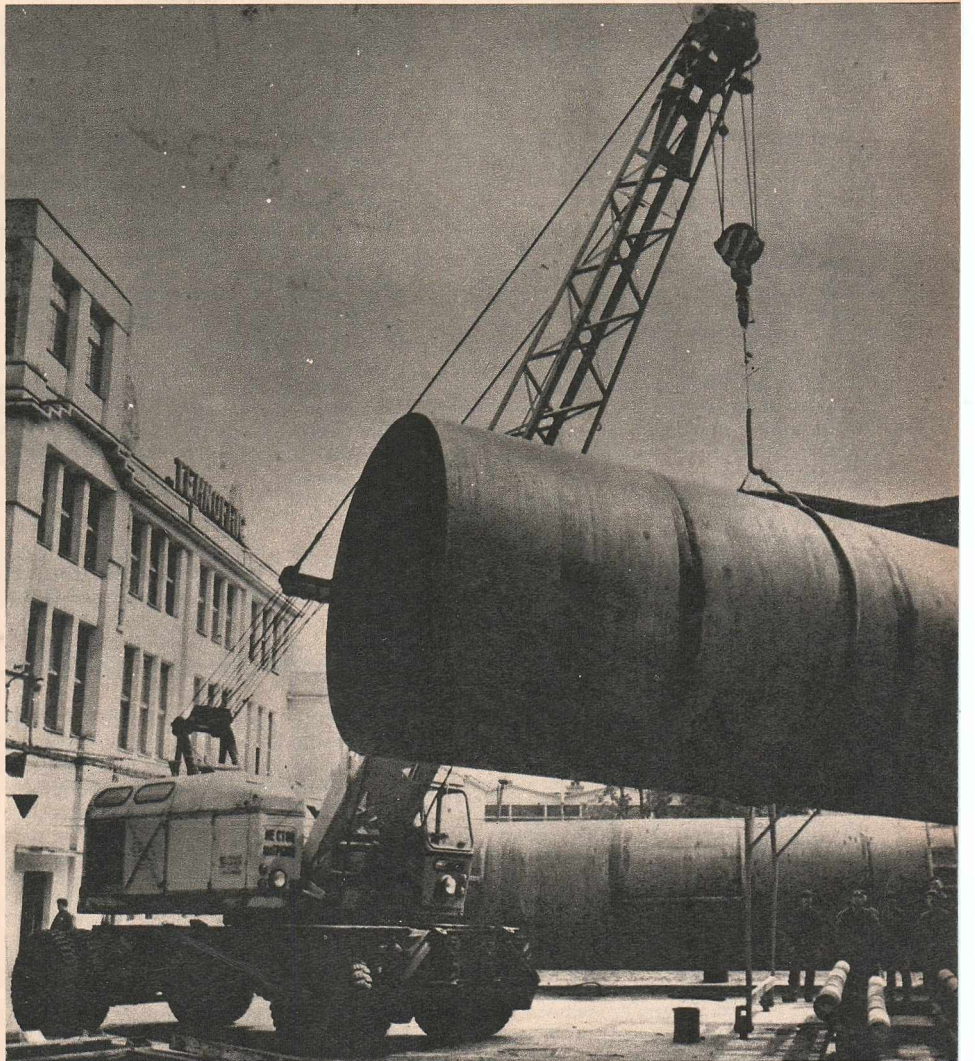
Tot ceea ce, relatat pe hîrtie pare o interesantă dar calmă operă de deliberare, acolo, la consiliul popular județean și în unitățile de proiectare, este activitate febrilă, gîndire vie în căutarea soluțiilor, în alegerea variantelor celor mai bune, temeinice și durabile.

Aminteam de specificul zonei. Se știe că unul din sensurile principale ale acțiunii de sistematizare a teritoriului este gospodărirea chibzuită a fondului funciar. Județul Harghita, după cum se știe, se întinde mai mult în zonă muntoasă și de deal. Localitățile lui au, așadar, o densitate redusă. În același timp risipirea locuințelor, în special la sate, face parte din specificul locului, legat de condițiile economice — creșterea animalelor, deci fînețe și așa mai departe. Se desfășoară, din acest punct de vedere, acțiunea de sistematizare ca o operațiune

eficientă și, în același timp, realistă? Procentul estimativ al suprafeței ce va fi re-cuștigată în etapa finală a aplicării sistematizării este de-a dreptul spectaculos: 25%. Dar calea principală de «economisire» a terenului nu constă numai în îndesirea construcțiilor, ci mai ales în tăierea «tentaculelor» de extindere anarhică a localităților și în readucerea gospodăriilor risipite în vatra satului, pe terenuri fără rost folosite acum. Dacă, după cum se vede, specificul este respectat în conținutul său, în consecință rezultatul va fi pozitiv și în ce privește forma. Locuințele urbane, spre exemplu, blocurile de care ne temeam cu toții că vor transforma țara întreagă într-un litoral, respectă în orașele harghitene linia tradițională, impusă de fapt de climă, inclusiv menținerea acoperișurilor înclinate, în șerpantă, chiar la construcțiile cu mai multe etaje.

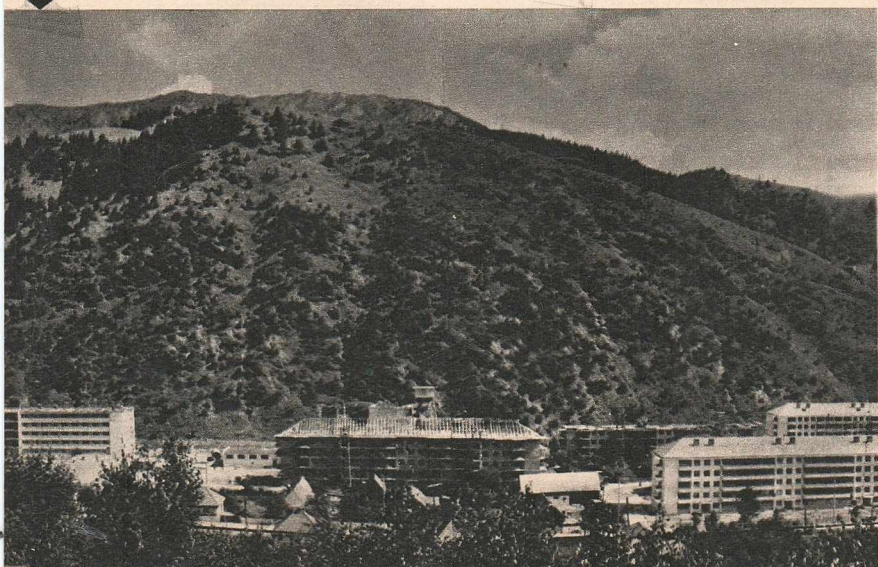
Condensarea rațională a localităților — mai corect spus adunarea lor — are și efectul foarte important al creșterii posibilităților de dezvoltare edilitară, de apropiere a satului de oraș. Să ne gîndim numai la cum ar arăta o așezare cu trotuare și rețele de aprovizionare cu apă și energie întinse pe zeci de kilometri peste coclauri și ce perspective are, din același punct de vedere, o localitate grupată armonios față de centrul ei. Dar șansa numărul unu de dezvoltare a așezărilor o oferă industrializarea. Practic,

Valea strîmtă impune ca extinderea orașului Bălan să se facă în lungime. Preocupați să păstreze proporțiile acestei dezvoltări în condițiile creșterii rapide a populației, gospodarii județului au găsit o soluție foarte fericită: în etapa a treia extinderea să se facă în vatra comunei apropiate — Sîndomic. Este o soluție optimă nu numai pentru sistematizarea teritoriului, ci și pentru dezvoltarea respectivei comune.

UN DEZIDERAT PERMANENT: SĂ REALIZĂM DUPĂ CONCEPȚII PROPRII UTILAJE DE ÎNALTĂ EFICIENȚĂ

Procesul de modernizare a producției industriale — au precizat documentele Conferinței Naționale — se va materializa în continuarea modificării structurii industriei, pe linia unei dezvoltări a celor mai moderne ramuri cum sînt cele ale energiei nucleare, chimiei, industriei de mașini. Iar în această privință, datorită unităților industriale cu utilaje produse în țară și după concepții proprii rămîne o sarcină centrală a actualului cincinal. Un rol de seamă în acest domeniu revine și Uzinei «Tehnofrig» din Cluj, unitate care participă intens la modernizarea și diversificarea producției de utilaj pentru industria alimentară. De curînd, întreprinderea a livrat primele instalații de răcire de 100 000 Kcal/U, realizare închinată Conferinței Naționale a partidului nostru. În fotografie: un uriaș recipient destinat fabricilor de bere.

DOCUMENTELE CONFERINȚEI NAȚIONALE UN PROGRAM CONCRET DE LUCRU

SĂ LUPTĂM PENTRU ACTIVIZAREA CONCEPȚIEI ȘTIINȚIFICE PROPRII

Am citit cu deosebit interes și satisfacție raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a partidului. Din partea referitoare la cercetarea științifică am reflectat îndelung, mai cu seamă, asupra următorului pasaj: «...Făurirea unei economii moderne, de înaltă eficiență, impune promovarea în toate ramurile a cuceririlor științei și tehnologiei avansate. Vor fi luate măsuri pentru dezvoltarea mai intensă a cercetărilor științifice naționale cu deosebire în matematică și fizică, în tehnică, chimie și biologie...»

Experiența istorică arată că între dezvoltarea economică și cea științifică există o strînsă corelare și determinare reciprocă. Ca matematician, doresc să relev că dezvoltarea matematicii se face sub presiunea a două forțe principale: una, internă, își are originea în necesitatea autoclarificării și duce la cercetarea fundamentală; a doua, externă, născută din solicitările celorlalte științe, duce la cercetarea matematică aplicativă. Cele două direcții de dezvoltare nu pot fi izolate nici fără a dăuna întregului, chiar dacă fiecare cercetător în parte, prin formație și înclinație, își delimitează mai strict preocupările. Importantă și necesară mi se pare, de aceea, formarea unui corp larg de cercetători matematicieni care, în ansamblu, să cuprindă toate aspectele cercetării matematice, de la cele mai abstracte pînă la acelea cu aplicabilitate imediată. Cercetarea matematică aplicativă cere construirea unor «modele» pentru fenomenele și procesele considerate, iar aceste modele se clădesc din arsenalul matematicii abstracte. Cu cît aceasta este mai bogată, cu atît crește șansa găsirii modelului celui mai adecvat pentru încadrarea fenomenului natural studiat.

Cred că pentru etapa următoare de dezvoltare științifică a țării noastre este necesară amplificarea cercetărilor interdisciplinare, ceea ce în cazul matematicii înseamnă, de pildă, intensificarea cercetărilor de fizică

matematică. Astăzi, pe plan mondial, această ramură a științei împrumută rezultate și metode din domenii dificile și complexe ale matematicii pure, cum ar fi algebra, topologia algebrică, topologia diferențială și analiza funcțională. Cultivarea intensă a acestora își păstrează actualitatea, dar cred că a venit momentul formării și a unor nuclee de cercetare capabile să le aplice în problemele de fizică teoretică.

În cadrul aceluiași preocupări, pe data de 24 iulie s-a inaugurat la Suceava un curs de vară (la nivel postuniversitar), privind teoria operatorilor și a algebrilor de operatori în spații Hilbert. Alcătuit, printre altele, cadrul teoretic pentru dezvoltarea mecanicii cuantice, stînd la baza studiului fizicii nucleare, tema cursului de vară a atras 75 de auditori: cadre didactice din învățămîntul superior, cercetători de la Institutul de fizică atomică și cîțiva studenți interesați de aceste probleme prin activitatea lor în cercurile științifice studentești.

Începînd cu acest an, astfel de cursuri vor avea loc, periodic, în scopul îmbogățirii cunoștințelor din ramuri ale matematicii moderne.

Ar fi de dorit spre folosul strîngerii legăturilor dintre matematică și fizică, la nivelul cercetărilor de vîrf, să se studieze înființarea unui sector de fizică matematică în cadrul institutului nostru. În mod necesar, dacă acest sector va fi înființat, vor trebui pregătite și cadrele corespunzătoare la Facultatea de matematică și de fizică.

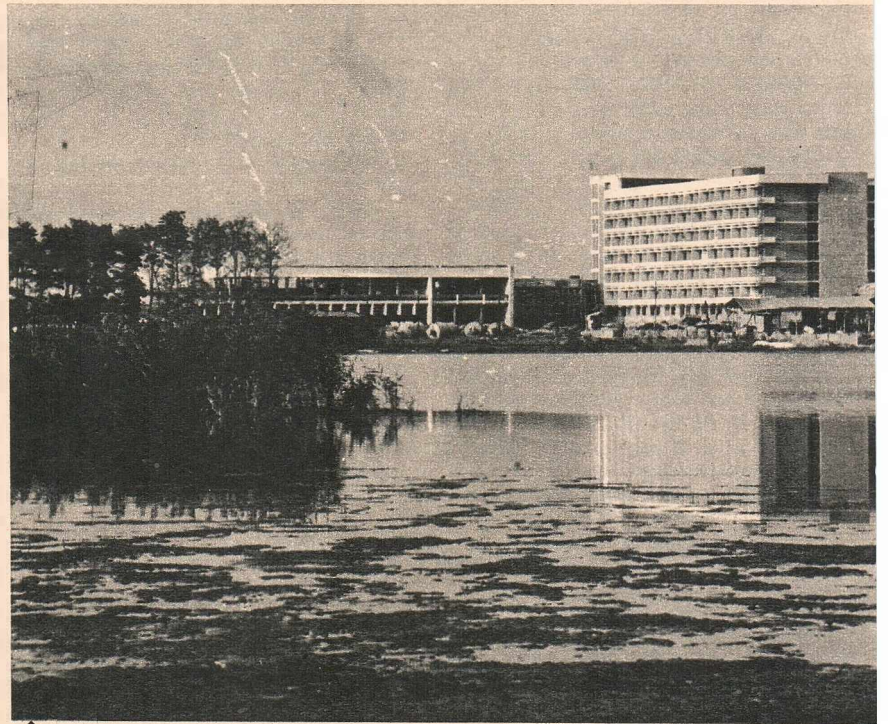
Sub influența impresionantului program de dezvoltare al țării noastre, elaborat de conferință, mă simt angajat încă mai mult în activitatea mea științifică spre contribuții cît mai substanțiale la matematica românească.

Silviu TELEMAN,
cercetător principal la Institutul de
matematică al Academiei R.S.R.

TINERETUL STUDIOS RĂSPUNDE: PREZENT!

În Hotărîrea Conferinței Naționale a P.C.R. cu privire la pregătirea forței de muncă și creșterea nivelului de trai al populației, un capitol special se ocupă de sarcinile ce revin Ministerului Educației și Învățămîntului în vederea formării de cadre calificate «prin împletirea organică a procesului de instruire cu activitatea practică în producție». Pentru a afla ce se face, în acest sens, în momentul de față, în învățămîntul tehnic superior, ne-am adresat tov. Ion Mihai, director general în minister.

În aceste zile de vacanță, preocuparea principală se îndreaptă spre buna desfășurare a practicii de vară a studenților, organizată ca în fiecare an, dar anul acesta cu un număr mai mare de studenți, printre care și studenții subingineri. 86 018 studenți din toate institutele tehnice, politehnice, de agronomie, de construcții etc. — printre care și 6 153 studenți subingineri — participă la practica de vară în fabrici și uzine, pe șantiere de tot felul și pe ogoare, însușindu-și noi cunoștințe, aplicînd în practică cele învățate la cursuri, perfecționîndu-se și învățînd să cunoască mai bine și să aprecieze eforturile muncitorilor. Această practică de vară constituie o importantă contribuție la îndeplinirea sarcinii trasate de tovarășul Nicolae Ceaușescu în raportul său la Conferința Națională a partidului cu privire la formarea cadrelor de specialiști, prin legarea învățămîntului de practică. În fotografie, studenți de la Institutul agronomic «N. Bălcescu» din București în practică de vară la ferma didactică experimentală Băneasa.

Noul obiectiv social-medical de la Amara, în una din etapele de construcție.

ÎN SLUJBA SĂNĂȚĂȚII POPORULUI

Actualitatea socialistă a Bărăganului rezidă nu numai în forme foarte avansate de economie agricolă (înalț nivel de aplicare a științei și tehnicii, înalț grad de mecanizare, rețea densă de irigație etc.) convertite în recolte exemplare, realizate în întreprinderi agricole de stat și cooperative agricole de producție înfloritoare. Noul în Bărăgan înseamnă nu numai invazia betonului în stepă, unde a luat înfățișarea unor construcții impunătoare servind agrozotehnia modernă și așezările omenești — orașul Slobozia, de pildă — în care recunoaștem contemporaneitatea. Fotografia de față încearcă să înfățișeze și o altă dimensiune a Bărăganului zilelor noastre.

Valoarea terapeutică îndeobște recunoscută a apei sărate și nămolului lacului Amara din inima Bărăganului va fi, în sfîrșit, pusă în mod corespunzător în slujba sănătății poporului. Peste puțină vreme va fi dat în folosință la Amara un obiectiv major social-medical: Complexul sanatorial pentru tratament antireumatismal. Pe malul

lacului, pe o zonă cuprinzătoare în care aspectele aspre de stepă au fost îndulcite cu plantații de arbori, arbuști ornamentali și flori, s-au ridicat impresionantele construcții ale complexului cuprinzînd: spațiul de cazare (1 050 de locuri în camere cochete și confortabile de cite două paturi), pavilioane pentru tratamente dotate cu instalații ultramoderne de proceduri balneofizioterapice (băi de nămol și apă sărată în căzi și bazine, hidroterapie și electroterapie, săli de gimnastică medicală în colectiv și individuală etc.), cantină (concepută în săli de mese nu prea mari care să asigure un cadru plăcut și familiar), spații pentru recreație (bibliotecă, sală pentru proiecții cinematografice, jocuri, receptoare radio și televizoare etc.).

Ca și complexe similare realizate de U.G.S.R. (Băile Felix și Căciulata), complexul de la Amara are calitatea de a oferi condiții egale de confort, recreare și eficacitate medicală în toate cele douăsprezece luni ale anului.

A. PETRUȚ

ÎN ACEEAȘI MARE FAMILIE

Am studiat cu un deosebit interes Rezoluția Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român, cu privire la înflorirea națiunii socialiste și la problema națională în Republica Socialistă România. Conținutul documentului dovedește capacitatea Partidului Comunist Român de a ține pasul cu dialectica vieții sociale, de a analiza științific momentul istoric și perspectivele îndepărtate. Este emoționant să constăți, ca cetățean român din familia unei naționalități conlocuitoare, că principiile rezolvării problemei naționale nu rămîn la stadiul unor declarații de intenții, ci încă de la elaborarea lor se prevăd căile, metodele și sarcinile îndeplinirii lor concrete.

Rezoluția evidențiază că în același timp cu asigurarea unei vieți materiale și spirituale demne și specifice pentru cetățenii care aparțin atît poporului român cît și naționalităților conlocuitoare are loc și un proces de apropiere între ele, ca membre ale aceleiași mari familii. Da. Așa este. Și vreau să spun că este așa nu pentru că cineva anume vrea să fie astfel, ci pentru că aceasta

este însăși istoria, istoria comună a locuitorilor aceluiași meleaguri, făuritorii uniți ai viitorului comunist al patriei.

Karolina ALTFATER,
membru de partid din ilegalitate

A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN : PENTRU FIECARE DINTRE NOI

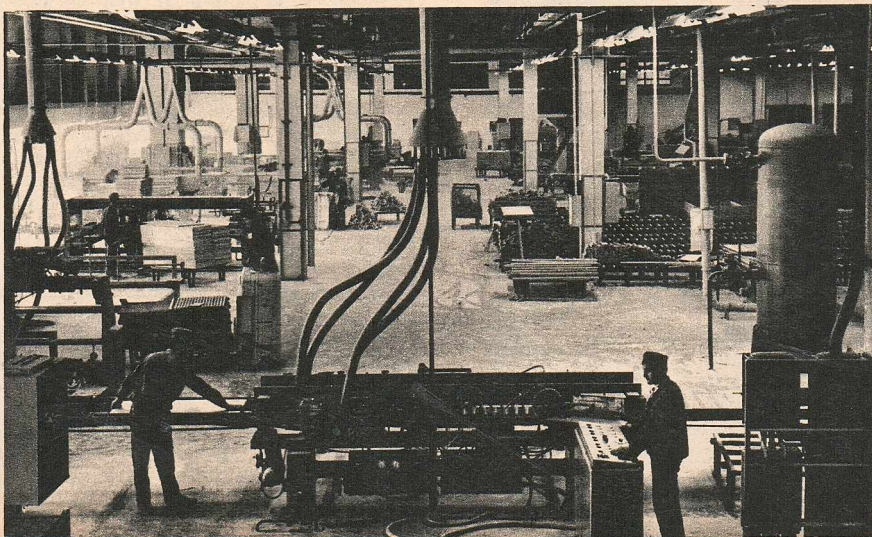
**PE OGOARELE PATRIEI:
ÎNSUFLEȚITĂ PARTICIPARE
LA MAREA ÎNTRECERE,
RĂSPUNS ENTUZIAST
LA
CHEMĂRILE CONFERINȚEI
NAȚIONALE A P.C.R.**

Desfășurarea lucrărilor din campania agricolă de vară cunoaște în aceste zile un asemenea ritm încît, în condițiile graficului de apariție a revistei noastre, unele sînt datele globale pe care le deținem acum, la redactarea acestor rînduri, și cu totul altele vor fi la apariția lor. Ploile, destul de frecvente din acest sfîrșit de iulie și care au cuprins tot teritoriul țării, n-au putut stăvili eforturile țărănilor cooperatori, ale mecanizatorilor și ale lucrătorilor, tehnicienilor și inginerilor din întreprinderile agricole de stat de a grăbi operațiile campaniei de vară pentru obținerea unor surplusuri de recoltă. Iată, oglindit în cîteva cifre, răspunsul prompt și patriotic pe care oamenii muncii de pe ogoare l-au dat chemărilor Conferinței Naționale: încă la începutul ultimei decade a lunii iulie secerișul grîului fusese practic terminat în 14 județe ale țării. Grîul fusese strîns de pe o suprafață de peste 2 milioane de hectare, din care 1 700 000 de hectare ale cooperativelor agricole de producție (80% din suprafața cultivată) și circa 400 000 de hectare ale întreprinderilor agricole de stat (93% din suprafața cultivată). Toate județele cuprinse în zona I au terminat recoltatul orzului și orzoaicei, iar cele din zona a II-a sînt și ele pe sfîrșite cu strîngerea acestor culturi.

Demn de semnalat este că secerișul este urmat, fără întîrziere, de efectuarea celorlalte lucrări indicate de calendarul agricol (s-au obținut, de pildă, importante depășiri față de plan la culturile duble de porumb) în timp ce — lucru de asemenea demn de a fi subliniat — recoltele sînt transportate operativ și în bune condiții la bazele de recepție.

În sfîrșit, în această succintă și incompletă enumerare trebuie menționate și succesele obținute în strîngerea și depozitarea nutrețurilor, a furajelor verzi. În perioada la care ne referim erau însilozate aproape cu 200 000 de tone de furaje verzi mai mult decît în aceeași epocă a anului trecut.

Oamenii muncii de pe ogoare răspund chemărilor partidului concret: mai multe cereale, mai multe legume, mai multă carne, mai mult lapte.

DOUĂ ZILE PE LUNĂ CU MATERIAL ECONOMISIT

Din inițiativa colectivului Fabricii de mobilă din Constanța s-a lansat chemarea de a lucra două zile pe lună cu material economisit.

Aceste economii au fost posibile prin reproiectarea mobilei din fabricația curentă și, potrivit calculelor efectuate, rezultă că prin aceasta fiecare a 58-a garnitură este obținută din materialul economisit.

În plus, o economie de 125 mc de cherestea într-o singură lună.

Eficiența economică a acestei inițiative se va solda prin realizarea peste prevederi, din material economisit, a mai mult de 650 garnituri de mobilă și atingerea unor consumuri specifice cu mult sub media pe țară în acest sector.

MOMENTUL INTRĂRII ÎN VIAȚĂ...

de Viorica CIORBAGIU

Fotografii de Radu CONSTANTINESCU

...este invocat în felurite ocazii, când este vorba despre tineri. Ei sînt muștrați, îndrumați, avertizați că într-o bună zi... Și ziua aceea vine mai curînd sau mai tîrziu, cu toată încărcătura de emoții și responsabilități. Dincolo de aerul festiv și de solemnitatea urărilor, momentul este cu adevărat unic: odată cu acest moment, viața (citiți: societatea) preia o doză nouă și proaspătă de energie omenească.

Cum ieși startul în marea cursă: cu dreptul sau cu stîngul? Iată invariabila întrebare.

O lume de zîmbete sau o mare de lacrimi?

La Universitatea-București (Facultatea de istorie) avea loc, într-o dimineață, repartizarea absolvenților Institutului pedagogic de trei ani (specialitatea istorie-geografie).

Echipa revistei «Flacăra» a fost dintru început, pentru comisie, o prezență indenzirabilă. Și nu atât carnetul de notițe al reporterului a stîrnit dezaprobare, cît făcîntul aparatului de fotografiat. Prof. dr. Aron Petric, decanul Facultății de istorie, ne-a sfătuit cu reținută... nerăbdare să nu facem poze și totuși, dacă ținem neapărat, să venim după-amiază cînd are loc repartizarea absolvenților cu cinci ani, «care vor fi trimiși să lucreze în cercetare...» Și pentru că noi tot nu înțelegem ce înseamnă «fotografii frumoase» și de ce nu trebuie să surprindem instantanee în acea dimineață și din acel loc, ni s-a explicat că tinerii care făceau obiectul interesului nostru nu sînt prea veseli, deci sînt nefotogenici. Dar de ce nu zîmbeau? Pentru că... Pentru că... plecau la țară! Jale și durere, adică!

Tare naivi (dacă nu chiar proști) le-am părut, probabil, eu și colegul meu, fotoreporterul, cadrelor didactice acolo de față. Să nu pricepem lucru atît de la îndemîna oricui?! Insuși secretarul organizației de partid (prof. Corbu) a ținut să ne convingă de inoportunitatea fotografierii.

Cu chiu, cu vai sîntem tolerați. Într-adevăr, atmosfera este destul de agitată. Tudora Voicu este de fel din Ilfov, dar se căsătorește în Buzău și vrea un post acolo. («De ce nu te-ai măritat pînă acum?») Ion Simion nu mărturisește planuri matrimoniale, el e de prin părțile Sucevei, dar intrucît acolo nu s-au anunțat posturi, preferă și el să meargă la Bisoca sau Lopătari — Buzău. «Săracii, habar nu au ce-i așteaptă! Comunele astea sînt în creierul munților» — îi căinează, în șoaptă, un cadru didactic din comisie, care se află întimplător lingă noi.

Elena Pinteș plînge nu se știe de ce, se pare că a cîștigat disputa cu o colegă. Și-atunci? Nicolae Parlăgiu și Eugenia Burghea constituie o familie, sînt căsătoriți în toată regula, deci... Discuții, explicații, expunere de motive, tîrziu, medii, posturi, mulțumiți, nemulțumiți, neinițiați (o fată întreabă, cu candoare, comisia: «Nu s-ar putea să fiu repartizată provizoriu?»). În general însă fără a fi vorba despre o lume de zîmbete, n-a fost nici o mare de lacrimi: 70 de absolvenți ai

Institutului pedagogic își preluau posturile pentru care s-au pregătit anume timp de trei ani. «Se duc la țară, săracii!» Știau dinainte. Au optat pentru asta. Și-atunci, cum adică, înseamnă că a fi profesor într-una sau alta din comunele fărăi este ca și cum ai pleca în surghiun?

Să se descurce județul!

Între absolvirea facultății și ocuparea postului mai există, acum, în vară un interval de vacanță. Dar nu în toate cazurile.

Coincidență să fie ori clanța ușii de la secretariatul Inspectoratului școlar-Constanța s-a stricat de suprasolicitare? Anul școlar pare că abia s-a încheiat, dar altul nou se anunță ca și cum ar fi miine. Și pentru cel care urmează mai sînt de stabilit certitudini. Care se caută și la sus-amintita instituție. Dar acolo încă n-a venit «de la centru» lista cu posturile repartizate.

— Cereți relații la minister.
— Nu ne primește nimeni acolo. Am fost îndrumați să ne descurcăm la județ.
— ?!
Proaspăta profesoară de engleză (și de

română — în secundar) Liliana Zaicencu a fost repartizată ca traducătoare la un institut de cercetări din Capitală. Dar ea nu vrea Bucureștiul. (Ei da, n-are decît să-i prindă mirarea pe scepticii!) Vrea să lucreze în județul Constanța, pentru că soțul ei este inginer stagiar la Fabrica de celuloză, s-a legat de fabrică, ni s-a spus că e un inginer excelent, a așteptat să-și isprăvească studiile și soția. Și-acum? Au fost două posturi de profesori cu specialitatea engleză în județul Constanța, dar ministerul le-a repartizat la Iași (?). Și Liliana Zaicencu, avînd familie, locuință, domiciliu deci la Constanța, a fost sfătuită să-și caute post în județ și dacă va găsi, dacă va putea face schimb, dacă...atunci i se va da, poate, negație pe postul din București. Probabil că va încerca să descopere cine de la Iași nu vrea să vină la Constanța, să facă un drum pînă în Moldova sau în alt colț de țară unde s-o afla titularul postului din Dobrogea. Pe cît de neplăcută, pe atît de bizară întîmplare!

Nu aduce anul ce așteaptă școala

Directorul Liceului de muzică din Constanța — Miron Bibu — a făcut iar

un drum la Inspectoratul școlar în speranța unor vești bune și mult așteptate. Fiindcă ce s-o fi ales oare de adresa aceea trimisă la minister în care cerea să fie onorate posturile de profesori, cu tineri absolvenți. În ultimii ani au fost angajați să-i învețe pe elevi vioara, lăutari cu patru-șase clase elementare. Și-atunci cum să nu reușească rar cei plecați din Constanța la concursurile conservatoarelor de muzică!

— Abstracție făcînd de acești pseudo-profesori de la Liceul de muzică, în județ mai avem 170 de suplinitori — absolvenți de liceu — la diferite discipline. Ce să facem?! — ni se plînge inspectorul Robert Sauget. Unii ar vrea să lucreze în județul nostru și nu pot, alții pot și nu vor. Anul începe, posturile sînt fără titulari și-atunci luăm și noi ce găsim! În 1971, de exemplu...

Aflăm că timpul întîrziase mult în toamna trecută, și la o școală din Constanța profesorul de muzică așteptat nu mai sosea, la fel și profesorul de desen anunțat la școala din Murfatlar. După somația de amendă, cei doi «dezertori» s-au prezentat, în fine, la Constanța. Erau soț și soție: Pelin-Paul Masgras și Lelioara-Doina Masgras, care nu voiau să se

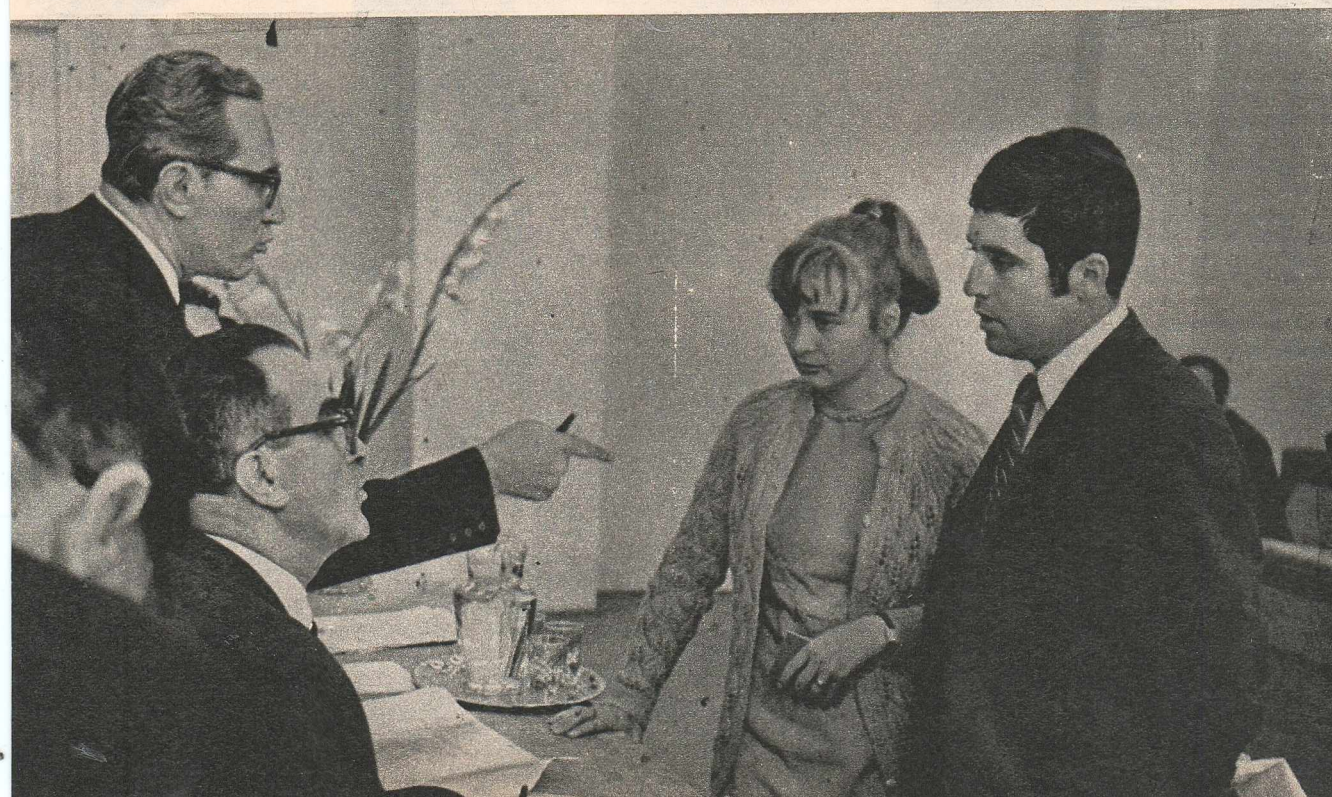
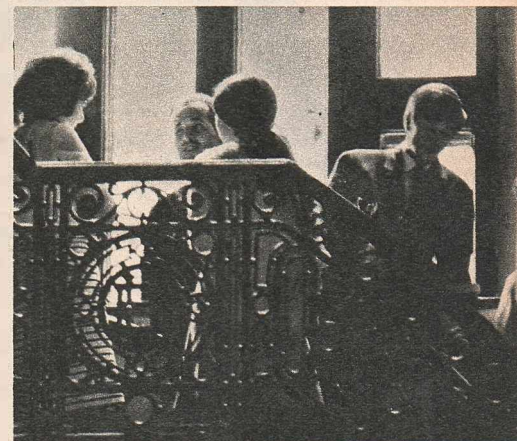
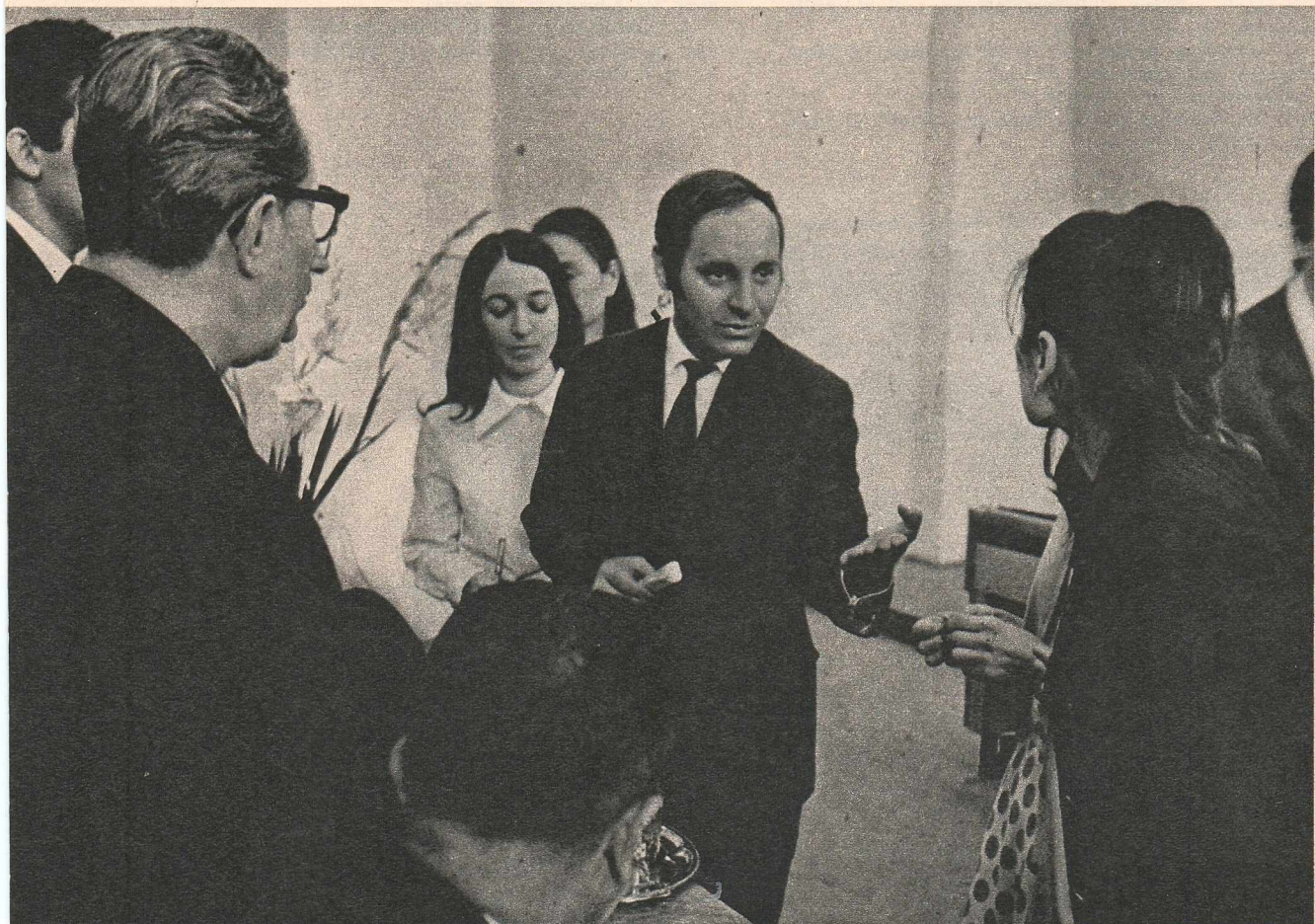
prezinte la post, cu toate că erau așteptați cu brațele deschise pentru că: «Soția mea va ciștiga mai mult lucrînd pentru Fondul plastic din Cluj, iar eu...». Consiliul popular județean Constanța le-a dat negație pe posturi ambilor soți. Cui i s-a făcut acest «serviciu?»

— Eu nu le-aș fi dat negație, ne mărturisește inspectorul Sauget.

De acord. Numai că ne întrebăm pe bună dreptate dacă Inspectoratul școlar județean este ori nu consultat cînd se aprobă astfel de negații, cu nimic susținute de legile în vigoare.

«Sigur, uneori este greu; bunăoară, astă-iarnă, ca să cumpere piine sau lapte, profesorul Florin Caragea din comuna Albești era obligat să facă drumul pînă la Mangalia. Și totuși, vedeți, acest profesor de matematică e statornic în comună de cîțiva ani, are și doi copii. Nu-i deloc prilej de laudă că sînt comune care nu se aprovizionează cum trebuie și cum ar putea, din contră, dar atunci cînd te legi de școala și de elevi, chiar și unele neajunsuri nu sînt capabile să te îndepărteze...» (ne completează informația tovarășul Petru Brumă, președintele Consiliului județean al elevilor).

Concluzia ar trebui să sune cam așa:

e bine să fie bine. Adică, toate cadrele didactice să-și crească studenți în spiritul dragostei de profesie și să nu se sperie, ele însele, mai întîi, de perspectiva «creierului munților». E bine ca profesorii, inginerii, medicii să fie legați de locul de muncă prin repartizarea lor în județele de baștină. E bine ca noilor cadre să li se asigure condiții de locuit, de aprovizionare, de căldură omenească. E bine să nu se încurajeze tendințele de dezertare de la datorie ale unor absolvenți. E bine...

Toate acestea și altele asemenea se știu, se cunosc, sînt consacrate prin legi. Atunci, noi pentru ce mai scriem? În orice caz nu ca să-i învățăm pe cei care au datoria de a le aplica. Ci numai și numai să le reamintim. Și intenția noastră nu este nicidecum gratuită!

Cu toată împotrivirea întîmpinată, fotoreporterul nostru a izbutit totuși «să culeagă» în aparat cîteva instanțe dinaintea sau chiar din momentul cînd s-a hotărît intrarea în viață — cum se spune — a absolvenților, viitorii profesori. Fotografiiile sînt copii fidele, cu sau fără zîmbete... (pentru lămurirea punctelor de suspensie, vă invităm să citiți textul).

PRODUSELE ROMÂNEȘTI DIN RAMURA CONSTRUCȚIILOR DE MAȘINI AU DOBÎNDIT O FAIMĂ DE PRESTIGIU PE TOATE MERIDIANELE, O VALOARE COMPETIȚIONALĂ PE TOATE PIETELE INTERNAȚIONALE, FIIND ADESEA PREFERATE PRODUSELOR SIMILARE ALE UNOR FIRME CU FAIMĂ MONDIALĂ

CENTRALA INDUSTRIALĂ DE AUTOCAMIOANE ȘI TRACTOARE BRAȘOV-ROMÂNIA

Str. Poienelor Nr. 5, telefon: 2 02 20, telex: 012 227

coordonează întreprinderile republicane care produc și livrează:

- autocamioane
- autotractoare
- autoșasiuri
- autobasculante
- autospeciale

fabricate în licență MAN — R.F.G., echipate cu motor diesel, clasele de tonaj 8—12 tone sau echipate cu motor cu benzină clasele de tonaj 3—7 tone;

— autobuze de capacitate mare și medie (licență MAN — R.F.G.), echipate cu motor diesel sau cu motor cu benzină de capacitate medie și mică;

- autoutilitare
- remorci rutiere și agricole
- semiremorci

— tractoare agricole universale și specializate, pe roți sau pe șenile, în licență FIAT — Italia, sau derivate cu puterea motorului de 40, 50 și 55 CP;

— tractoare agricole rutiere și industriale pe roți și șenile cu puterea motorului de 65 și 80 CP;

— tractoare pe șenile cu motor de 150 CP echipate cu lamă buldozer, sacrificator sau încărcător frontal;

— motoare cu ardere internă, diesel și cu benzină;

— echipamente de injecție pentru motoare diesel (licență Bosch — R.F.G. și CAV — Anglia);

— echipamente hidraulice pentru tractoare;

— echipamente de frână hidro-pneumatice (licență Knorr — R.F.G.);

— transmisii cardanice;

— amortizoare hidraulice (licență Armstrong — Anglia) pentru autoturisme, autocamioane, autobuze și vagoane;

— arcuri lamelare și arcuri spirale;

— radiatoare de răcire pentru autoturisme, autocamioane, tractoare, locomotive diesel și motoare stabile;

— radiatoare de climatizare autoturisme, autocamioane, autobuze, autoutilitare, tractoare și locomotive diesel.

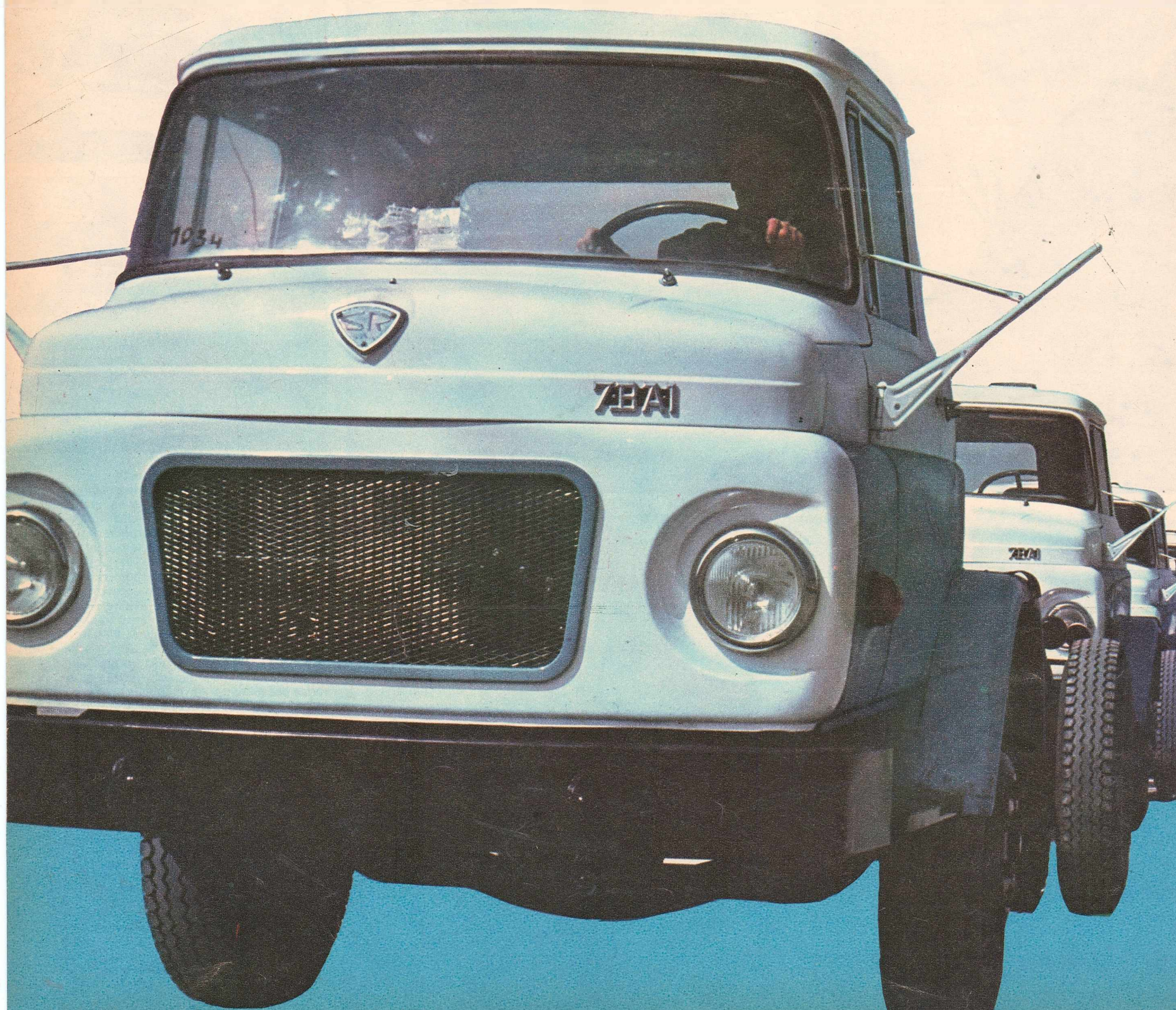
În cadrul Centralei industriale de autocamioane și tractoare mai funcționează un institut de cercetări și proiectări pentru autovehicule și tractoare care efectuează:

— lucrări de proiectare, execuție și experimentare de modele funcționale sau prototipuri de autovehicule, tractoare, motoare, aparatură și echipament de lucru;

— cercetări, încercări și probe de prototipuri și produse prelevate din fabricația de serie;

— elaborarea de studii și proiecte pentru export, linii de montaj din profilul de fabricație al întreprinderilor din subordinea C.I.A.T.-Brașov.

CIAT

O altă activitate complexă și prodigioasă se desfășoară pe linia cercetării științifice, Centrala industrială de autocamioane și tractoare sprijinind integrarea completă în producție a cadrelor de specialitate ale universității brașovene.

În acest scop s-au asigurat spațiile necesare programului de învățământ al catedrei Tehnologia construcțiilor de mașini care funcționează în clădirile uzinei TRACTORUL. Cursurile sînt frecventate de un număr de peste 200 studenți din anul V care lucrează la proiectele de diplomă sub îndrumarea profesorului Ioan Stănescu, decanul facultății respective.

Tot aici sînt pregătiți și subinginerii pentru construcțiile de mașini-unelte și agregate.

Prin grija centralei se vor crea spații de învățământ chiar în incinta Institutului de cercetări și proiectări pentru autocamioane și tractoare, într-o clădire nouă, cu săli suficiente de cursuri, laboratoare și ateliere de proiectare pentru catedra automobile și tractoare condusă de profesor dr. docent Gheorghe Nițescu.

Colaborarea dintre universitari și specialiștii din producție îmbrățișează acțiuni de perfecționare a personalului tehnico-administrativ din uzine, în variate domenii profesionale ca și pentru comerț, marketing, prospectare etc. Aceste cursuri postuniversitare se țin săptămînal, au o tematică elaborată în funcție de nevoile producției și sînt predate de cadre didactice universitare.

Rezultatele acestei integrări, realizată în spiritul dublei subordonări a învățămîntului superior, se oglindesc direct în produsele de calitate competițională pretutindeni pe glob.

C. VALERIU

REDUTABILUL OM DE AFACERI*

de Sergiu ANDON

Elicopterul personal a aterizat pe pajiștea din fața școlii. Directorul ieșise în întâmpinarea patronului:

— Bine ați venit!
— Hello, Ben! Ai emoții pentru ziua de astăzi?

— Nu, Mister French. Totul este O.K.
— Știi bine, Ben, că girul acestei investiții stă mai mult în fantezia ta. Nu e prudent, dar așa este.

— Fantezia unui psiholog poate fi și ea un business.

— Fantezia dar nu elucubrațiile.

— Pardon, Mister French?

— N-am vrut să te jignesc și nici nu cred că te-am jignit. Vorbeam în general.

Au ajuns lângă clădirea școlii și au întrerupt convorbirea pînă în cancelarie.

— Cu ce doriți să începem, Mister French?

— Cu ceva concludent pentru că sînt foarte grăbit.

— Mister French dorește un examen complet al citorva absolvenți?

— În nici un caz, Ben. Calitatea mării nu o verifici la recepție. Dacă ești un serios om de afaceri, o verifici pe parcursul elaborării ei.

— Înțeleg că doriți să-i asistați la cîteva teste.

— Exact.

— Ce grup de țări preferați?

— Asia de sud. Ba nu, arată-mi ceva pregătit pentru Europa răsăriteană.

— Da, Mister French. Cu ce să începem demonstrația? Cu probe de reflexe, de acomodare în teren, de cunoaștere a specificului locului, de...

— Ben! Eu n-am venit aici să-mi arăți niște spioni. Eu n-am investit bani într-o școală de agenți... Ești directorul Colegiului «Flamingo» pentru pregătirea oamenilor de afaceri totali. E limpede? Asta sînt ei: oameni de afaceri totali! Vreau să văd ce poate un om de afaceri total trimis de noi cu o misiune... cu o misiune... totală!

— În primul rînd se ferește să nu fie reperat.

— Începem să ne înțelegem, Ben! Arată-mi ce pot băieții.

— Să mergem alături, în sala de proiecție. Vom face un test de memorie vizuală.

— Trrr — bzzz — clac! Interfonul deschis. Răspunde secretara.

— Chemați grupa a treia din sectorul Glob D la sala de proiecție!

— Am înțeles, domnule director.

Sala de proiecție era împărțită în două de un perete transparent. Jumătatea din față cuprinde ecranul și locuri pentru examinați. (Acum, urma să intre cîte unul.)

Partea din spate cuprinde aparatul de proiecție și locuri pentru comisie, invitați etc.

Un sistem de radioficare simplu asigură transmiterea tuturor sunetelor din partea anterioară a sălii către cea din spate. Invers — legătura putea fi luată numai la comandă.

— Opt seturi virgine cu unu și jumătate, a cerut directorul operatorului.

Acesta a desigilat opt cutii, a pregătit diapozitivele și a stins jumătate din lumini. Directorul s-a întors către patron:

— Fiecare elev va privi cinci imagini. Fiecare imagine cuprinde cîte un grup de cinci persoane surprinse în diferite ipostaze. Atît subiecții cît și decorul diferă continuu. Durata proiecției fiecărui diapozitiv este de o secundă și jumătate. La

sfirșit li se proiectează o a șasea imagine timp de trei secunde. În ea apar patru persoane noi plus una dintre cele 25 de persoane văzute anterior. Pe aceasta elevul trebuie să o indice imediat. Proba este eliminatorie. Dă-i drumul!

Operatorul a apăsător pe niște butoane. A intrat primul candidat. În clipa în care el s-a așezat pe scaun, au fost stinse restul luminilor și au început să se succedă imaginile. Clac... clac... clac...

Patronul nici n-apuca să-i vadă bine. A patra, a cincea, a șasea, trei secunde, apoi vocea candidatului:

— Numărul trei în numărul trei mîncă înghețată.

— Ce spune tipul?

— Avem un sistem de numerotare în zigzag, începînd din colțul stîng de jos. Spune că a treia persoană, numărînd în acest fel, a mai fost văzută în diapozitivul al treilea înfruptîndu-se.

— Și așa este?

— Priviți pe pupitrul. Operatorul ne-a aprins becului «CORECT».

— Dar de unde știe operatorul?

— Are scris pe partea interioară a capucului fiecărei cutii. Următorul, te rog!

Clac... clac... clac...

— Numărul unu în numărul patru era îmbrăcat militar.

«CORECT».

Patronul aproape că uitase de scopul verificării și se străduia în ciudat să ghicească și el.

— Numărul doi în numărul cinci făcea plajă...

«CORECT».

— Numărul cinci în numărul unu cînta la vioară.

«CORECT».

— Exagerezi, Ben! Numărul ăsta cinci nu a cîntat niciodată la vioară.

— Dublă proiecție!

Pe ecran au apărut alăturate diapozitivele în discuție. Numărul cinci, un domn subțirel și șters (în general subiecții erau figuri șterse), în fotografia de control sta zgribulit într-un tren ci plouat. În timp ce în imaginea inițială cîntase într-un cvintet de muzică de cameră, la căldurică.

— V-a derutat îmbrăcămintea, Mister French. Dar noi am pus în timpul pregătirii un accent deosebit pe reținerea fizionomiilor și expresiilor independente de orice deghizare. Începem cu cea mai simplă schimbare a oricărui următor sau urmărit: cu și fără tren ci, cu pălărie, cu basc, cu șapcă și fără, cu ochelari și fără.

— Ben! Să nu-mi spui mie că elevii n-au învățat blestematele astea de diapozitive pe de rost!

— Se poate, Mister French? Am cerut seturi sigilate.

— Eh!

Directorul colegiului a numărat în gînd pînă la cinci, ca să-și recapete calmul, apoi a chemat secretara prin interfonul din cabină:

— Cabinetul!

— Trimite-mi aici pe șeful laboratorului foto cu plicul zilei.

— Vi-l trimit, domnule director.

— Și pe rețușorul șef!

— Da, domnule director.

Firesc ar fi fost ca French să ceară explicații. Dar presimțea că directorul afectat de neîncrederea lui pregătește o demonstrație de forță. Așa că următoarele cinci-șase minute au trecut în tăcere. Dar numai cinci-șase, pentru că au apărut șeful laboratorului, un oarecare McConally, împreună cu bătrînul rețușor-șef.

— Ce vă interesează, domnule director?

— Ultima specială.

— Poftiți.

Și a pus o fotografie pe masă.

— Dumnezeu! Dar ăștia sîntem noi! Noi, la coborîrea din elicopter... Ben, nu ție-e rușine?

— O mică amintire, Mister French. Este doar prima dată cînd pășiți în casa noastră. Alta, Steve.

Șeful laboratorului i-a prezentat o altă imagine cu pilotul elicopterului patronului trebăluind pe lângă aparat. Directorul a luat-o și s-a adresat rețușorului:

— Îi pui o cască pe cap, scoți elicopterul și-i plasezi în spate un reactor. Este urgent.

— Dar tu, Steve, să mi le copiezi pe diapozitive împreună cu alte șase fotografii din revistele de astăzi. Îmi trebuie toate acestea în 15 minute.

— Am înțeles, domnule director.

Cele cincisprezece minute le-au petrecut pe o terasă.

— Vă rog, Mister French, să-mi indicați elevul care v-a stîrnit cele mai mari dubii.

— Dar nu mi-au stîrnit dubii, Ben!

— Pe cel pe care doriți să-l superverificăm.

— Mi-e indiferent, Ben.

— Vă rog să-l indicați dumneavoastră.

— Cum dorești. Poftim: pe ultimul.

— Este un elev bun. E pregătit pentru România.

— De ce neapărat pentru România? Vreau să spun... de ce unilateral?

— Așa a hotărît dinainte serviciul personal. Este originar de acolo.

— Originar din România și riscăm să-l trimitem acolo unde e cunoscut?

— A fugit acum 13 ani, pe cînd era adolescent. Nimeni nu-l mai poate recunoaște acum. Dar au trecut cele 15 minute. Să ne întoarcem în sală.

În sală:

— Totul e gata?

— Da, domnule director.

— Să vină Claus. Cîte șapte secunde.

«Elevul» s-a așezat în jumătatea din față. Din nou lumina stînsă. Directorul a luat microfonul în mînă și a apăsător pe butonul de legătură fonică.

— Mă auzi, Claus?

— Da, domnule director.

— Vei vedea niște oameni. De acum încolo, timp de o lună de zile, față de cei indicați vei reacționa cum îți spun eu.

— O.K.

— Începem. Dacă îți înțelegi pe domnul corpolent care flirtează cu domnișoara cu pălărie de pai... îi spui parola «Felicia» și primești un plic... Pe doamna cu cătel o curtezi pînă ce o cucerești... Pe tinărul pe jumătate întors îl urmărești și-i afli domiciliul... Pe aviator îl împuști fără să-l previi... Pe...

Cînd s-a terminat proiecția, French a dat drumul uimirii sale:

— Ești nebun, Ben? Tu chiar vrei să-mi împuști aviatorul?

— L-ai recunoscut? Așa... «deghizat»?

— Da, pentru că mi-e familiar. Altfel... nu știu. Acum vom pleca, Ben. Sînt mulțumit.

— Vă rog să faceți o vizită și în sala de mese. Am făcut unele amenajări acolo.

— Dacă nu durează mult.

— Invitați-i și pe însoțitorii dumneavoastră. Dar pilotul să se schimbe în haine civile.

— Bine. Trimite după ei.

În timp ce se îndreptau către grupul social, patronul, directorul, urmați de suita patronului, — secretarul, medicul și pilotul French s-a adresat din nou gazdei:

— De fapt tu rivalizezi cu organismele administrației.

— Nu cred. Scopuri diferite, metode diferite... rezultate diferite!

— Ești modest! Dar dacă ei dau peste băieții noștri, mi-e teamă că ni-i înhață.

— N-au decît! Parcă eu nu știu că Claus al nostru a lucrat și pentru europeni...

— Și mai e bun?

— Spun cei de la personal că nu are importanță. N-a făcut decît să încerce să atragă specialiști.

Vorbeau în șoaptă. Ajunseseră în sala de mese. Deodată, la o distanță de vreo 10 metri, a țîșnit de pe scaunul lui... Claus.

Mai înainte ca cineva să poată schița vreun gest, a scos pistolul și a tras trei cartușe cu țeava îndreptată spre abdomenul bietului pilot de elicopter.

Erau trei gloanțe oarbe. Acțiunea poate părea o glumă. Înseamnă că e prost povestită.

Dar Ben a demonstrat astfel convingător rezultatele obținute la colegiul său. Despărțindu-se, lângă elicopter, patronul i-a mai spus:

— Nu uita însă că pregătești oameni de afaceri!

— Da! Dar totali!

*

A doua zi French aștepta împreună cu asociatul său vizita unei personalități deosebite: Frantz Müller, președintele societății austriece «Intora».

— Am văzut ieri pe cîțiva dintre cursanții noștri. Sînt foarte mulțumit de ei. Putem juca tare cu domnul Müller.

— Crezi totuși c-am făcut bine așteptînd să vină el aici, în loc să mergem noi la Viena?

— E adevărat că s-ar putea să se simtă ofensat. În schimb, există un alt avantaj. Dacă acceptă, îl putem duce să viziteze și școala.

«Intora» este o serioasă societate pentru prospectarea pieței mondiale. Ea studiază conjunctura produselor de tot felul, lansează oferte, transmite cereri, acordă consultații dar, mai ales, poartă tratative comerciale prin agenții specializați ai societății, în numele clienților ei — furnizori sau beneficiari propriu-ziși ai contractelor.

Pe această societate pusese ochii domnului French și asociatul lui, ale căror afaceri de pînă acum nimeni nu le mai putea descifra. I-au vorbit domnului Müller despre societatea lor, similară. (Austriacul auzise de ea din cataloage dar nu o întîlnise niciodată pe arena comerțului internațional.)

Gazdele i-au propus fuziunea celor două societăți sub numele și patronajul Intorei.

— Aș vrea să înțeleg mai bine cu ce intenționați să participați la viitoarea societate comună, s-a interesat musafirul.

— Cu o parte din specialiști.

— Dar specialiști avem și noi.

— Nu contestăm, nu contestăm! Ne-am gîndit însă la cerințele mereu crescînde la foamea de informații a businessmenilor moderni...

— ...Și în ce fel am putea satisface această foame?

— Specialiștii noștri se pricep tocmai în acest domeniu.

— Al culegerii de informații economice.

— Da.

— Domnilor, acestei activități i se mai spune și spionaj.

— O, ce contează denumirea!

— Contează, pentru că ea nu este deloc dar deloc, agreată în unele țări. În specia în cele în care ne desfășurăm noi activitatea. Mai mult: chiar e pedepsită de lege. Ar fi penibil ca agenții noștri să fie tratați ca delincvenți.

— Este ultimul dumneavoastră cuvînt: — Ultimul.

*

— Ce facem?

— Varianta B. Dizolvăm imediat societatea noastră și renaștem instantaneu sub denumirea de... «Intora». Intora II, dar fără «doi» în denumire. Mai înainte ca domnul Müller să ajungă la Viena trimitem primii oameni în țările în care activează austriacul. Să vadă dumnealui ce înseamnă concurență!

În aceste împrejurări, Claus K., născut în județul Sibiu, fugit clandestin din țară în 1958, ajunge din nou în primăvara anului 1971 în România și trage la un hotel din București. Fără pistol, fără gloanțe oarbe. Ca om de afaceri.

(Continuare în numărul viitor)

* Unele nume au fost schimbate, altele nu. Faptele respectă însă realitatea din materialul pus la dispoziția noastră de organele securității.

ALE
MELE-S
TOATE
CARAMELELE

CU FRUCTE,

CACAO

ȘI LAPTE

Sortimente gustoase și aromate ale Fabricii de produse zaharoase «București»

crampon

de Adrian PĂUNESCU

alte echipe valahe și chiar oltene

Jocul campioanei naționale din acest an, F.C. Argeș, e asemănător cu proza valahă, proza artistă. Datorită lui Dobrin, la Pitești se joacă un fotbal de virtuozitate, pasele au stil și miros affază bine bătută în cuie, campionii știu meserie și le place s-o practice. Am putea spune că F.C. Argeș a trecut mingea printre picioarele tuturor celorlalte echipe, câștigând cu o fentă un campionat.

Forța campioanei nu va dura mult dacă ea nu-și va împropăta cadrele. Spun cu iubire și cu grijă: n-ajunge un Dobrin pentru două campionate. E de sperat că noii transferați vor umple golurile existente la Pitești.

Oricum, pentru faima noastră e bine că avem o campioană artistă. Să vedem cum se va descurca această campioană pe arena (plină de fracturi și angajare fizică) a unui fotbal continental prea puțin artist.

Universitatea Craiova nu e ce așteptăm noi, oltenii, de la ea, chiar dacă face rezultate bune, Universitatea Craiova (hai, fraților, să-i găsim un nume mai personal acestei formațiuni de luptă!) nu mai este, ca altădată, teama tuturor. Oltenii au devenit oameni normali și asta mă deranjează cumplit. Noi trebuie să impunem un fel de fatalitate, să-i determinăm pe toți să ne respecte fără condiții. Universitatea Craiova joacă un fotbal de toată mîna. Un fotbal mediocru. Marcu, Oblemenco și ceilalți trebuie să iasă din locul comun pe care s-au învățat.

Alte echipe valahe și chiar oltene nu prea mai sînt. Nici la Urziceni (unde-ți vine să-ți blestemi apartenența la speța umană, cînd e cald și se lipește cămașa vecinului de pielea ta), nici la Giurgiu, nici în vreun alt city valah nu mai sînt echipe de divizia A. Atîta poate Valahia, atîta dă.

Fănuș Neagu folosește în «România literară», în legătură cu cronică sportivă din «Flacăra», cuvîntul noroi. Se vede pe buzele bine dezvoltate ale maestrului plăcerea cu care zice noroi. Și pe bună dreptate. Căci Fănuș Neagu pronunță cuvîntul noroi ca pe-o rugăciune, ca pe-o pasiune.

Să-i fie noroiul ușor!

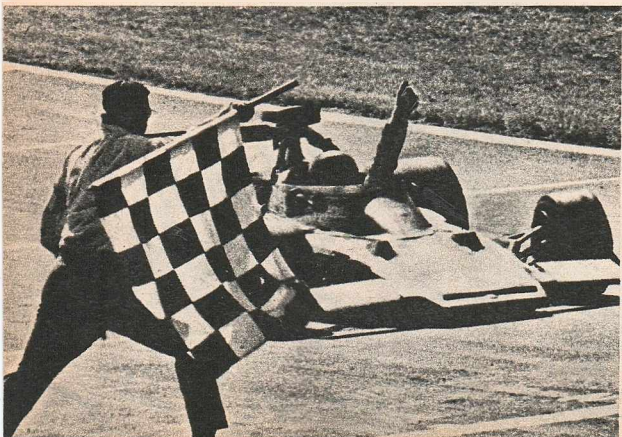
Dumitru la Steaua! Păcat că nu au militarii antrenorul care li se cuvine: Gheorghe Constantin.

Un gest curajos al clubului Dinamo: Nunweiller — antrenor principal. Asta poate însemna garanția salutului necesar.

La închiderea ediției, aflăm că la unele echipe încă au mai rămas jucători la echipele lor vechi. Să fie adevărat?

Fiecare sportiv își manifestă bucuria victoriei în mod diferit. Tenismenii o conștănesc aruncîndu-și racheta în aer, boxerii la aflarea deciziei de învingători ridică ambele brațe, fotbalistii realizatori de goluri sînt pur și simplu sufocați de coechipieri, matadorii după ce aplică taurului lovitura de grație se grăbesc să-i taie o ureche, iar automobilistii ridică un singur braț cu pumnul strîns, unica manifestare de bucurie posibilă într-o mașină în care fiecare centimetru rezervat pilotului este perfect calculat. Pentru brazilianul Emerson Fittipaldi izbînda în marea cursă tradițională de la Brands Hatch, unde a pilotat cunoscuta sa mașină JPS (de fapt un Lotus cu motor Ford Cosworth), a avut o dublă semnificație. Încă o victorie împotriva vechinului său rival Jackie Stewart și perspectiva de a câștiga titlul mondial. Pînă la ora închiderii ediției, Fittipaldi a câștigat 7 mari curse din 12 cîte numără campionatul mondial formula 1, totalizînd 43 de puncte (de 3 ori locul I, de 2 ori locul II, o dată locul III și un abandon). Jackie Stewart totalizează numai 27 de puncte (2 victorii, o dată locul II, o dată locul IV, două abandonuri și o absență de la start).

Mîine în R.F.G. se dispută marele premiu pe traseul de la Nürburg-Ring. Să vedem dacă se vor produce schimbări în clasamentul general.

ȘAHUL

Între „meciul secolului” și „moartea prin remiză”

de Victor BĂNCIULESCU

Imensul interes pe care-l stîrnește în lumea întreagă meciul Spasski-Fischer ne aduce aminte cuvintele lui Ștefan Zweig din celebra sa năvelă dedicată șahului: «Iată singurul joc care aparține tuturor popoarelor și tuturor timpurilor». Fotbalul s-ar putea simți, firește, blamat de asemenea apreciere, dar cînd s-a mai văzut un meci disecat șut cu șut, fentă cu fentă, ca în partidele acestea care pretind un efort fizic minimal, acela de a muta o piesă ușoară de lemn strunjit de pe un pătrățel pe altul?

Șahul aparține lumii nu numai pentru că l-au jucat Lenin și Napoleon, Luther și Robespierre, Wellington și Talleyrand, ci mai ales pentru că istoria sa acoperă o bună parte a istoriei omenirii.

La început au fost legendele și probabil că nimeni nu le-a istorisit mai frumos ca Sadoveanu în uitata sa carte. Cea mai celebră este aceea a brahmanului Sissa (al cărui nume, deformat în Caissa, a devenit numele muzei șahului) care și-a învățat regele, cuprins de plictis, un joc amuzant. Oferindu-i-se o recompensă la alegere, înțeleptul și ingenuosul brahman, cu aerul pocăit, a cerut regelui să i se pună un grăunte de grîu pe primul pătrățel al eșichierului, două — pe al doilea, patru (și nu trei) — pe al treilea, opt — pe al patrulea și așa mai departe, pînă la al 64-lea pătrățel, dublînd mereu numărul boabelor. Regele, naiv, a trimis după un sac cu grîu, crezînd că astfel se achită cu mîrînimie de datorie. Dar înțeleptul a refuzat, cerînd scoateala exactă a grăunțelor. Și avea dreptate, pentru că: $1 + 2 + 4 + 8 + 16 + 32 + \dots + 2^{62} + 2^{63} = 18$ cvintilioane, 446 cvadrilioane, 744 trilioane, 073 bili-oane, 709 milioane, 551 de mii, 615 grăunțe! Iată o cantitate de grîu cu mult superioară producției anuale a planetei noastre.

Legenda aceasta, care implică incredibile calcule de progresie geometrică, trimite dintr-o dată șahul în lumea matematicii, în lumea cifrelor și a simbolurilor. Ceea ce nu e departe de adevăr. Astăzi, cînd un șahist din Noua Zeelandă — întocmai radioamatorilor — îi transmite partenerului său din Bolivia: d4, iar acesta răspunde: Cf6, amîndoi știu, fără să vorbească aceeași limbă, că e vorba de «apărarea Nimzovicilor».

A fost o vreme, îndelungată, cînd șahul era un «passe-temps» agreabil, fără complicații, un mijloc de destindere, uneori poate chiar un exercițiu de gîndire, de unde s-a născut porecla «gimnastică a minții». Tot Zweig, în năvela pomenită, spune: «O gîndire care nu duce nicăieri, un calcul matematic fără rezultat, o artă fără opere». Șahiștii de astăzi s-ar putea arăta jigniți, dacă prozatorul n-ar fi avut prudența să adauge despre joc: «Dar cu siguranță mai durabil decît toate cărțile și operele». Jucînd șah cu pasiune, Cervantes, Voltaire, Goethe, Dickens, Pușkin sau Turgheniev n-au simțit aluzia...

Printre specialiștii jocului, polemica asupra originii șahului e prea aprigă pentru a ne sugera o opțiune. E suficient a arăta că jocul poartă diverse nume: în sanscrită — chaturanja, în persana medie — chatrang, în arabă — shatrang sau chitrang, în spaniolă — ajedrez, în franceză — échecs, în engleză — chess, în germană — schach (cu evidentă aluzie la regii Persiei, de unde se credea că vine jocul). Șahul, ca joc cu reguli fixe, se poate considera constituit de la sfîrșitul secolului XV, adică de cînd se cunosc exact piesele în definiția lor de astăzi, de cînd s-au acceptat avansarea facultativă a pionilor, transformarea lor pe ultimul cîmp, rocadele etc. Șahul a început să se complice și nu e de mirare că șugubățul calif Al Mamun a preferat jocurile de noroc, zicînd: «Măcar, dacă pierd, pot da vina pe zaruri!»

Șahul a început să devină joc de competiție (nu de hazard), în care practicantul, uzînd de mijloace tactice și strategice, face totul pentru a câștiga. Șahul devine un sport, pentru că fiecare deplasare de piesă produce o reinnoire constantă și vizibilă a situației, exact cum se produce la fiecare atac sau ripostă în scrimă, la fiecare schimb de minge în tenis.

Spasski și Fischer sînt astăzi succesorii unui lung șir de combatanți pe tabla cu 64 de pătrățele, care și-au arogat întîietatea. În 1575, regele Filip al II-lea îi invită la Madrid pe cei mai buni jucători ai epocii: pe propriul său capelan Ruy Lopez și pe doi italieni, Paolo Boi (un sicilian, probabil primul jucător profesionist, care colinda curțile domnești) și Leonardo, poreclit «il puttino». Ultimul, câștigînd cele două turnee disputate, se poate considera primul «campion mondial» neoficial.

Moda șahului public vine odată cu secolele XVIII și XIX, în Europa, unde celebrele «Café de la Régence» din Paris sau «Café Rebhuhn» din Viena se transformă, pe rînd, într-un fel de Mekka a șahului, în sfîrșit, modern. Între aceste jaloane apar, se mișcă, se disting și se încununează ca adevărați campioni ai lumii Wilhelm Steinitz (părintele strategiei moderne), Emmanuel Lasker (autor a două remarcabile teze de doctorat, una în filozofie — despre noțiunea de luptă, alta în matematici — asupra așa-zisei teorii a «idealurilor»), José Raoul Capablanca (diplomat cubanez, cu o precizie mecanică a jocului) sau Aleksandr Alehin (cu stilul subtil și rafinat). Epoca contemporană cunoaște numele excelenților tacticieni sovietici Botvinnik, Smislov, Tal și Petrosian, înainte de a reintra în sala Laugardalshoell din Reykjavik, unde luptă acum titanii șahului: sovieticul Boris Spasski și americanul Robert Fischer.

Domnia campionilor mondiali de șah e acum mult mai scurtă decît a celor de pe vremuri, care beneficiau nu numai de lipsa candidaților, ci și de labilitatea regulilor. Pe atunci era suficient să găsești un Mecena care să finanțeze turneul. Steinitz a deținut sceptrul timp de 28 de ani (1866–1894), Lasker — 27 de ani (1894–1921), Alehin — 19 ani (1927–1946), cu un scurt intermediu (1935–1937) provocat de actualul președinte al Federației internaționale de șah (F.I.D.E.), olandezul Max Euwe. Botvinnik a fost probabil ultimul dintre longevivi.

Șahul apreciază însă nu numai longevitatea campionilor, ci și precocitatea lor. La 14 ani, un băiețuș din Brooklyn, cu pantaloni scurți, devine campion al Statelor Unite; numele său este James Robert (Bobby) Fischer. La 16 ani, un adolescent din Moscova obține, la București, calificarea de maestru internațional; numele său este Boris Vasilevici Spasski. Alte exemple concurează precocitatea lui Mozart în muzică. La vîrsta de 8 ani Samuel Reshevsky aparține elitei șahiste americane și juca în partide simultane, dar n-a învățat să scrie decît la 12 ani, nu deosebea decît patru culori și nu cunoștea dintre animale decît calul, cîinele și pisica. În schimb, Reshevsky era capabil să memoreze în 4 minute cinci rînduri cu 40 de cifre, putînd localiza oricare dintre ele.

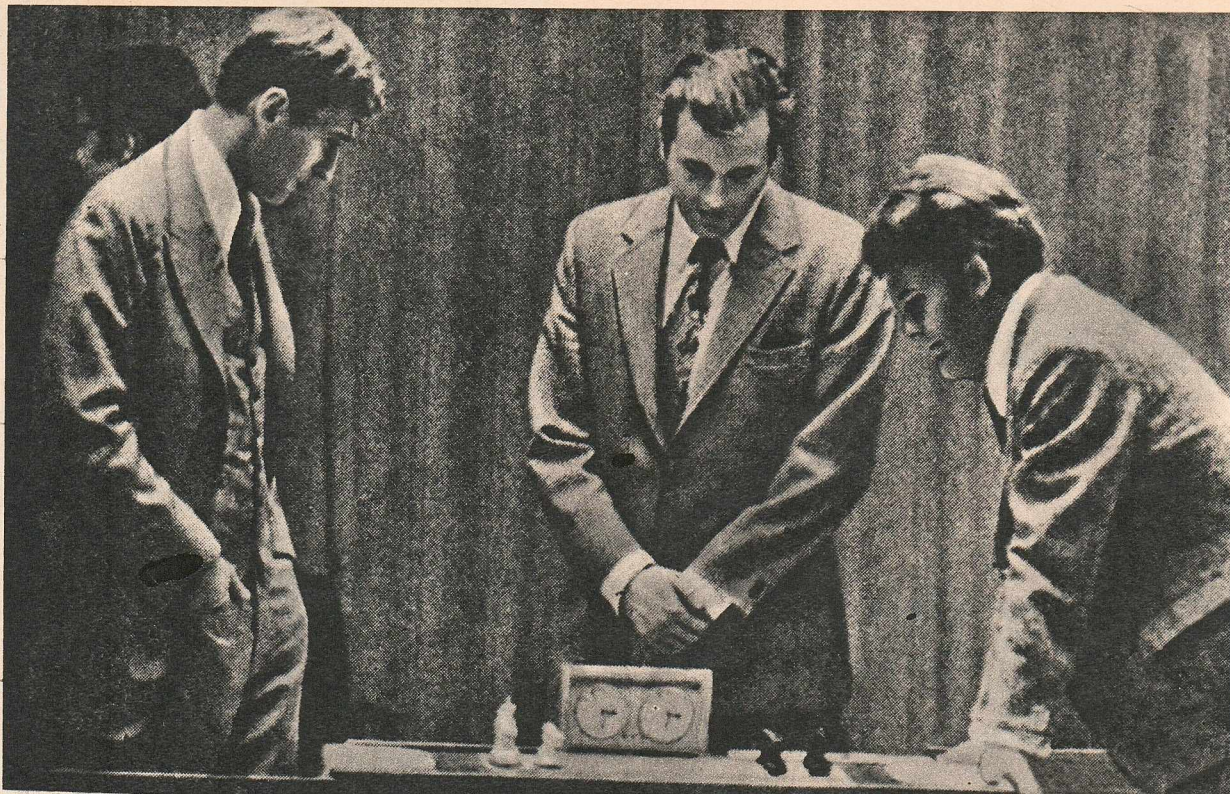
Printre marii maeștri de șah sînt mulți cei ce pot face minuni de memorizare. Ei sînt capabili să rejoyce, pe dinafară, mutare cu mutare, devine clasice. Ei au capacitatea de a înregistra o pagină de carte sau poziția unei partide, fotografiînd-o mintal. Ceea ce, nu exclude alte însușiri, cum ar fi percepția rapidă, gîndirea analitică sau capacitatea de a combina. Nu e deci de mirare că printre pasionații șahului, de-a lungul veacurilor, îi găsim pe Galilei, Leibnitz, Franklin, Oppenheimer sau Einstein (un mare admirator al lui Lasker).

Asemenea facultăți au creat forme noi de joc. Argentinianul Miguel Najdorf, de pildă, deține recordul mondial al partidelor simultane din 1950, cînd a jucat, la Sao Paulo — în

Ultimul pas al lui Bobby Fischer spre finala campionatului mondial: semifinala de la Buenos Aires, cu Tigran Petrosian (stînga).

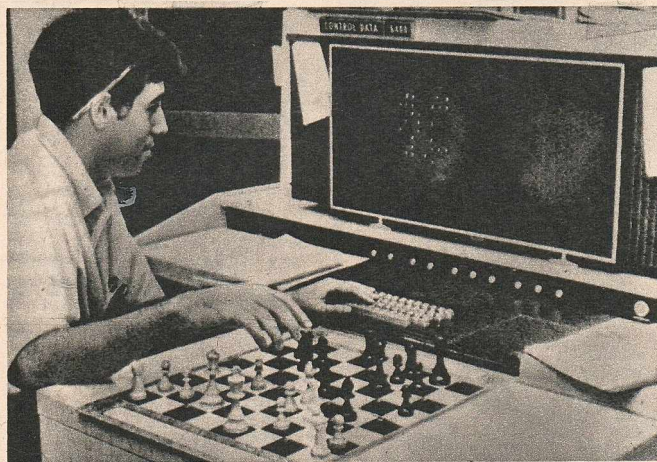

pe fugă

La Reykjavik, campionul și challengerul în două ipostaze similare. În fotografia de sus: cu albele, Robert Fischer (stînga). În fotografia alăturată: cu albele, Boris Spasski (stînga).

Cînd computerele joacă șah, omul devine un simplu manipulant.

cursul unei reuniuni care a durat 11 ore—împotriva a 250 de adversari, cu următorul rezultat: a câștigat 226 de partide, a remizat 15 și a pierdut 9. Performanțe și mai dificile realizează maestrul care joacă partide simultane cu spatele la table, deci fără să vadă, așa-numitele partide «à l'aveugle». Pentru a mări spectaculozitatea reuniunilor de acest fel, francezul Tartakover juca cu ochii legați. Se spune că arabul Said ibn Djubair juca, încă prin anul 710, la Ispahan, fără să vadă. Recordul mondial aparține însă belgianului Georges Koltanowski (astăzi ziarist sportiv în S.U.A.), care a jucat la hotelul Fairmont din San Francisco, în 1961, împotriva a 56 de adversari, fără să vadă și a câștigat 50 de partide, a remizat 6 și nu a pierdut deci nici una.

Din momentul în care a început să devină subiect de recorduri, titluri, campionate—șahul tinde să părăsească imperceptibil cîmpul artelor inteligenței și să se insinueze în domeniul științelor, undeva între logică și matematică. Literatura șahistă cuprinde astăzi aproape 20 000 de volume. Pe lângă teoria jocului sînt atacate probleme mai grave, cum ar fi «psihologia șahului» (în dizertația savantului american A.A. Cleveland sau în cea a profesorilor sovietici Djakov, Petrovski și Rudik, care au stabilit psihograma cu cele 16 calități care-l deosebesc pe maestru de jucătorul de duzină).

Ce importanță joacă elementele psihologice în marile partide de șah am avut prilejul, din belșug, să constatăm încă înainte și mai ales după începerea «meciului secolului» de la Reykjavik. Despre toate acestea ar putea să ne povestească multe organizatorii islandezi, fie Chester Fox, șeful firmei de televiziune «Chess Network Inc.», fie chiar arbitrul meciului, editorul vest-german Lothar Schmid din Bamberg (specializat în publicarea operelor lui Karl May). A poseda arme psihologice nu înseamnă numai a susține: «Eu sînt cel mai mare!» (cum face Fischer, imitîndu-l pe Cassius Clay). Istoria șahului cunoaște sute de exemple de utilizare ingenioasă a arsenalului psihologic. Cînd a aflat că challengerul său Euwe nu suportă pisicile, campionul mondial Alehin a jucat tot timpul mîngîind în brațe o pisică siameză. Și Euwe a pierdut. Pentru a rezista fumului de țigară emanat de challengerul său Tal, nefumătorul Botvinnik s-a antrenat făcînd inhalajii de nicotină.

Cu atîtea implicații, dar și cu detalierea tot mai exactă a jocului, șahul își riscă viitorul. E drept că îl practică în lume

peste 60 de milioane de oameni, dar în același timp îl pasc două mari pericole: sclerozarea prin specializare extremă (așa-numita «moarte prin remiză») și intervenția automatizării. În stadiul de cunoaștere amănunțită a jocului în care ne aflăm astăzi, s-ar putea—fără intervenția fanteziei creatoare—să ne întoarcem la cazul turneului de la Viena, din 1894, cînd cei patru concurenți nu au realizat decît remize. Precum pline de amenințări sînt partidele pe care le joacă de pe acum—încă în manieră mediocră, e drept—computerele. Dar ordinatele, perfect alimentate cu datele jocului, nu ar putea duce, în final, decît tot la eterne meciuri nule.

Singura șansă a șahului de a supraviețui rămîne tot puterea de imaginație umană, cea pe care o demonstrează strălucit, din trei în trei zile, în capitala Islandei, Boris Spasski și Robert Fischer, absolut independent de rezultatul final al pasionantului lor duel (care ia uneori turnura unor partide de pocher).

Duminica trecută, pe la vreo zece antemeridiane, cînd tocmai îmi potrivisem o pernă pe fotoliu și mă pregăteam să-mi beau cafeaua, mă trezesc că îmi zbrînie soneria cu o insistență care mă îndreptăța să cred că-i împuternicitul comitetului de locatari venit să mă sfătuiască să nu-mi mai atîm halatul de antena televizorului cînd fac plajă pe acoperiș pentru că i se sperie albinele din stupul pe care și l-a instalat pe balcon.

M-am repezit cuprins de veselie să deschid ușa și am fost întîmpinat de uralele entuziaste ale unui trib întreg. Bătrînul meu coleg de școală împreună cu soția, cu fetița de vreo 17 anișori și feciorușul de 15 și de 80 kg neto s-au oprit în drum spre litoral să-mi facă o scurtă vizită.

—N-am fi trecut pe la tine puștiule, —c-așa m-alintă el—dar drumul ne-a deschis apetitul și mi-am zis că de ce să ne ducem la un expres sau la un facto-bar cînd putem veni la tine. Și iată-ne. Hai, dă-ne ceva repede și consistent. La botul calului, că sîntem grăbiți. Da vezi să fie ceva de soi, că nu-ți mai călcăm pragul!

Și-am intrat în viteză. Am găsit o piine neagră de vreo două zile pe care m-am grăbit s-o tai artistic în felii subțiri de 1/2 cm pe care le-am împărțit din nou în pătrate și dreptunghiuri de aproximativ 6/6 și 6/8. Am luat din frigider un rest de vreo 2 linguri de maioneză pe care le-am amestecat cu cîteva frunze de salată tăiate mărunt de tot. Așa am făcut o șarjă din vreo 12 canapele. Cu o jumătate de file de scrumbie afumată, pasată și frecată cu 50 grame unt, am uns încă vreo 12 feliuțe piine pe care le-am împodobit cu cîte un moț din cîte o jumătate de măsline. Dintr-o 100 g brînză de vaci, frecată cu 20 grame unt și 1/2 linguriță de smîntînă la care am adăugat sare și mărar tocat, am scos încă o duzină de canapele. Trei felii de șuncă tăiate în lamele cu foarfeca mi-au fost destule pentru a aranja încă 10 felii de piine unse cu unt la care, pentru dichis, le-am mai adăugat cîte o felioară de roșie. Din 3 ouă tari am obținut o seamă de felii pe care le-am lipit direct pe piine cu cîte un vîrf de muștar proaspăt. Pentru că făcusem scurtă la mînă am luat un castron în care am prins a arunca: carnea de la 2 ardei grași, tăiată mărunt; vreo cinci ridichi de lună în felioare; resturile de la ouăle tăiate și încă două ouă tari tăiate felii; vreo patru felii de salată măcelărită; încă vreo 4 felii de șuncă făcută tăite și vreo 100 de grame de brînză de Glanda făcută lamele, precum și un castravete tăiat în cubulețe. Adăugînd puțină sare, am amestecat talmeș-balmeșul acesta în castron din care am umplut șase pahare pentru vin cu picior. La fiecare pahar am pus cîteva picături de ulei. Tot la fiecare pahar am aruncat deasupra, ca din întîmplare, 4-5 cozi de raci, cumpărate cu o zi înainte, pentru sufletele mele, de la Neptun, din Piața Amzei.

Cu limba scoasă de oboseală am întins bucatele pe masă, neuitînd să adaug biscuiții din două pachete Istria: să fie la salată.

Cînd să zic și eu hop, printre clefăituri, aud vocea suavă a mezinului: «Da ceva de băut n-ai în casa asta?»

M-am sculat ca ars și am luat vinișorul meu, un Murfatlar negru, de la frigider, l-am vărsat într-o oală curată și i-am adăugat 100 g zahăr, apoi l-am bătut în dușmănie preț de 5 minute. Am adăugat 100 g coniac, cinci lufeferi, am tăiat cele două portocale cumpărate de la Cireșica cu 28 lei kila tot pentru sufletul meu, am făcut la fel cu o lămîie și am mai pus și un borcan de compot de vișine cumpărat în primăvară. Mi-am deșertat cele două tase de gheață din frigider, și-am băgat totul într-un frumos vas de sticlă special pentru cruceon, pe care îl păstrez spre a-l folosi la zile mari.

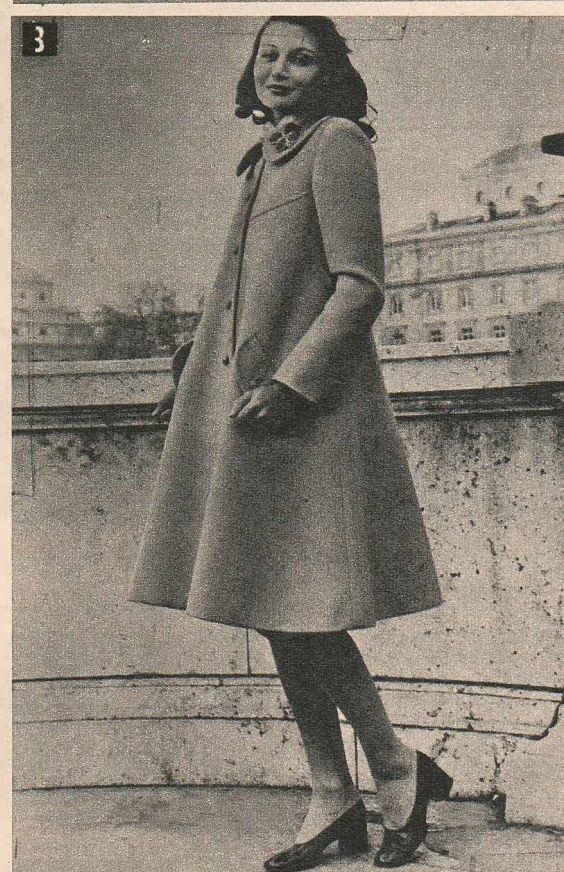
În timp ce tocmai mă schimbam și eu în țoale de duminică, am auzit o dupăială prin hol, apoi bubuitul ușii și o liniște suspectă. În sufragerie nu mai era nimeni. Scaunele erau vraiste, vesela pe masă. Nu se mai găsea nici o fărîmă de piine sau o picătură de lichid.

Doar pe dosul acuarului cumpărate recent, cu 500 de lei, de la Fondul plastic, scria cu fluopaster: «Ce te ții așa cu nasul pe sus? După ce venim la tine o dată pe an, nu te-ai simțit să ne spuie măcar cîteva cuvinte. O să lămurim chestia la întoarcere de pe litoral».

Acum umblu în fiecare zi să mai pot prinde și eu un bilet la munte. Nu vreau să fiu în București peste două săptămîni.

se poartă: feminitatea gravă și înțeleaptă

de Sanda FAUR

...Ei, și acum să mai stăm un pic de vorbă și despre «cirpe», cum le spunem noi cu un ipocrit dispreț, dar cu o neascunsă tandrețe rochiilor noastre cele din toate anotimpurile. N-avem ce face, nu scăpăm de fatalitatea dulcilor noastre obsesii vestimentare, femeii sîntem, și chiar dacă numele nostru nu este ușurătatea, cum ne-a blamat pe degeaba un erou shakespearian într-un otrăvit puseu de misoginism, noi ne recunoaștem cinstit și deschis slăbiciunea pentru modă. Rochia ne «face», rochia ne ajută, ne salvează, ne pune în valoare, ne acoperă, ne descoperă; cum am putea-o ignora fără a ne face vinovate de păcatul nerecunoștinței? Așadar, acum, cînd ne aflăm în vacanță, acum, după ce am trebăluit intens și am fost cît se poate de egale, acum să ne îngăduim o clipă să ne întrebăm cam ce ne mai așteaptă prin modă, cam cum vom mai arăta pe dinafară în toamna ce vine? Nu-i deloc treabă ușoară să mai faci, din cînd în cînd, curățenie prin sufletul și mintea ta, dar mite să-ți revizuiești garderoba?!... Toată primăvara și vara am fost nostime și cu picățele, am luat la purtat bulinele, bleumarin pe alb, alb pe bleumarin, sau pe roșu, sau pe roz, buline mici sau mai mărișoare, le-am agumentat cu cireșe din lemn lăcuit; cu trandafirași glasați prinși la butonieră, toată vara ne-am scaldat în voaluri, funde, flori, pliuri, mineci-aripioare, decolteuri, toată vara am fost fetișcane cu gulere și manșete albe de liceană, cu pajuri care ne încăneau ceafa și cu cute care ne lipseau de vedere ochiul drept, toată vara am fost romantic-demodate, feminine stil '40, readuse — cu mai mici sau mai mari eforturi — la vîrstele adolescenței, toată

1) Șahul urcat pe suprafața rochiilor, melonul și umbrela englezească, voaleta umbrind feminin privirea, iată un amestec insolit care poate totuși tenta chiar și gusturile mai potolite.

2) Totul se repetă în lumea modei: și fustele plisate de liceană, și festoanele brodate în orele de lucru, și florile glasate de pe umăr. Cum să nu aibă mereu moda un aer de pe vremea tinereților mamei?

3) Ei bine da, moda '72 ar dori să ne îmbrace din nou în mantouri cloș, cu platcă, guler și buzunare rotunjite. Putem să-i reproșăm orice acestui pardesiu, dar nu lipsa de confortabilitate.

4) Baticuri legate în chip de turban, ca pentru orele de trebăluială prin casă, jachețele scurte, de parcă ar fi rămas mici, imprimeuri în care verdele se amestecă cu roșul; și totuși nu putem reproșa acestor modele lipsa de stil...

5) Și o rochie din voal, cu fustă amplă și imprimeuri geometrizate, care sînt aproape sigură că va plăcea tuturor.

6) Cui îi plac (și pe cine prind!) travestiurile adolescentine, își poate îngădui o rochie plisată cu buline, cu guler alb și fundă bleumarin, purtată cu beret, cordon și pantofi roșii.

vara am tăcut, am mimat feminitatea necoaptă, ingenuă și ascultătoare, toată vara moda ne-a vrut șăgalnice, cu ochii rotunjiți a uimire încântată, sub sprîncenele cu cruzime pensate, în fața minunățiilor lumii, toată vara am fost una și am arătat alta. Gata, ne e de ajuns. Gata, ne-am săturat să facem pe fetițele în vacanță, neștiutoare și alintate, cînd noi sîntem — lucru recunoscut — foarte știutoare, foarte responsabile, cumplit de muncitoare și mai ales nerăsfățate. A sosit deci ceasul să ne punem de acord fațada zglobie cu grava noastră maturitate lăuntrică, cu drepturile și mai ales cu acele obligații ale noastre care ne-au dus la mult rîvnita și mai sus-citata maturitate. Moda trebuia deci să facă rotirea de 180 de grade, care s-o întorcă cu fața spre noi, și a făcut-o fără — acesta e totdeauna marele har al modei — să se clintească din loc. Păstrăm deci pliurile fustelor de școlăriță (cum ne-ar fi lăsat inima să le lăsăm doar juneții care vine năvalnic după noi!), dar le cumițim, le așezăm cusute cumsecade pînă după sold sau tocmai pînă pe la genunchi, ca doar apoi să le desfacem un piculeț, cît îi trebuie piciorului peste picior. Păstrăm imprimeurile mărunte, dar schimbăm floricelele vesele de cîmp cu geometriile severe și modeste, cu dungile sau cu pătrățelele colorate grav, fără exuberanță. Punem frumos rochiilor chemisier minci lungi și acoperim cu pudoare decolteurile, îmbrăcăm pe deasupra taiorașe scurte și modeste, pe care le îndulcim cel mult cu un feston brodat sau cu o camelie clasică. Renun-

țăm la pălărioarele croșetate și la borurile largi, împodobite cu flori și fructe, ale pălăriilor din pai, și ne acoperim părul cu niște basmale legate în chip de turban. Renunțăm pînă și la cireșele vopsite, dar aici nu ne lăsăm, ci le înlocuim cu poamele coapte ale toamnei, cu struguri, sau pere, sau prune — tot din lemn lăcuit — prinse la piept în semn de omagiu adus roadelor pămîntului. Puteți agăța la gît perlele și vulpea argintie pe care le credeți amînate pentru vîrstele pensiei, se poartă, sezonul acesta, de cum ați recunoscut că ați pășit pragul celor 30 de ani. Pe scurt, redevenim doamne. Renunțăm la travestiurile liceale. Renunțăm să împrumutăm într-una din recuzita vestimentară a nepoatelor noastre: să mai împrumute și ele de la noi! Trăiască femeia care are (pînă pe la 45 de ani) 30 de ani! Trăiască feminitatea misterioasă, gravă, tăcută, înțeleaptă: i-a venit și ei, în sfîrșit, ceasul!

Și dacă cumva genul nu vă convine și stilul nu vă prinde, dacă vă placeți obosește pe dinăuntru dar vesele ca un pom cu vrăbii pe dinafară, dacă nu vreți să vă acceptați cei 30 de ani (și nici restul!), dacă — cu alte cuvinte — nu vă place ce au creat modelierii pentru moda toamnei '72, nu vă pierdeți cu firea și aveți puțintică răbdare: nici nu apucați bine să fiți dezamăgite, că moda va face o nouă piruetă și va schimba iarăși macazul. Cine știe, poate la primăvară, după ce se vor topi definitiv zăpezile anilor trecuți, ne vom redobîndi adolescența pierdută, și șosetele trei sferturi, și nevinovata ignoranță, și fermecătoarele iluzii...

dialog cu cititorii

de H. DONA

Deși au trecut numai puține zile de la terminarea Conferinței Naționale a partidului, la redacție ne-au și sosit numeroase scrisori în care cititori de cele mai variate profesii țin să-și exprime adeziunea entuziastă față de hotărârile Conferinței, să sublinieze tezele și ideile care le-au reținut în mai mare măsură atenția, să ne informeze asupra succeselor în muncă ale colectivelor din care fac parte și — ceea ce e deosebit de pozitiv — să se angajeze în dezbaterile tezelor elaborate de Conferință și supuse discuției publice. Tuturor le mulțumim pentru cele scrise; o parte din scrisori le vom publica într-un fel sau altul (dar, de obicei, într-o formă rezumată) în coloanele revistei iar celelalte, toate celelalte, vor fi luate în considerație în programarea numerelor viitoare. Asupra unor probleme de etică vom reveni, ca și în alte dăți, și în rubrica noastră.

Parcursul corespondenței din ultima vreme ne dovedește, o dată mai mult, că vara își cere drepturile ei. Ne referim la vară ca anotimp al concediilor și deci al deconectării, ca anotimp în care mulți dintre prietenii noștri se simt înclinați să se destindă, între altele, punîndu-ne unele întrebări de un caracter oarecum mai curios. Nu e nimic, se distrează ei, ne distrăm și noi.

Astfel, cititorul N. Mărgăriteanu din Bușteni, jud. Prahova (dar, probabil, nu aceasta e reședința dumisale permanentă), ne cere un sfat: «Ce poate face un om (vilegiaturist, desigur — n.n.) aflat într-o stațiune de munte dacă plouă în fiecare zi?» Multe. Totul depinde de persoana în cauză, de gusturile și preferințele ei. În ipoteza că e vorba de un om obișnuit și relativ sănătos (căci altfel are treabă cu tratamentele) poate, în primul rînd, să se odihnească virtuos, ceea ce e și util și plăcut. În al doilea rînd, vremea ploioasă e deosebit de favorabilă pentru lectură; citirea operelor unor scriitori meridionali ne poate oferi — măcar sub formă de ficțiune — și soarele care ne lipsește. În al treilea rînd sînt foarte recomandabile plimbările pe ploaie: calmează nervii și întrețin tenul (persoanele de sex feminin, în special, nu vor neglija acest amănunt). În sfîrșit, ne-am permite să sugerăm cu timiditate celor interesați că ar putea, profitînd de vremea nefavorabilă pentru activități spectaculoase, să consacre cîteva ceasuri și meditației; a sta chiar puțin, singur, de vorbă cu tine însuși, a gîndi asupra a ceea ce a fost și asupra a ceea ce va fi nu e — sîntem convinși — un exercițiu periculos.

Un foarte tînăr cititor, Aurel Borcea din Dej, ne întrebă dacă nu cumva cei care locuiesc la antipodi au un fel diferit de a se adapta mediului înconjurător decît noi. Probabil că la aceeași oră un coleg de vîrstă a tov. Borcea, aflător prin Australia sau prin insulele Pacificului de Sud, își pune întrebări asemănătoare cu privire la noi, aflați la antipodul dumisale. Căci asta e nenorocirea (sau satisfacția): fiecare dintre noi se găsește la antipod pentru altcineva. Încolo, totul e la fel: cu toții stăm cu picioarele pe pămînt și cu capul în aer.

Mai în pas cu noutățile științifice (chestia cu antipozii ține mai mult de secolul al XVII-lea), cititorul Sandu Hărman din Focșani ar vrea să știe ce este «metoda Delphi» și dacă are vreo legătură cu oracolul din Delphi. Da și nu. (Ați observat că acesta este răspunsul cel mai curent la orice fel de întrebare?) Metoda în cauză are comun cu oracolul mai sus-citat faptul că ambele se referă la previziuni. Într-adevăr, «metoda Delphi» este una dintre metodele de elaborare a prognozei, aplicată de obicei în cazurile în care lipsesc datele specifice și în care unele afirmații nu pot fi imediat verificate. Metoda constă în consultarea — în mai multe etape — a experților din domeniul pe care vrem să-l prospectăm, confruntarea părerilor lor și atingerea unui anumit consens general. Metoda se bucură de multă credibilitate căci, de pildă, o serie de previziuni elaborate în acest fel de cercetătorii de la «Rand Corporation» (S.U.A.) au fost confirmate de viață.

Întrebarea cititorului M. Maier din București cu privire la istoria filmului ar solicita un răspuns prea lung. Personal, nu sîntem de acord cu părerea dumisale după care filmul mut ar constitui «preistoria artei cinematografice». Mai degrabă am fi de părere că filmul mut este o artă de sine stătătoare, deosebită de filmul sonor, o artă care a cunoscut un destin tragic și unic: la un moment dat a încetat să mai fie practică. E firesc ca noi, cei de azi, să avem nevoie de un fel de dicționar sui-generis pentru a înțelege limbajul artei mute. E firesc — și foarte trist — că tot mai puțini consultă acest dicționar, că pentru mulți filmul mut continuă să fie doar un film sonor nedesăvîrșit, un film sonor infirm.

SĂ NE CUNOAȘTEM
TELEVIZORUL

bugetul de timp

de Pavel CĂMPEANU

DURATE

După estimările cele mai recente, durata medie zilnică a televiziunii — pentru persoanele care au televizor la domiciliu — este la noi în țară de peste două ore. Această durată s-ar putea echivala cu aceea a 8 zile convenționale de muncă activă (de câte opt ore) în fiecare lună, deci cu circa 100 asemenea zile într-un an. Față de ceea ce se întâmplă în alte țări, această durată medie poate fi apreciată ca moderată. Și totuși, ea reprezintă aproximativ o treime față de timpul pe care îl dedicăm activității noastre fundamentale: producția, munca.

Avem temeuri serioase să ne întrebăm cu toții dacă investim tot atâta timp, și cu aceeași regularitate, în creșterea propriilor noștri copii, în lectură, în contactele cu prietenii («trebuie să ne vedem, așa nu mai merge — timpul, timpul, ziua e prea scurtă» ș.a.m.d.) — lista ar putea fi continuată. Și avem, pe de altă parte, temeuri la fel de serioase să ne întrebăm cât de utilă ne este, nouă și celor din jurul nostru, această formă de cheltuire a timpului, care a pătruns în modul nostru de viață.

Înainte de alte considerații, o precizare privind utilitatea: psihologii, psihiatrii, alți specialiști înclină tot mai des spre opinia că pragul percepției utile a mesajelor televizate se situează în jurul a 2¹/₂-3 ore. După trecerea acestui timp apare o «tele-astenie». Desigur, acest prag este inegal de la un individ la altul și — de ce n-am recunoaște-o? — de la un program de televiziune la altul. Dar oricât de izbit ar fi un program, telespectatorul ajuns la punctul de saturație televizuală nu-i mai poate percepe meritele. Dincolo de acest punct televiziunea reprezintă nu numai o cheltuire de timp fără folos, ci una dăunătoare, creatoare de tensiune, iritare, oboseală și insatisfacție.

Să nu uităm că — așa cum arătam mai sus — însăși durata medie a televiziunii zilnice se plasează, la noi în țară, în vecinătatea acestui punct primejdios. Dar sîmbătă și duminică această medie trece de 2¹/₂ ore. Iar media este formată din abateri: unii care folosesc televizorul sub 2 ore pe zi, alții peste 3 ore.

Pentru aceștia din urmă televizorul se transformă treptat într-un obiect tiranic, producător de supărări și nemulțumiri. În cea mai mare măsură vina acestei situații nu o are televizorul (nici televiziunea), ci telespectatorul neselectiv, care nu reușește să domine acest obiect, ci se lasă dominat și chiar subjugat de el.

RENUNȚĂRI DISIMULATE

La ce renunțăm pentru a găsi aceste 15-16 ore pe săptămînă pe care le petrecem în fața micului ecran?

În această privință nu acționează (poate afară de excepții) vreun fel de planificare. Oamenii nu își propun să renunțe mai mult la o anumită îndeletnicire și mai puțin la alta — dislocările se desfășoară mai curînd spontan, unul dintre factorii cei mai influenți reprezentîndu-l configurația grupului familial. O singură persoană sedentară sau inactivă poate contamina de televiziune excesivă și neselectivă un întreg grup — căci mulți sînt cei care pot să nu deschidă televizorul, dar puțini cei care pot rămîne indiferenți într-o casă în care se află un televizor în funcțiune.

Apoi grupul amical:

— Cînd treceți pe la noi?

— Poate...

— Veniți luni e «Steaua fără nume».

sau

— Veniți miercuri, e «Telecinemateca»...

Și indiferent de ziua aleasă, dar nu și de criteriul alegerii, prietenii sau familiile se întîlesc după o mai scurtă sau mai lungă întrerupere. În cea mai mare parte a ei întîlnirea este însă simulată: gazdele nu se adresează musafirilor, nici viceversa — și unii și alții stau cu ochii și atenția concentrate spre televizor așa încît, de fapt (cu excepția scurtelor dialoguri de politețe de la începutul și de la sfîrșitul vizitei), are loc nu o întîlnire între prieteni — deci o comunicare reciprocă intimă — ci o alăturare umană tinzînd spre valoarea minimă a întîlnirii întîmplătoare dintre mai multe persoane reciproc necunoscute într-o sală de cinematograful.

Ceea ce se petrece în asemenea situații între prieteni reproduce citeodată falsele reuniuni familiale: componenții familiei care stau alături circa 2 ore pe zi fără să comunice între ei nimic — sau aproape nimic — își creează (pentru această parte a conviețuirii lor) numai iluzia unei existențe comune.

Aceste simulări și iluzii acoperă de fapt renunțări disimulate: la contacte familiale, prietenești ș.a.

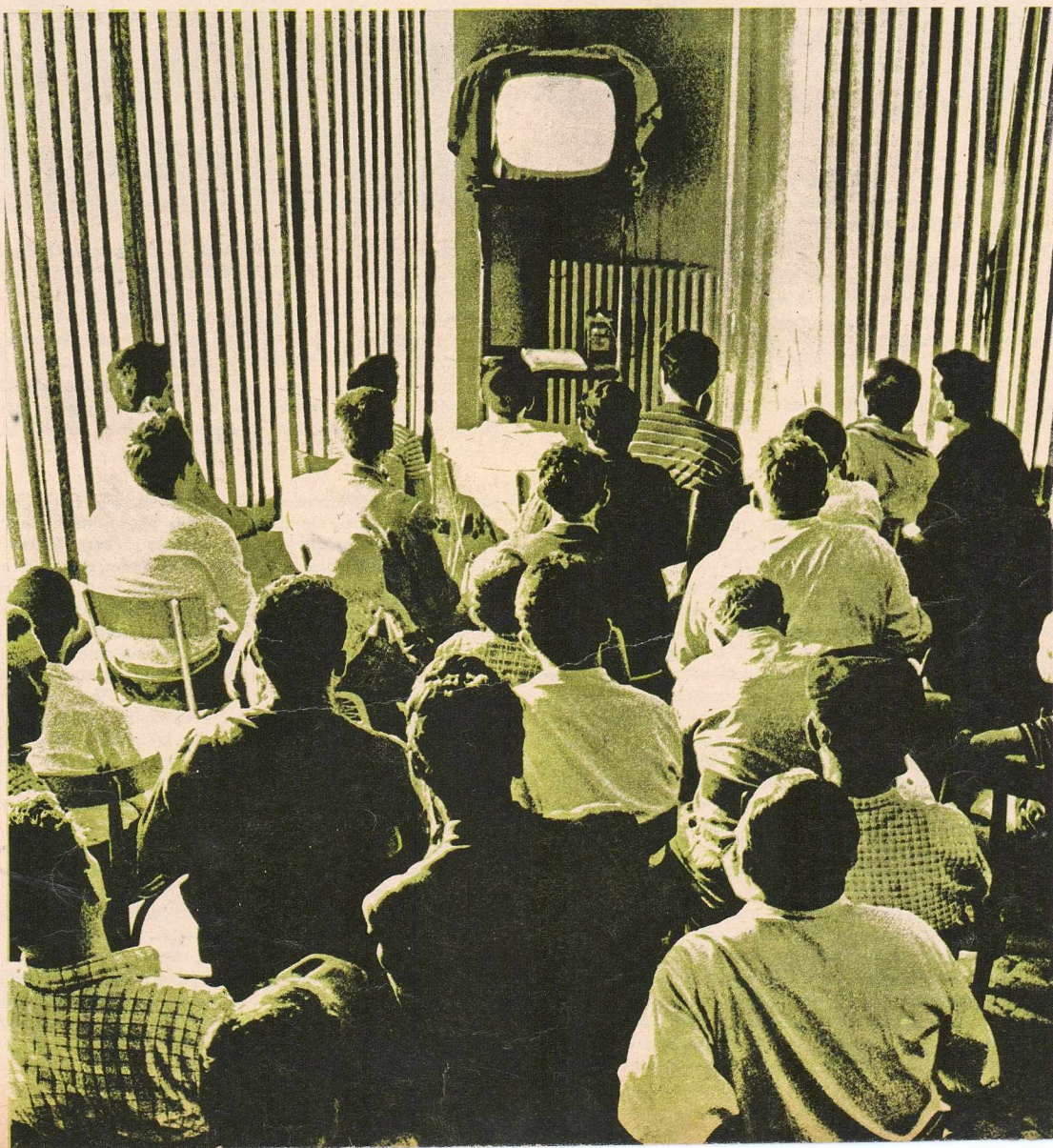
Cu prilejul unei anchete, cîteva sute de telespectatori din numeroase localități urbane și rurale au fost întrebați prin ce îi nemulțumește televiziunea cel mai mult. Cele mai compacte majorități simple au indicat două răspunsuri: își scurtează timpul de odihnă și te ține prea mult în casă.

Din nou renunțări disimulate: la somn (unii se culcă mai tîrziu decît ar avea nevoie), la plimbări, vizite etc. Desigur, rațional vorbind, adevăratul adresant al acestor nemulțumiri nu e nici de astă dată televizorul, ci chiar persoana care le formulează.

RENUNȚĂRI FĂȚIȘE

Alte două anchete și-au propus să trateze aceeași problemă din două puncte de vedere: ce cred oamenii despre felul cum schimbă televizorul bugetul lor de timp — iar cealaltă cum se prezintă (sub unele aspecte) acest buget de timp în realitate.

Rezultatele ultimei anchete arată că în genere persoanele care au televizor citesc presa mai regulat decît cele

orașele și biografia lor

● Și acum momentele vibrante ale desfășurării lucrărilor Conferinței Naționale a partidului sînt evocate de memorie cu o mare precizie, și acum cuvintele înțelepte și dogoritoare prin înalta lor răspundere socială și istorică ale secretarului general al partidului ne stăruie în conștiință. Noi n-am fost prezenți acolo, în marea și solemnă sală a Palatului, dar participarea noastră a fost acut solicitată de importantul eveniment politic. Ne-au adus pe toți, în forul suprem al țării, camerele de luat vederi ale televiziunii.

Mai mult decît atît, încă cu mult timp înainte, emisiuni întregi au încorporat în imagini sugestive și revelatoare întreaga perioadă de pregătiri febrile: eforturile creatoare ale oamenilor, mărturiile lor de înaltă conștiință revoluționară, sentimentele lor patriotice, într-un cuvînt, starea de spirit a unui întreg popor, așa cum n-ar fi putut-o înregistra nici un sondaj sociologic. A fost un examen de prompitudine și organizare, un examen de profesionalitate și dăruire pentru care redactorii și operatorii, toți cei care au contribuit la realizarea emisiunilor, merită a fi citați.

● Orașele, tirgurile își au istoria lor secretă. Nu există așezare urbană fără o fișă personală pe care să nu fie înscrise evenimente mai noi sau mai vechi, existența unui om de seamă, o casă cu o biografie palpantă, o placă comemorativă care să amintească de un fapt esențial, o stradă memorabilă. De fapt, toate acestea la un loc alcătuiesc un fel de enciclopedie social-istorică nescrisă, cu reverberații nu numai în planul sentimentelor dar și în cel al educației patriotice.

Orașele noastre sînt istoria noastră, viața noastră cea de toate veacurile.

Fără o preocupare constantă și programată, micul ecran ne oferă sporadic scurt metraje citadine, de obicei schematic și uniforme. Greu sesizabilă nota particulară, fizionomia intimă a orașului, detaliul semnificativ, secvența definitorie. Aceleași imagini par transportate cu parcmomie de reporter dintr-un oraș în altul, prin «nou» înțelegîndu-se doar simpla proiectare în planuri generale a noilor cartiere construite în anii socialismului, a noilor structuri industriale, a noilor parcuri, așezate cu imagini idilice și banale, singura «îndrăzneală» artistică reprezentînd-o răscolul fotografic. De aceea ne-a plăcut în filmul despre Constanța încercarea de a ieși din clișeele cunoscute, de a depăși ușa.

Un portal adus în fața noastră în plin plan, o friză și alte numeroase detalii ne-au dezvăluit «vechimea» urbanistică a Constanței, stilul ei arhitectonic, parfumul edilitar care-i definește personalitatea.

Apoi o ancoră alunecînd greoi spre fundul apei, și vocația de port a orașului, urmărită într-o febrilă și pitorească activitate. Apoi... Tomisul. Se scot la iveală treptele antice ale vechii cetăți. Și din nou în prezent, într-o Constanța implicată în atîtea civilizații.

Orașul a fost surprins pe peliculă nu în ceea ce știm și cunoaștem, nu în arhitectura sumară deja fixată pe retină, ci în amănunte revelatoare, de obicei ascunse ochiului grăbit și lenes. Prin asta reporterul ne-a obligat la studiu, la meditație asupra particularităților urbanistice ale orașului, asupra destinului său, făcîndu-ne descoperiri surprinzătoare.

Cîți dintre bucureșteni, de pildă, au reflectat asupra poeziei și valorii urbanistice pe care o reprezintă vechiul cartier comercial al Capitelei sau unicelele arhitecturale de pe Calea Moșilor înaintea dezbaterilor pasionante din presă și înaintea proiectării pe micul ecran a ciclului filmat despre vechiul București?

N-ar fi lipsită de interes ideea formării unei echipe de operatori și reporteri care să ne prezinte, într-o suită înscrisă «în planurile redacționale», orașele țării ca niște personaje complexe, revîind ceea ce le detașează unele de altele — personalitatea istorică și prezentă.

De pe acum această echipă poate conta pe munca migăloasă a numeroși intelectuali, autori de monografii detaliate, pasionați deponitarii de vechi documente și fotografii, cunosători, în amănunt, a tot ce este mai interesant și revelator în urbele noastre cu vîrste care se numără cu secole.

Abia în acest fel s-ar pune și mai pregnant în valoare ceea ce anii de construcție furtunoasă — urbanistică și industrială — au adăugat orașelor țării, abia în acest fel ne-am cunoaște geografia patriei, marile valori culturale și artistice, așa cum urmărim la televiziune, cu pasiune și interes, comentariul inteligent prin erudiție și interpretare al criticului Dan Hăulică despre arta și orașele-muzeu ale Italiei.

care nu au. Rezultate asemănătoare au produs și anchete efectuate în alte țări: în Anglia, lectura zilnică a presei este mai răspîdită decît vizionarea zilnică a emisiunilor de televiziune. Tendința generală ar sugera că televiziunea nu înlocuiește presa (fie pentru că nu poate, fie pentru că presa nu se lasă înlocuită de televiziune, adaptîndu-se acestui concurent — dar aceasta este de fapt o altă problemă).

Și totuși persoanele care au televizor, chiar dacă citeșc presa mai regulat decît cele care nu au, o citeșc mai puțin decît atunci cînd nu aveau. Aceasta este propria lor părere despre modul în care își organizează timpul — ceea ce am numit: renunțare fătîșă.

O viziune asemănătoare se referă la lectura de carte. Dar:

— pe de o parte numărul acelor care apreciază că citeșc mai puțin decît înainte este relativ restrîns;

— pe de altă parte a citi mai puțin poate însemna și a citi mai selectiv; unii cercetători ai acestor fenomene cred chiar că în astfel de condiții restrîngerea timpului de lectură ar avea un caracter precumpănitor nul: cei care citeșc mai puțin și mai selectiv sînt avantajați față de cei care citeșc mai mult, dar haotic.

Pentru a privi la televizor oamenii renunță în cea mai mare măsură la cinematograful și la radioaudiție. S-ar părea că pentru majoritatea celor anchetați televizorul nu poate înlocui cartea și presa, dar înlocuiește mai ușor radioul și cinematograful, ceea ce pare destul de plauzibil (mai ales la noi, unde programul televiziunii cuprinde un număr important de filme în fiecare săptămînă).

NU TOȚI RENUNȚĂM LA FEL

Dacă luăm aceste patru repere: lectura de carte, lectura presei, radioaudiția și frecventarea cinematografulor, și urmărim felul cum se modifică fiecare în confruntarea cu televiziunea, constatăm, de exemplu, că bărbații se lasă subjugăți de televizor într-o măsură mai mare decît femeile. Cu excepția citirii presei (de care sînt mai atașați) ei renunță

parțial la practicarea celorlalte trei deprinderi menționate, mai des și mai mult decît femeile.

Aceeași observație aplicată de astă dată la cele două medii de rezidență: urban și rural. În afara lecturii de carte, unde nu apar deosebiri importante, populația sătească pare mai dispusă decît cea orășenească să dedice televizorului o parte din timpul pe care-l foloseau înainte pentru a merge la cinematograful, pentru a asculta radio sau pentru a citi presa.

Atît la sate cît și la orașe, atît printre bărbați cît și printre femei, cei mai puțin dispuși să se lase conduși de propriul lor televizor sînt tinerii. Bugetul lor de timp rămîne cel mai statornic și mai echilibrat. Ei folosesc cel mai selectiv televizorul, neacceptînd să-i sacrifice din timpul de lectură (atît de carte cît și de presă) sau de radioaudiție — ca să nu mai vorbim despre frecventarea cinematografulor, dar și a teatrelor.

Dacă vom lua numai exemplul frecventării cinematografulor putem constata două tendințe principale: în acest caz renunțările sînt cu atît mai frecvente cu cît crește vîrsta persoanelor anchetate. Pe de altă parte, renunțarea la cinematograful e de peste două ori mai frecventă la persoanele trecute de 30 de ani decît la cele care încă nu au împlinit 20.

Intr-adevăr, judecînd după aceste date, s-ar părea că televizorul ne închide în casă; într-adevăr, s-ar părea că ne schimbă bugetul de timp și ne modifică anumite deprinderi. Dar cu cît sîntem mai pasivi față de el, cu atît mai despotice se arată el față de noi, ajungînd, în unele cazuri, să ne subjuge.

Ceea ce nu este nici în favoarea lui, dar — mai cu seamă — nici în a noastră. Cu cît crește dependența noastră față de televizor, cu atît scade atît folosul cît și plăcerea pe care el ni le poate procura.

Dar — lăsînd deoparte aspectele de utilitate și plăcere — de unde provine această putere miraculoasă a televizorului?

Despre aceasta — în unul din numerele viitoare.

ALEXANDRU STARK

— Să dau un interviu? Cam neobisnuită treabă pentru mine, dar dacă ți neapărat, mă conformez. Mai ales că vei face, fără să fi știut, un interviu jubiliar: am împlinit anul acesta 25 de ani de cînd am pus pentru prima oară, la radio, mina pe un microfon. Numai că pînă la urmă s-a dovedit a fi pus microfonul mina pe mine. (Cînd e vorba de Alexandru Stark, imposibil să mai plasezi și tu vreo vorbuleț, darmite o întrebare. Opresc totuși avalanșa agitată și dezinvoltă de fraze cu o exclamație cutremurată.)

— Cum, atît de vîrstnic ești?

— Patruzeci de ani.

— M-ai liniștit: e vorba deci doar de o anume precocitate... Nici nu puteai fi altfel, dragă Stark, decît un copil-minune, nu crezi?

(Ba da, Alexandru Stark o crede. Și-mi demonstrează cu date: la 14 ani cînta la acordeon și la pian pentru «Ora școlii» de la radio, scria scenariul și editoriale pentru aceeași emisiune, ba lua și interviuri.)

— Minunea a trecut... A rămas pe undeva doar copilul, un suflet de copil, cum spun amicii mei.

— Un reporter frenetic cu suflet fraged de copil: vai, ce mult îmi place!...

— Fără ironii, colega... Mai bine notează acolo un lucru serios: sîntem o familie de radiofonisti; mama a lucrat la radio, soția mea lucrează la radio, iar Mariana, fiica mea de 18 ani, care a fost crainică la emisiunile pentru copii, a încercat și ea să ia interviuri (și încă în patru limbi) pentru Radiovacanța.

— Am notat. Am notat chiar și aluzia la harul de poliglot al Marianeii. Dar aș vrea să știu, după aceste prețioase informații biografice pe care mi le-ai furnizat, cum vă simțiți — microfonul și dumneata — după această conviețuire de un sfert de secol.

— Extrem de credincioși unul altuia. Am venit la televiziune (cînd eram 3-4 reporteri cu totul) cu convingerea, foarte radiofonică de altfel, că în ceea ce fac eu în reportaj, în anchetă, în interviu sau eseu — important e ceea ce spui; degeaba arăți prin imagine o construcție monumentală dacă nu îi relevi, prin cuvînt, sensul uman și politic.

— Ai dreptate, cuvîntul este arma dumitale: cu el provoci, cu el intimidezi.

— Provocat — poate. Dar nu cred că mi-am intimidat vreodată interlocutorul. Mă străduiesc — m-am străduiut în toate cele vreo 2 000 de interviuri ale mele — să-i fac pe oameni să vorbească despre ceea ce au la inimă, despre ceea ce știu foarte bine, și asta nu-i pune niciodată în incurcătură. Eu încerc să dispar din fața aparatului: nu-ți amintești, am și fost criticat într-o notă răutăcioasă din «România literară» că nu am apărut deloc pe imagine în «Prim-planul» făcut lui Alexandru Giugaru.

— Bine, stimată colega, m-ai convins că ești extrem de modest: din fire. Apropos, crezi că e nevoie de o anumită fire, de o anume structură temperamentală, ca să fii un bun telereporter?

— Nu știu. Știu doar că dezinvoltura pe care o vezi poate citeodată însoțindu-mă pe micul ecran e întotdeauna captivată cu emoții. Nu cu frica de microfon, ci cu emoții pur și simplu.

— Și ce-ți place cu deosebire în profesia de reporter?

— Varietatea ei. Care nu e alta decît varietatea însăși a vieții. Am văzut cu ochii mei, în acești 25 de ani, momente absolute istorice din ceea ce obișnuim să numim, în două cuvinte, construcția socială, dar care este de fapt un uriaș proces de transformare economică și socială a țării, săvîrșit de oameni, de oamenii aceștia care au fost, unii dintre ei, și eroi ai reportajelor mele.

— Ai putea să alegi din noianul de emisiuni pe care le-ai făcut una cu care te mîndrești în mod deosebit?

— Cu ușurință: ideea ciclului de interviuri «50 de ani în 50 de evocări» consacrat semicentenarului partidului și care, spre satisfacția mea, a avut ecou în inimile spectatorilor din toate generațiile (la ora aceasta emisiunile respective fac parte din filmoteca de artă a televiziunii). Și dacă mi-ai da voie să mai numesc una, m-aș opri la o emisiune scurtă de 333 secunde — care se și numea «Omenirea în 333 de secunde» — și în care, pornind de la pozele expuse într-un salon internațional de artă fotografică, se făcea un laconic portret al omenirii, al omenirii care ride, al omenirii care plînge, al omenirii care mucește, al omenirii care iubește... Era un fel de sinteză a întregii activități posibile a unui reporter.

Sanda FAUR

ANTENA

● Cea de-a IX-a ediție a concursului «Un disco per l'estate», organizat în Italia de RAI-TV, s-a încheiat cu victoria cîntărețului napolitan Gianni Nazario, care a prezentat melodia «Cît de frumoasă ești», obținînd 131 de voturi. De remarcat că în urma sa s-au plasat interpreți de renume ca: Orietta Bertl, Ornella Vanoni, Mino Reitano, Iva Zanicchi, Nada sau formații ca Dick Dick, Ricchi e Poveri ș.a.

● De necrezut, dar totuși adevărat: telespectatorii belgieni n-au avut posibilitatea să urmărească pe micile ecrane transmisiile meciurilor de fotbal din turneul final al Cupei Europei desfășurate în propria lor țară, deși ele au fost difuzate pe rețeaua Eurovizionii în numeroase alte țări. Motivul este Intrucivta insolit: deoarece în Belgia publicitatea la Radio și TV este interzisă, și cum numeroase firme contractaseră instalarea de panouri cu reclame pe stadioanele afectate meciurilor, autoritățile belgiene nu s-au lăsat înșelate și n-au difuzat transmisiile pe rețeaua belgiană. Amatorii de fotbal belgieni însă n-au pierdut nimic; ei au putut urmări meciurile pe unul din cele șapte canale străine (franceze, vest-germane, olandeze sau luxemburgheze) ce pot fi captate în Belgia prin sistemul «teledistributiei» (prin cablu).

● Televiziunea vest-germană întreprinde noi acțiuni pentru atragerea telespectatorilor străini la învățarea limbii germane. Cea mai recentă o constituie emisiunea intitulată «Bună ziua, ce mai faceți?», compusă dintr-un ciclu de 52 de filme în culori: 26 de cîte 15 minute fiecare, dedicate conversației, iar alte 26 de cîte 5 minute, conținînd diferite informații. TV din R.F.G. speră în achiziționarea acestor pelicule în primul rînd de către televiziunile din alte țări.

● O promisiune pe care O.R.T.F.-ul (Radioteleviziunea franceză) a făcut-o telespectatorilor ei pentru Anul nou 1973: cel de-al III-lea canal de programe TV. Pentru început, acestea se vor desfășura zilnic între orele 19 și 22 și vor conține patru plină la șapte emisiuni diferite. Și, în încheiere, surpriza: prezentarea programelor se va face printr-un sistem modern de animație vizuală și sonoră; în consecință, vor lipsi tradiționalele telecraioane...

● Printre puținele din Europa, televiziunea din R.D. Germană posedă un corp de balet propriu, care a împlinit recent 10 ani de existență. Conducătorul ansamblului este cunoscutul coregraf Günter Jätzlau. Corpul de balet, compus din 10 dansatoare și două soliste, la care se adaugă opt cupluri, a întreprins în acest rîstimp numeroase turnee în străinătate (U.R.S.S., R.P. Polonă etc.).

ECRAN POLONEZ '72

**filme
despre care
se vorbește**

Correspondență
de la Krystyna WYCHOWSKA

Filmele reprezentative ale cinematografului polonez din acest an aparțin unor personalități creatoare fundamental deosebite din punct de vedere al căutărilor stilistice, dar pe care le unește aceeași mare sinceritate a expresiei, fidelitatea față de propria lor concepție despre viață și artă. Categori­c ne aflăm în fața unor filme de autori, de autori prin excelență cu totul și cu totul personali. Cu această impresie urmărim primul lung metraj al tînărului cineast Andrzej Zulawski, «A treia parte a nopții». Acest proaspăt venit în cinematografia noastră și-a asumat riscul de a se opri din nou asupra unei teme îndelung dezbătute: ocupația germană. Evocînd acel timp tragic, Zulawski împletește imaginația cu realitatea, halucinația cu autenticul, coșmarul psihic cu detaliul cotidian. Culo­rile agresive ale filmului, tendința către contraste violente și șocuri emoționale plasează această creație în contextul cinematografului actual, aflat în căutare de soluții îndrăznețe. Filmul a provocat discuții aprinse în presă, a stîrnit simpatii și antipatii. Dar dincolo de opiniile pro sau contra, criticii au căzut de acord că în persoana autorului acestui film cinematografia noastră a cîștigat un nou talent.

Dacă vedem ultimul film al lui Zanussi, «Dincolo de zid», imediat după cel al lui Zulawski, diferența dintre cei doi tineri regizori ni se va parea izbitoare. Zanussi (autorul «Vieții de familie») este stăpînul absolut al unui stil de o mare rigurozitate și economie a mijloacelor de expresie. În acest recent film, realizat pentru televiziune, singurătatea omenească este supusă unui adevărat proces de disecție. Dintre filmele ce poartă semnătura acestui regizor, «Dincolo de zid» a cîștigat în cel mai înalt grad adeziunea publicului. De unde se vede încă o dată că spectatorii preferă, cu dragă inimă, creațiile limpezi. Dacă astfel de filme pot constitui idealul unor cinești, atunci acest ideal este absolut străin lui Tadeusz Konwicki, scriitor și regizor binecunoscut. Căr-

Irena Karel, supranumită o Jane Fonda a filmului polonez.

Maja Komorowska, vedeta nr. 1 a cinematografului polonez contemporan.

țile și peliculele sale sînt consacrate totdeauna aceluiași subiect, mărturisesc persistența tragică a trecutului în conștiința prezentului. Eroi lui Konwicki trăiesc concomitent pe două planuri, poartă în ei ziua de ieri și în același timp participă la ziua de azi. Cele afirmate se referă, în mod deosebit, la ultimul său film, «Atît de departe de aici, atît de aproape», a cărui acțiune se desfășoară în întregime pe teritoriile subiectivității, nimic nu se întîmplă cu adevărat, morții se plimbă ca fantomele prin decorul Varșoviei contemporane, criteriul corespondenței cu realitatea își pierde orice putere. Extrem de sugestiv din punct de vedere pictural, filmul se înfățișează totuși ca o operă mai greu de descifrat. Asta nu înseamnă însă că nu rămîne o creație semnificativă pentru cinematograful polonez contemporan.

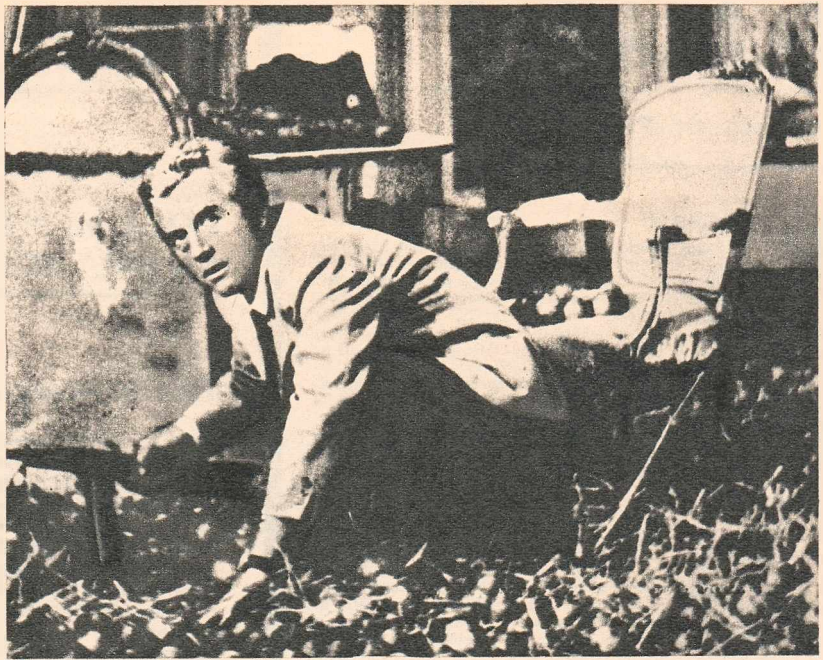
Cel mai ciudat dintre filmele ultimei perioade este, fără îndoială, «Soarele răsare o singură dată pe zi» al lui Henryk Kluba. Originalitatea sa i-o conferă țesătura de elemente cu totul contradictorii: autenticitatea acțiunii contrastează cu viziunea stilizată a decorului. Momentul istoric este evident dar Kluba folosește un limbaj neobișnuit pentru a vorbi despre el, compune

secvențe magnifice, amestec de adevăr și mit dar tot acest amestec nu șochează. Filmul solicită spectatorul cu atîta intensitate încît acesta din urmă uită contradicțiile, materia inegală a filmului. «Soarele răsare o singură dată pe zi» este, după părerea noastră, unul dintre cele mai remarcabile filme poloneze ale ultimilor ani.

Un interes aparte a stîrnit și realizarea lui Kazimierz Kutz «Perla coroanei», o emoționantă dezbateră despre demnitatea umană și despre munca de zi cu zi, înțelegă ca o activitate de creare a unor valori morale, deci durabile, transmisibile generațiilor viitoare. Deși a optat pentru o manieră stilistică severă, Kutz nu a neglijat frumusețea plastică.

După cum se poate desprinde chiar din această sumară trecere în revistă, filmele poloneze reprezentative ale acestui an (ar mai trebui să ținem seama, desigur, și de ultimul film al lui Wajda, «Nunta», după Wiespianski, dar confruntarea cu spectatorii nu a avut încă loc) stau sub semnul unei deosebite varietăți artistice.

Ceea ce pentru critică constituie, totdeauna, o sursă de satisfacție. Cu atît mai bine dacă și oamenii din sală sînt de aceeași părere.

Andrzej Lapicki, protagonistul filmului „Atît de departe de aici, atît de aproape“

telegrame

● Ceea ce părea acum cîteva luni doar un cancan, a devenit o realitate: peste foarte puțin timp Brigitte Bardot (foto 1) și Roger Vadim vor lucra din nou împreună (ultima lor colaborare datează din 1962, de la «Odihna războinicului»). Filmul a cărui protagonistă va fi acum B.B., intitulat Don Juan, este povestea unei seducătoare de profesie. «Niciodată Brigitte Bardot nu a avut de făcut față unui rol atît de dificil — spune Vadim. Dar am deplină încredere în ea. Are suflet de erou, este deopotrivă curajoasă și vulnerabilă».

● Balada despre Muntele Negru este titlul coproducției sovieto-iugoslave pe care o realizează în prezent regizorul luri Ilienکو. În rolurile principale — Ivan Mikolaiciuk, Larisa Kadocinikova, Vlado Popovici.

● O fermecătoare comedie polițistă se anunță a fi filmul lui Peter Yates Cum să furi un diamant în patru lecții nu tocmai ușoare. Interpreți — Robert Redford («Desculț în parc») și George Segal («Steaua sudului»).

● Actorul englez Christopher Lee, specializat în filme de groază, și producătorul Anthony Nelson au întemeiat compania cinematografică «Charlemagne Production». Primul film va fi Doar în timpul nopții, în care vor apărea Lee însuși, Peter Cushing (alt as al genului menit să semene spaima printre spec-

tatori) și Diana Dors.

● Un nou film inspirat de biografia cuplului Amiralul Nelson—Lady Hamilton: Testamentul unei națiuni. Realizator — Hall Wallis. Interpreți — Peter Finch (foto 2) și Glenda Jackson.

● Joseph Losey confirmă știrea potrivit căreia viitorul său film va fi în căutarea timpului pierdut, scenariul după Proust aparținînd statornicului colaborator Harold Pinter. Viscontii a renunțat la mult comentatul și visatul său proiect de a transpune pe ecran capodopera proustiană.

● După «Dragă Louise», Philippe de Broca anunță că se întoarce la comedie dar proiectul de scenariu numit Fragmente alese pare a fi de fapt o farsă tragică. Interpreții nu au fost, deocamdată, stabiliți.

de la A la Z

de Constantin POPESCU

GRANT Cary

Actor american de teatru și film, de origine engleză, născut Archibald Alexander Leach, la Bristol, la 18 ianuarie 1904. Una dintre cele mai originale personalități din lumea filmului american. Erou nonconformist pe ecran ca și în viață, C.G. debutează într-o trupă de circ ambulănt, trecând apoi din Europa în S.U.A. și devenind actor și cântăreț în musical-uri pe Broadway. Angajat la Hollywood, la începutul erei vorbitoare, exclusiv pentru farmecul și prestația sa, este lansat ca un nou Gary Cooper, cu care are multe în comun: înălțimea sa neobișnuită, surisul seducător și tipul său de rebel. I se dau ca parteneri celebritățile feminine de la Paramount: Marlene Dietrich în *Viciul blond* (1932); Sylvia Sydney în *Madame Butterfly* (id.); Mae West în *Lady Lou* (1933) și *Nu sint inger* (id.); Elissa Landi în *Doamna poruncește* (1935) etc. Veritabila afirmare a personalității sale actoricești o vom găsi în rolurile sale de boem rebel și plin de fantezie

din comedii sofisticate clasice ale anilor '30: *Adevărul îndrăcit* (1937) și *Nevasta lui Adam* (1940) cu Irene Dunne; *Fantoma blondă* (Mr. Topper-1937) cu Constance Bennett; *Leopardul Suzanei* (1938); *Vacanța* (id.) și *Philadelphia Story* (1940) cu Katharine Hepburn. Mergind cu succes pe această linie, compune admirabile personaje în comedii ca: *Arsenic și cantelă veche* (1944); *The Bachelor and the Bobby Soxer* (1947) cu Myrna Loy și Shirley Temple; *I Was a Male War Bride* (1949) cu Anna Sheridan; *Monkey Business* (1951) cu Ginger Rogers și Marilyn Monroe; *Indiscret* (1958) cu Ingrid Bergman; *Sarada* (1963) cu Audrey Hepburn. Unii cinești ca: Alfred Hitchcock în *Suspiciune* (1941); *Notorious* (1946); *Goana după hoț* (1955) și *La nord, prin nord-vest* (1959) sau Howard Hawks în *Nu mai ingerii au aripi* (1939); Clifford Odets în *None But the Lonely Heart* (1944); George Stevens în *Gunga Din* (1939); *Oragul în fierbere* și *Refrenul dragostei* (1942); Richard Brooks în *Crisis* (1950) și Leo McCarey în *An Affair to Remember* (1956) vor dovedi că el poate fi un excelent actor de dramă. I s-a conferit anul trecut Premiul Oscar pentru întreaga sa activitate cinematografică.

GRANVILLE Bonita

Actriță americană de film, născută la New York, la 2 februarie 1923. A fost unul din veritabilii copii-minune ai ecranului american, excelând în roluri negative. A debutat pe ecran la 8 ani (lucru aproape normal într-o familie de actori) în *Silver Dollar* și, de la rol la rol, dovedește uimitoare aptitudini dramatice în filme ca: *Ave Maria*; *Cavalcadda*; *Tineretea își cere dreptul*. A interpretat astfel, cu o surprinzătoare maturitate pentru o adolescentă, personaje neliniștitoare sau direct monstruoase în drame psihologice și sociale ca: *Infamia* (1936-r. W. Wyler); *Fata din Salem* (1937-r. Fr. Lloyd); *The Plough and the Stars* (id.-r. John Ford); *Strada amintirilor* (id.-r. G. Stevens); *Părinții de azi* (1938); *Sclavii vieții* (id.); *Suferințele unei mame* (id.); *The Mortal Storm* (1940-r. F. Borzage); *Escape* (id.); *Dor nestins* (1942); *The Glass Key* (1943); *Hitler's Children* (id.-r. E. Dmytryk).

A strălucit de asemenea și în comedii ca: *Gentleman după miezul nopții* (1937); *Fiorii primăverii* (id.); *O familie trăsniță* (1938); *Forty Little Mothers* (1940); *Third Finger Left Hand* (id.); *Andy Hardy's Blonde Trouble* (1944) sau în filme muzicale: *Syncope* (1942); *Song of the Open Road* (1944); *Senorita from the West* (1945). În urma succesului obținut într-un serial polițist — *Dr. Kildare* — va deveni la rândul ei personaj principal într-un alt serial de aventuri — *Nancy Drew* (1938-1939). Adultă, apare în western-uri sau filme polițiste mediocre, fără a mai aminti măcar de scriitoarea adolescență de odinioară.

GRAVEY Fernand

Actor tranșean de teatru și film, de origine belgiană, născut la Bruxelles, la 25 decembrie 1905; mort la 2 noiembrie 1970, la Paris. Exerciță profesia de actor de la 14 ani și cunoaște primele succese în film în anii de debut ai vorbitorului, în comedii muzicale și ecranizări de piese bulevardiere (*Viața pariziană*; *Chérie*; *Hai să ne însurăm*; *Coaforul femeilor* etc.). Din 1932 devine un star internațional jucând: la Berlin în versiunile franceze ale filmelor UFA: *Vint de primăvară*; *Farmecul unui vals*; *Noapți de mai* ș.a.; la Londra, ca partener al Annei Neagle în operele *Bittersweet* și *The Queen's Affair* și la Budapesta, în *Antonia, romanța ungară*. În Franța devine din ce în ce mai popular datorită unor reușite comedii ca *De-aș fi director* (1934); *Monsieur Sans-Gêne* (1935); *Fetița olandeză* (id.); *Mister Flow* (1936); *Noapți pariziene* (id.), unde uneori avea și posibilitatea de a lansa câteva șlagăre muzicale. Înainte de a pleca la Hollywood da dovada unor neașteptate calități de actor de dramă în *Variété* (1935) și *Minciuna Ninei Petrovna* (1937). În S.U.A. va fi folosit mai ales pentru indiscutabila sa artă de comedian în *O aventură la Paris* (1937); *Scandal fără motiv* (1938) și, mai ales, *Valsul nemuritor* (id.), poate cea mai bună creație din carieră, într-un Johann Strauss cu totul neconvențional. Întors în Franța va țuna mult, în filme variate, cu același mare succes. *Paradisul pierdut* (1939); *Minciuna dragostei* (1941); *Romanță în trei* (1942); *Noaptea fantastică* (id.); *Căpitanul Fracasse* (id.) etc. După război turnează la fel de mult cu aceeași artă rafinată a unui mare interpret, apt pentru orice rol: *Il suffit d'une fois* (1946); *La ronde* (1950); *Mon mari est merveilleux* (1952); *Treize à table* (1955); *Mitsou* (1956) etc. A jucat mai ales mult în teatru, în ultimul deceniu al vieții, aparținând în film sporadic, în roluri de compoziție.

GRAVINA Carla

Actriță italiană de film, teatru și TV, născută la Gemona (Udine) Italia, la 5 august 1941. Una dintre cele mai dotate actrițe ale tinerei generații postbelice. Debută în 1957 într-un rol minuscul în filmul lui Lattuada, *Guendalina*, pentru a deveni ulterior protagonistă chiar în același an în filmul lui Blasetti, *Dragoste și pădure deasă*. După câteva apariții agreabile în filme ca: *I soliti ignoti*; *Anche l'inferno trema*; *Primo amore*; *Polcarpo*, cunoaște veritabila consacrare de actriță dramatică, plină de sensibilitate și căldură în *Esterina* (1959) de Carlo Lizzani, în *Jovanka e le altre* (1960) de Martin Ritt; *Cu tații acasă* (id.) și *O zi ca lei* (1961). După o pauză îndelungată, în care activează intens în teatru și la TV, reapeare în film în: *Quien sabe?* (1967); *Banditi a Milano* (1968); *I sette fratelli Cervi* (id.); *Călugărița din Monza* (1969); *Cuore di mamma* (id.); *Sierra Maestra* (1970); *Sans mobile apparent* (1971).

film

DOCUMENTARUL LA ORA ME DITATIEI

După douăzeci de ani

Ce neliniște nemărturisită l-o fi îndemnat pe Gabriel Barta să-și caute eroul ceferist filmat cu douăzeci de ani în urmă, să se întoarcă în amintiri înainte de a pleca pentru totdeauna?... Din scurta sa plimbare înapoi, îngă oamenii care i-au fost neîndoielnic dragi, ne-a lăsat un film după chipul și asemănarea sa, un concentrat de sensibilitate și pioșenie în fața frumuseților simple, vitale.

«După douăzeci de ani» nu este doar un documentar-portret al unui om care știe că suprema noblețe este munca. Urmindu-și personajul ieșit la pensie după o viață petrecută pe locomotivă, Barta a izbutit de fapt o tulburătoare meditație despre timp și bătrânețe, despre rosturile și înțelepciunea lor, despre fireasca împăcare și presimțire a despărțirilor. Nimic ostentativ în hoinărele bătrînului care se obișnuiește greu cu ideea tihnei, pe care, între o oră de grădinarit și altele de făcut cumpărături, îl trage sufletul către locurile și îngă uneltele ce i-au dat un sens vieții.

O locomotivă veche, uitată de lume, «ce stă și ea aici, singură, și o bat ploile», un om care o privește cu strângere de inimă — iată termenii unei secvențe capabile să dea ea singură măsura acestui film tandru, tulburător.

Victor Iliu

Și acest film stă tot sub semnul emoției. Un tânăr cineast inimos și talentat, Nicolae Cabel, a strîns cu sîrguință materialele în care s-au depozitat de-a lungul anilor mărturiile ale activității acestui strălucit cineast care a fost Victor Iliu, a dat o nouă viață peliculei de arhivă, ceea ce ni se supune acum judecății fiind un omagiu oficial cu reținere și cu incontestabilă înțelegere a destinului unei personalități.

Documentele, atîtea cîte există, dovezile ale unei vieți de artist și de participant la treburile obștești, alternează, într-un montaj inspirat, cu fragmente semnificative din filmele maestrului; împreună se străduiesc să recompună intimitatea unui univers în care să putem întâlni deopotrivă omul și creatorul. Imaginile zborului de vis al pescărușilor așază filmul, cu discreție, ca între două metafore coperte.

Primul tur de manivelă

Cînd pornești să scormonești trecutul cinematografului, și anume «partea dinspre operatorie», astăzi, în 1972, înarmat fiind cu moderne aparate de filmat, întreprinderea își are duiosia și hazul ei cinstit. Adică exact calitățile prin care cucerește documentarul lui Ion Moscu și Kiamil Kiamil, închinat acelor veterani puțini știuți, care nu s-au dat în lături să înscrie o filă de istorie a filmului românesc pe cont propriu, din patimă și puțină nebulă. Căci fără ele cei trei temerari nu ar fi putut immortaliza câteva evenimente de acut interes, oricît de ticluite ar fi fost lădița aceea de țintit sculele onorate cu numele de «aparat de filmat». Curios din fire, regizorul întoarce amintirile pe o parte și pe alta, scoate la iveală întimplări ce astăzi au tîlc și umor nostalgic pentru noi, dar am fi nedrepti dacă am reduce centrul de interes al filmului doar la atît. De pe urmele aventurii de odinioară a operatorilor înaintași ne-a rămas realmente o peliculă de mare preț pe care filmul «Primul tur de manivelă» o valorifică cu inteligență.

Magda MIHĂILESCU

viitorul

de Henri WALD

Viitorul, ca viitor, nu există decît pentru oameni. Pentru celelalte ființe, viitorul este o prelungire nemijlocită a prezentului, după cum spațiul înconjurător este o prelungire nemijlocită a propriului corp. Numai omul este capabil să-și făurească un anumit viitor, deoarece numai el a fost în stare să «creze mijloacele» prin care prezentul poate fi ținut la o oarecare distanță. Inventînd unealta și limbajul, principalele mijloace de producție și de comunicare, a căror importanță rezidă nu în ceea ce prezintă, ci în ceea ce reprezintă, omul a început să acționeze în intervalul dintre prezență și absență: trecutul, dar, mai ales, viitorul. Orice trecut a fost cîndva viitor. Distincția dintre prezent și trecut este ulterioară distincției dintre prezent și viitor. Omul a făurit mijloacele pentru a adăuga prezentului ceea ce-i lipsește, pentru a transforma viitorul în prezent. Cea mai umană dimensiune a timpului este viitorul.

Însă viitorul, spre deosebire de prezent, nu este perceptibil, ci doar inteligibil. La viitor nu se poate ajunge prin simțuri, ci numai prin gîndire. Omul nu se mulțumește cu trăirea cursului ireversibil al evenimentelor, ci încearcă să-l anticipeze și să intervină, stimulîndu-l sau modificîndu-l. Viitorul a constituit de la început un prilej de neliniște, de îngrijorare și de speranță. Dar aceasta nu înseamnă că viitorul este un produs al fricii, al așteptării sau al năzuinței. Viitorul este o posibilitate pe care oamenii o pot transforma în realitate cu ajutorul mijloacelor de producție și de comunicare pe care le-au inventat. Cu ajutorul vorbirii, oamenii anticipează viitorul, iar cu ajutorul uneltilor îl transformă în prezent. Abstracția, care se formează și se dezvoltă prin energia metaforică a vorbirii, este principala modalitate de cunoaștere a viitorului. Abstracția nu este o «evadare lașă» din prezent, ci o «distanțare critică» față de prezent, pentru a putea cunoaște și viitorul. Prezentul însuși devine mai binecunoscut în lumina viitorului. De aceea înțeleptul cunoaște mai concret realitatea decît o precupează. Prin abstracții, oamenii izbutesc să reflecte universalitatea și repetitivitatea proprietăților esențiale ale lucrurilor, pătrundînd astfel într-un viitor din ce în ce mai îndepărtat. Fiind singura ființă care știe că e muritoare, omul este și singura ființă care luptă pentru un supliment de viitor. Abstracția este cea mai mare victorie a omului asupra efemerului. Prin abstracții, oamenii reușesc să se ridice deasupra fluidității prezentului și a impresiilor, ajungînd la înălțimea mai constantă a conceptelor, de unde se poate zări sau cel puțin întrezări viitorul. Luptînd împotriva vremelniceii, omul a inventat unealta pentru a perpetua gesturile muncii, a inventat vorba pentru a păstra adevărurile, a inventat scrisul pentru a conserva vorbele, a construit categoriile filozofice pentru a se apropia de eternitate. Categoriile filozofice sînt însă «eternale» nu pentru că sînt «atemporale», ci pentru că reflectă extrema repetabilitate a celor mai esențiale însușiri ale lucrurilor.

Însăși spiritualitatea umană — intelectul, gîndirea, rațiunea, conștiința — s-a format și s-a dezvoltat în tensiunea crescîndă dintre trăirea prezentului și anticiparea viitorului. Spiritualitatea omului constă în puterea sa de a se ridica de la percepție la concepție, de la constatarea prezentului la predicția viitorului, de la material la ideal. Mijlocul relația dintre prezent și viitor, mijloacele create de om mijlocesc și relația dintre obiect și subiect. Numai că «subiectul» nu pre-există acestor mijloace, ci se formează și se dezvoltă odată cu ele. Să nu se piardă nici un moment din vedere că mijloacele de producție și de comunicare — unealta și vorbirea — determină ele însele «polul secund», dar nu secundar, al relației pe care o mijlocesc: subiectul. Cred că așa trebuie înțeleasă celebra teză marxistă potrivit căreia spiritul provine din materie, dar nu se reduce la materie, ci e contrariul ei. Materia generează spiritul nu direct, ci prin intermediul mijloacelor. Cele mai rudimentare mijloace materializează deja un început de spiritualitate. Piatra necioplită, găsită în natură, devine un mijloc din clipa în care e folosită pentru a realiza o intenție. Astfel apare mai limpede de ce omul începe să se umanizeze pe măsură ce umanizează mediul său înconjurător, pe măsură ce dă lumii rosturi omenești.

Tendința omului insuficient de umanizat de a scăpa de orice tensiune dialectică — tendință alimentată periodic de interese conservatoare sau revoluționare — împinge mereu omenirea cînd spre idolatrizarea prezentului, cînd spre idolatrizarea viitorului. Prezentismul îl aruncă într-un entuziasm fără ziua de mîine, iar viitorismul îi confiscă orice fericire a zilei de azi. Mitificarea viitorului este fel de dăunătoare ca și mitificarea prezentului. Prin idealurile, scopurile și proiectele noastre nu numai prezentul intră în contact cu viitorul, dar și viitorul intră în contact cu prezentul. Altfel munca prezentului s-ar îndrepta spre un viitor de care n-ar avea parte nici un prezent. Spre deosebire de raiul diverselor religii, socialismul este un viitor sortit să se transforme continuu în prezent. În societatea care se pregătește, fără clase și fără luptă de clasă, în care egalitatea se va împleți cu o continuă diferențiere, filozofia, prin esența ei critică și prospectivă, va deveni, în sfîrșit, capabilă să țină cumpăna între prezent și viitor.

● **Voga cititorilor în stele — o realitate a societății de consum** ● De ce recurg oamenii din marile orașe occidentale la sfatul astrologilor? ● «Fenomenul Soarelui» sau cheia succesului în astrologie: exploatarea angoaselor și a dorinței de fericire ● Concurență și scandaluri printre businessmenii industriei de fabricat iluzii

Renato Novelli: «Am fost înșelați! Toate horoscoapele sînt false de peste 2000 de ani!»

Urmașii preoților-vrăjitori ai Babilonului — ai celor care, deslușind tainele mișcării astrelor, pretindeau că dezleagă pe bolta cerească tainele viitorului — au redevenit personaje importante în societatea de consum. După secole de uitare astrologia a reintrat, cu zgomot, în scenă. Ghicitorii moderni în stele sînt suprasolicitați, oamenii le cer tot felul de sfaturi, li se adresează în probleme de bani, de inimă, de sănătate, de viitor. Astrologii primesc mii de scrisori, acordă consultații scrise și verbale, dețin rubrici fixe în majoritatea ziarelor și revistelor occidentale, sînt intervievați în presă, invitați la radio și televiziune. Unii s-au învățat chiar să programeze ordinatoarele speciale pentru calcularea și redactarea «temelor astrale». Cei mai de succes dintre ei trăiesc pe picior mare, ca niște adevărați businessmen — ceea ce în realitate chiar sînt — și nici ceilalți nu se plîng că ar mîncă o piine amară.

Nimeni n-are pretenția de a putea furniza date exacte asupra numărului lor în lume. Profesioniștii misterului se lasă greu cuprinși în cifre statistice. Se afirmă că în Statele Unite, de pildă, ar exista 10 000 «specialiști calificați», plus 175 000 care se recunosc a fi doar amatori; numărul lor ar fi la Roma de 3 000, la Paris de 4 000 ș.a.m.d., dar sînt cifre cărora, repetăm, nimeni nu le atestă autenticitatea. Cît despre astrologomania contemporană ea vizează în special pe locuitorii marilor orașe occidentale, neocolind nici păturile mai instruite. Amploarea fenomenului — încadrat la rîndul său într-un mare «boom» al misticismului și superstițiilor, al interesului pentru fenomene «supranaturale» — a pus pe gînduri oameni cu picioarele pe pămînt care, depășind faza zimbetului ironic, au încercat să-i analizeze cauzele și implicațiile.

CUM AU DEVENIT GEMENII - TAURI ȘI FECIOARELE-LEI?

DIN MISTERELE FĂRĂ MISTER ALE BUSINESSULUI ASTROLOGIC

de Delia ȘTEFAN

CEI 141 CARE SAU RECUNOSCUT

«Larousse»-ul definește astrologia drept o artă divinatorie constând în determinarea influenței astrale asupra evoluției terestre și în precizarea viitorului. Ca metodă, ea utilizează calcule astronomice (de unde și hlamida științifică cu care se drapează): împarte stelele în 12 sectoare — așa-numitele case — corespunzând fiecare cu câte unul din semnele zodiacale. Astrologii stabilesc configurația cerului în momentul nașterii unui individ, luând în considerare poziția planetelor și traiectoriile lor pe bolta cerească. Pornind de la aceste date, întocmesc horoscopul, interpretat în funcție de atributele simbolice ale fiecărei zodii — care determină nașterea unui individ cu un anumit temperament, cu anume vicii și virtuți, cu un destin prestabilit de stele. Se poate face, cu aceeași ușurință, horoscopul unei țări — a cărei soartă depinde, bineînțeles, tot de influența constelațiilor — al unei familii sau al unei pisici.

Încă de la începuturile glorioase ale astrologiei au fost oameni care au refuzat să creadă profețiile citite în stele. Printre primele atacuri lansate în numele rațiunii este citat cel al lui Cicero, care dădea exemplul catastrofelor naturale, ce unesc în aceeași moarte oameni născuți sub semnele zodiacale cele mai diferite. Bailly, om de știință din secolul XVII, spunea despre astrologie că este «mama neghioabă a unei fiice înțelepte» (astronomia — n.n.). Iar astronomul contemporan Paolo Maffei, descoperitorul a două noi galaxii, afirmă: «Nu cred că stelele pot influența viața unui individ, decât dacă individul se apropie de o supernovă și este rădăcut în cenușă de radiațiile ei».

Unul dintre cei care, după cum aminteam mai înainte, a depășit faza comentariilor sarcastice, încercând să pătrundă

în profunzimea «adevărurilor astrologice», este francezul Michel Gauquelin, psiholog și statistician, autor al unui studiu intitulat «Astrologia de ieri și de azi». Gauquelin a făcut, printre altele, o experiență semnificativă. A publicat într-un săptăminal un anunț în care oferea «totul gratuit, un horoscop ultrapersonal de zece pagini». Amatorii erau invitați să scrie la «Astral-Electronic». A primit imediat 200 de scrisori. A răspuns primelor 150, trimițând tuturor solicitanților unul și același horoscop și, de asemenea, un chestionar în care îi întreba dacă s-au recunoscut în portretul psihologic primit și dacă membrii familiei sînt de acord cu această caracterizare, plus un plic timbrat pentru răspuns. Din cele 150 de persoane care primiseră horoscopul trimis de Gauquelin, 141 au răspuns afirmativ întrebărilor din chestionar. Horoscopul ales, în care majoritatea solicitanților se regăsiseră, era cel întocmit de «Astroflash» — calculatorul electronic specializat — pentru celebrul doctor Petiot, autor al șazeci și trei de asasinat. Aici, potrivit unei expresii consacrate, comentariile sînt de prisos. După cum este de prisos să mai insistăm asupra lipsei totale de fundament și adevăr a afirmațiilor, caracterizărilor și prezicerilor ghicitorilor în stele, fie că pretind sau nu că practică o «astrologie științifică». Astrologomaniacii continuă însă să-și asalteze magii — sutele de mii de scrisori pe care le trimit, sutele de mii și milioanele de cereri de «audiență» sînt o realitate, ca și banii pe care îi scot din buzunar pentru această plăcere. Astrologomaniacii cred și nu cercetează, și chiar dacă nu cred orbește sînt convinși că le e mai bine cu astrologie decât fără, că astrologia îi ajută într-un fel să trăiască.

▲ Madame Soleil: efluvii de balsam pentru rănile sufletului de la microfonul postului de radio «Europe 1».

ei n-au nici cap, nici coadă. Nu vă rămîne decît să găsiți o altă profesionistă a misterului căreia îi veți povesti ce ați pățit. Vă garantez că de data aceasta veți fi mai norocoasă: vă va prezice succese în dragoste (natural și citeva neplăceri trecătoare) și, bineînțeles, o viață foarte lungă».

Moartea n-are ce căuta într-un horoscop. Nici nu există. Bolile incurabile, accidentele de circulație, catastrofele sînt sistematic ignorate de astrologii de succes. Ei nu admit decît durerile de cap, reumatismele, indispozițiile, oboseala. Neplăcerile sînt trecătoare, viitorul nu e decît luminos. «Curaj, aveți viitor», spune celor vîrstnici Madame Soleil, «cea mai ascultată femeie din Franța», Pitia care împarte zilnic oracole astrologice la postul de radio «Europe 1».

Această femeie între două vîrste, cu aspect de gospodină

bine hrănită și cumsecade, și-a înteles rostul. «Nu există adulți în lumea asta — declară ea. Toți oamenii sînt niște copii dominați de frică, nervoși, oboșiți, care caută fericirea și în majoritatea cazurilor nu reușesc s-o găsească. Rolul meu este să-i vindec de anxietate, să-i îndemn, să-i încurajez, să-i ajut». Madame Soleil este unul din astrologii contemporani cei mai la modă. Și-a început cariera ca prezicătoare de bilci, azi primește în medie 500 scrisori pe zi și, la orele cînd «Europe 1» recepționează apelurile celor ce vor să li se răspundă prin radio, cele 25 de linii telefonice puse la dispoziția lor devin aproape inaccesibile. Gloria fulgerătoare a doamnei Soleil — «regina-Soare», cum i se mai spune — încă de la primele ei apariții pe unde, a fost larg comentată de ziariști, care au subliniat că ea a deschis astrologiei do-

meniul radiofoniei, că — oferind horoscoape tuturor, la discreție și cu discreție — a făcut trecerea de la astrologia publică, anonimă și scrisă a horoscoapelor din ziar, de la cea particulară, individuală și orală a cabinetelor de consultații, la astrologia publică și orală, particulară și anonimă a undelor radiofonice. O analiză psihosociologică a «fenomenului Soleil», publicată de revista «Science et Vie», studiază metodele de lucru ale ghicitoarei, personalitatea ei. E, cum mărturisesc autorii analizei, o încercare «de a fotografia iraționalul cu metode raționale». Reiese că Madame Soleil e mai presus de toate o persoană eminentă liniștitoare. Calul ei de bătaie și principalul ei atu constau în angoasa oamenilor și nevoia lor de fericire, pe care le exploatează cu tact și abilitate. Cliențela ei, alcătuită în proporție de 70% din femei și 30% din bărbați, îi pune întrebări (însoțite, bineînțeles, de data nașterii) ce se pot împărți în trei categorii: 45% se referă la bani și afaceri, 40% la sănătate, 40% la viața sentimentală (totalul depășește 100%, unele întrebări fiind combinate). Madame Soleil le răspunde alegînd totdeauna soluția cea mai plauzibilă. Tonul e familiar și protector. Prezicerile sînt decalate cu cel puțin 18—20 de luni, dintr-o evidentă prudență. Răspunsurile clare sînt adesea evitate cu ajutorul unor considerații astrale confuze (și nu o dată greșite din punct de vedere astronomic). Oamenii le ascultă însă, cutremurați și fericiți, ca pe un adevărat oracol.

Spectacolele oferite la radio de Madame Soleil — conchide analiza amintită — «funcționează ca o psihodramă, teatrul improvizat inventat de un psihiatru și care, jucat de bolnavii mintali, îi face să se elibereze de complexe». Madame Soleil împrăștie temerile, susține optimismul. „Funcția ei principală e să distribuie speranță — se remarcă într-un articol publicat în «Nouvel Observateur». Existența ei relevă o lacună: într-o societate care multiplică speranțele (moștenire, salariu, promovare socială), sursa speranței, a speranței în sensul profund, radical, a secăt».

SECRETUL PITIEI DE LA „EUROPE 1”

Cum și de ce reușește totuși astrologia să prospere, cum și în ce condiții și-a croit drum în sufletul și viața unor contemporani ai noștri din cele mai dezvoltate țări industriale ale Occidentului, în ce constă secretul reînvierii ei, misterul succesului? Cităm o scrisoare publicată în revista italiană «Oggi» și răspunsul pe care l-a primit, ca exemplu care face să reiasă, calitățile cele mai importante ale unui ghicitor modern în stele sau în orice altceva.

«Nu mai dorm de cînd o ghicitoare mi-a spus că n-am să mai trăiesc mult, pentru că liniile palmei și horoscopul anunțau moartea mea într-un termen scurt. Aștept un cuvînt de

încurajare».

Răspuns: «Ați fost ghinionistă. De regulă profesionistii misterului sînt indivizi inteligenți, intuitivi și sensibili la preocupările clientului. Motiv pentru care îl asigură de succesele lui viitoare în dragoste, profesie etc. Ei ajută pe toată lumea să cultive iluzii personale. Dv. ați fost cu adevărat ghinionistă. Există totuși, în toate acestea, un aspect pozitiv, care ar trebui să vă dea satisfacție. Dacă ghicitoarea căreia v-ați adresat e atît de lipsită de tact și sensibilitate, înseamnă că din punct de vedere profesional e complet ratată, că nu face doi bani și prezicerile

Cu ajutorul a sute de mărturii, și cercetări istorice, geografice, filozofice, științifice, esoterice, Edgar Morin și grupul de diagnostic sociologic al Centrului de studii asupra comunicațiilor de masă din Franța au întreprins o vastă anchetă în domeniul magiei moderne a astrologiei, anchetă care a fost publicată anul trecut sub titlul «Reîntoarcerea astrologilor». Cauza esențială a reapariției și popularității modei cititorilor în stele e indicată limpede. Lumea occidentală trăiește o profundă criză a valorilor. Știința și rațiunea nu mai sînt purtătoarele providențiale ale eliberării și progresului, în timp ce constrîngerile sociale nu mai sînt acceptate ca fatalități inextinguibile. Celula familială se destramă, cetățeanul marelui oraș se simte izolat, singur și neajutorat în mijlocul mulțimii care îl înconjoară. Credința creștină în supraviețuirea sufletului a dispărut, dar nu și nevoia oamenilor de a crede în ceva.

În neo-satul definit de filozoful Mac Luhan, trinomul: preot-doctor-institutor — care îndeplinea funcția de sfătuitor universal — nu mai există. Locul lui a fost luat de mijloacele de comunicare în masă, a căror dezvoltare impetuoasă a fost, la rîndul ei, unul din vehiculele răspîndirii astrologiei. Horoscoapele au preluat o parte din rolul de sfătuitor al trinomului din satul tradițional. Consultat, consolată, «ajutat» de astrologi, omul se simte într-un fel mai încrezător în sine și în viitor, mai puțin izolat, are senzația că oricare din problemele și frămîntările lui poate avea un răspuns, că el se identifică cu o porțiune din masa cosmosului, că este o parte din ordinea universală.

Devenită în zilele noastre un

produs de larg consum, o marfă ca oricare alta, astrologia nu se poate decît supune legilor pieței capitaliste, diversificîndu-și strategia în funcție de cerere, de clasa socială și gradul de instruire al cumpărătorilor. Există o astrologie simplă și terre-à-terre pentru uzul săracilor, o astrologie «elitică», «filozofică» și rafinată pentru cla-

«Sînt în lume prea multe religii — afirmă Omraam Mikhael Aivanhov, șeful spiritual al «Fraternității albe universale» — dar nici una nu e în stare să arate drumul cel bun, sînt prea multe științe, dar nici una nu ne învață să trăim». El a găsit secretul: comuniunea cu apa, cu aerul, cu pămîntul, cu focul. Comuniune pe care membrii fraternității o realizează pe domeniul său, nu departe de șoseaua Frejus-Niça.

SCANDALUL NOVELLI

În aceste condiții — cum e și firesc — concurența e la rîndul ei aprigă. Pe piața acaparării «sufletelor» se înfruntă, în competiție cu astrologii, ghicitorii în palmă, cărți și zaț de cafea, inventatorii filtrelor care vindecă miraculos bolile trupului și ale sufletului, specialiștii în spiritism, propagatorii ai tot felul de filozofii ciudate și preoții ai tot felul de secte religioase. Proliferarea lor e atît de impresionantă încît sociologii occidentali au început să analizeze cauzele «reîntoarcerii evului mediu». Cît despre astrologi, s-a observat că fiecare îi taxează pe toți ceilalți drept șarlatani (și aici cam au cu toții dreptate).

Un recent scandal izbucnit în Italia e semnificativ în acest sens. Profesorul Renato Novelli, deținătorul rubricii astrologice a revistei milaneze pentru femei «Anabella», a lansat o «bombă»: «Sîntem înșelații, a strigat el într-o emisiune de televiziune. Toate horoscoapele sînt false de peste 2000 de ani!» Datorită fenomenului cunoscut în astronomie sub denumirea de precesia echinoctiilor (modificarea lentă a axei Pămîntului în raport cu constelațiile), poziția semnelor zodiacale s-a schimbat încă de pe timpul antichității egiptene. Zodiile s-au decalat cu o căsuță. Cei care se credeau Gemeni sînt în realitate Tauri, Berbecii sînt Pești, Peștii sînt

sele mijlocii și cadre (în cercurile ocultiste se șoptesc și numele unor personalități politice), care se recunosc cu voluptate narcisistică în portretele psihologice cuprinse în horoscop sau îl consultă pentru luarea unor decizii.

Limbajul astrologiei se inspire din cel al astronomiei și psihanalizei. Sfaturile de bun-simț se amestecă cu considerații de ordin psihologic, consolidările cu încurajările. Totul în așa fel concertat ca fiecare din roțile și angrenajele acestei vaste industrii de amăgit și fabricat iluzii să funcționeze cît mai aproape de limita perfecțiunii și, bineînțeles, cu maximă rentabilitate. În Statele Unite, de pildă, bilanțul astrologiei îl depășește, după cum se afirmă, pe cel al cercetării științifice.

Vărsători ș.a.m.d. Totodată, Novelli — proclamîndu-se un nou Copernic — susține că și metoda de calculare a temelor astrale pe baza datei de naștere e total eronată, momentul în care începe într-adevăr viața și destinul unui om fiind cel al concepției lui. Acestea fiind zise, el, Renato Novelli, și nu altul, este adevăratul descoperitor și singurul practicant al «astrologiei științifice». În jurul afirmațiilor sale a explodat o polemică îndirijită, în care astrologii din Italia și de dincolo de granițele ei, amenințați în prestigiul lor «științific», și-au unit glasurile în efortul de a-i desființa argumentele. Cunoaștem perfect fenomenul precesiei echinoctiilor — se revoltă «dottoressa» Horus, titulara rubricii astrologice a revistei «Tempo», într-un articol cu iz doct. Dar semnele zodiacale nu s-au schimbat, în astrologie sînt folosite dintotdeauna, avînd o valoare pur simbolică. Ceea ce contează în realitate e raportul omului cu ritmul naturii (?). Novelli e atacat cu contraargumente la fel de limpezi și logice și de alți astrologi notorii. Obținînd însă de fapt ce căutase: realizarea unei «bombe publicitare» care să dea o nouă strălucire (nu contează de ce fel) numelui său și să-l facă mult mai larg cunoscut decît înainte. Întîmplări asemănătoare sînt frecvente în lumea businessmenilor-cititori în stele și nu vă vom mai reține atenția povestindu-le.

Poetul André Bréton definea astrologia spunînd că e «Omare doamnă foarte frumoasă și venită de atît de departe încît pare a deține unul dintre cele mai înalte secrete ale lumii. Păcat că în locul ei tronează o prostituată». Remarcă după care nu mai e nimic de adăugat.

de Ioan GRIGORESCU

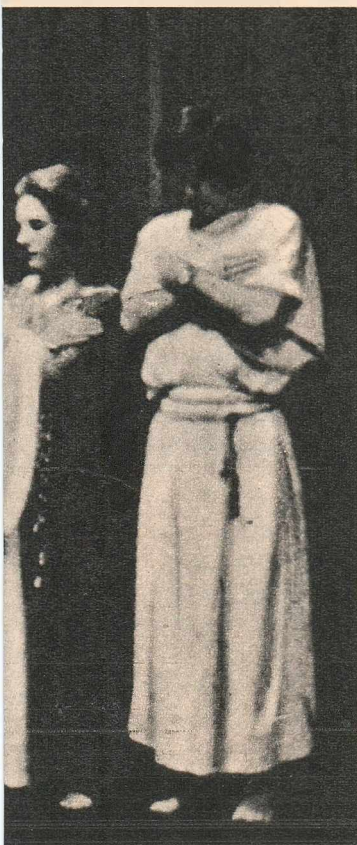
O, Saigon!

De atîtea ori am intrat plin de speranțe în clădirea cenușie, înconjurată în fiecare joi de baraje ale poliției franceze — clădirea aceea sobră și austeră de la numărul 40 al bulevardului Kleber — și de atîtea ori am ieșit dezamăgit, încît mă mir din ce îmi refăceam din nou speranța?... Patru steaguri: al Guvernului Revoluționar Provizoriu al Vietnamului de Sud, drapelul Republicii Democratice Vietnam, cel al guvernului de la Saigon, și cel al Statelor Unite. Între cea de-a 70-a și cea de-a 110-a întrunire a conferinței cvadripartite n-am lipsit de la nici una. «Domnule — mi-a spus într-o zi un confrate de breaslă vietnamez — noi parcă am lupta acum în țara noastră cu extraterestri, cu ființe de pe altă planetă, nu cu oameni ca noi. Am dus un război de eliberare de aproape douăzeci de ani cu francezii, dar acela semăna cu o ceartă de familie, erau oameni ca și noi, unii ne cunoșteau limba, noi le-o cunoșteam pe a lor, și luptele, deși intolerante și fără alt scop decît cucerirea dreptului de a deveni stăpîni în propria noastră țară, aveau, dacă pot spune așa, un aspect cît de cît uman. Aștia care ne-au invadat acum ne sînt cu totul străini, parcă vin dintr-o altă lume, n-avem nimic comun cu ei, dar absolut nimic, ne asaltează de pe pămînt, de pe mare și din văzduh, cu potopul de bombe, cu napalmul lor, cu norii de substanțe chimice desfrunzitoare, nenorocindu-ne pădurile și culturile, iar cînd îi prindem și încercăm să vorbim cu ei, ne spun că nu înțeleg de ce o fac, că nu și-au dorit-o, că n-ar face-o, că ar avea destule treburi pe la ei pe acasă, dar că ne-au fost trimiși pe cap, fără noimă, fără rațiune. Și sînt așa de înstrăinați pe acel pămînt pe care tot luptă și tot pierd, încît și apa de băut și-o aduc cu vapoarele din țara lor sau din alte zone mai «sigure», și n-ar mîncă nici un ou făcut de o găină vietnameză... Doar un lucru autohton le place: drogul...»

O, Saigon, oraș cîntat de Pierre Loti, cîte victime ai făcut tu printre bieții G.I. — și nu numai prin glonț și obuz, dar mai ales prin moartea albă a halucinogenelor tale! Au murit în Vietnam 50 000 de americani, s-au prăbușit mii de avioane și de elicoptere, plugurile ară pămîntul printre schije, junghele au încremenit carbonizate, apele Oceanului au înghițit nenumărate nave scufundate. Și cu ce te-ai ales în afară de rușine «democratică», Americă? Cu încă 50 000 de drogați, de narcomani, de heroinomani, de irecuperabili. Analizele medicale făcute corpului expediționar american, trimis să opereze în Vietnam, demonstreu, în septembrie 1970, că mai mult de 12 la sută din numărul bravilor G.I. erau toxicomani, iar la un an jumătate de la acest prim test se recunoștea că proporțiile flagelului s-au dublat. Blestematul «Blanc Nr. 4» — un sort de heroină fabricată în Birmania, în Laos și în nordul Thailandei — este de douăzeci de ori mai puternic decît narcoticul ce se poate cumpăra în America, în schimb, costă de trei ori mai puțin. Și se prizează, și se fumează, și se injectează iar viciul escaladează mai rapid decît războiul, cuibărindu-se în trupurile tinere ale militarilor americani care, neștiind și neînțelegînd de ce luptă acolo împotriva unui popor cu care nu au nimic de împărțit, își caută uitarea în halucinogene. Recent, domnia Stanley Resor, ministru al armatei de uscat, și John Ingersoll, director al Biroului de narcotice, s-au deplasat la Saigon și au cerut în modul cel mai categoric domnului Thieu să reprime traficul de stupefiante. Dar s-a constatat că un număr mare de personalități sud-vietnameze și laotiene, sus-plasate în treburile războiului și ale guvernării trecătoare, trag profituri substanțiale din înșăși otrăvirea destoinicilor lor aliați, fără de care s-ar duce curînd pe apa simbetei. Ce se va face America cu încă 50 000 de drogați irecuperabili? Ce se vor face cei încă 50 000 de narcomani întorși acasă, unde o singură doză de heroină costă 40 de dolari? „Într-o armată în care nu mai există nici disciplină, nici morală, nici scop — scrie «Reader's Digest» — orice evadare este bună; iată ce explică în bună măsură ravagiile făcute de heroină!»

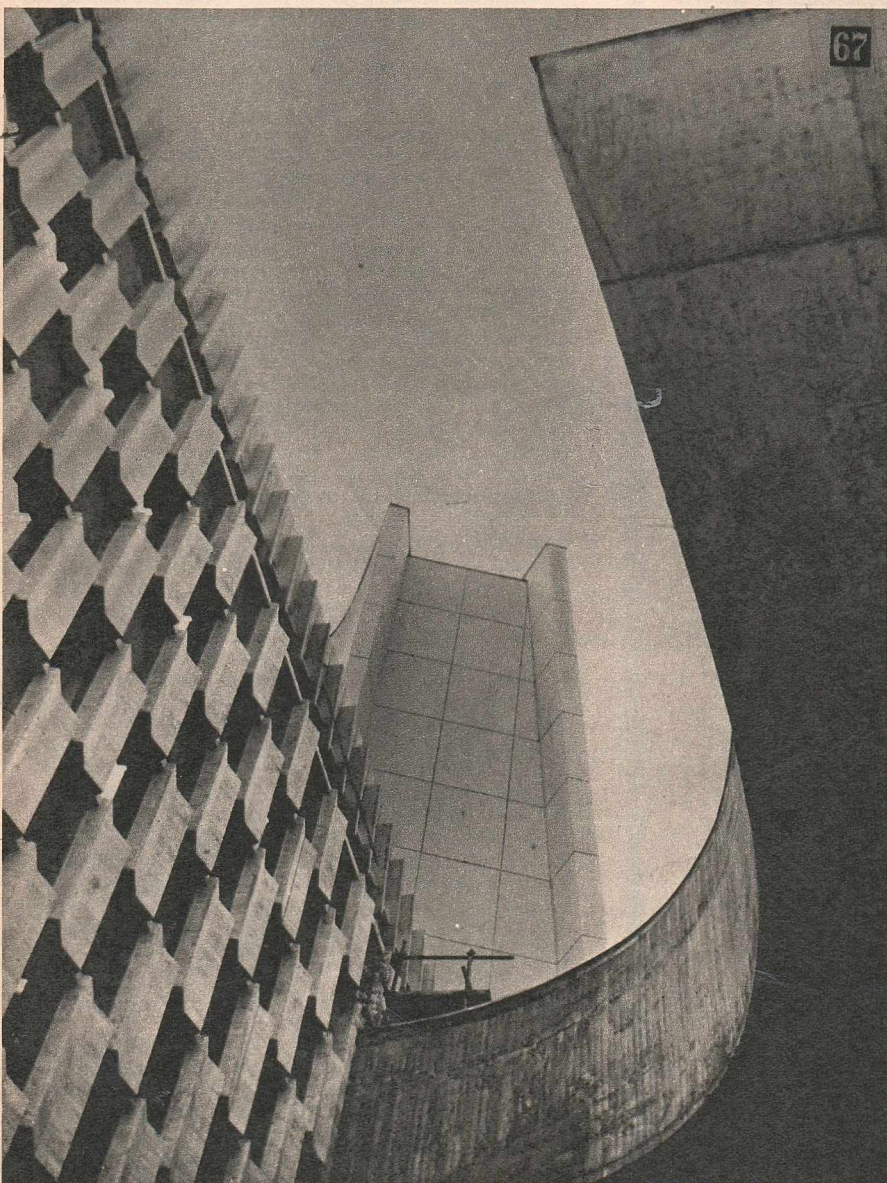
Se vor întoarce acasă peste Ocean 50 000 de sicrie și alte 50 000 de viitoare sicrie.

O, Saigon, ce rușine! Aștept ziua cînd acolo, în clădirea cenușie de pe bulevardul Kleber, steagul celor cincizeci de state se va înclina în fața rațiunii și responsabilității genocidului vor stăvili rușinea. Altfel, ea nu va fi oprită decît prin forța armelor unui popor neingenuncheat. Chiar dacă el este constrîns să lupte cu furia unor străini prinși în ghearele beției albe!

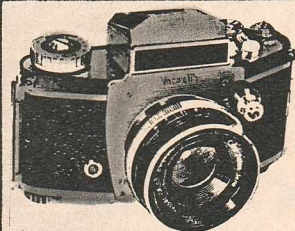

Fotografie-document: Întîlnire rituală a unor vrăjitori din zilele noastre, într-un castel din împrejurimile Londrei. Bărbatul din stînga invocă Luna, apoi membrii grupului vor începe să alege și să strige, după care se vor săruta «ca să transmită de la unul la altul tensiunea emotivă».

concurusul nostru
cea mai frumoasă
FOTOGRAFIE

65. Microbistul
GEORGE DIJMĂRESCU —
Craiova
66. Corsarul
KONCZ FRANCIS —
Gherla
67. Spatală
EMANUEL PÎRVU —
București
68. În Deltă
Ing. AUREL DULA —
Petroșani

concurusul
„CEA MAI
FRUMOASĂ
FOTOGRAFIE“

Fotografia
aleasă Nr. _____

Numele, prenumele și adresa
citorului

La cererea mai multor cititori, republicăm, cu unele mici modificări care nu afectează în nici un fel drepturile câștigate pînă acum

REGULAMENTUL CONCURSULUI „CEA MAI FRUMOASĂ FOTOGRAFIE“

1. Concursul se adresează:
a) pentru participarea nemijlocită la concursul Cea mai frumoasă fotografie, fotografiilor amatori, membri sau nemembri ai A.A.F. sau filialelor ei, ai secțiilor foto de pe lângă cluburi, case de odihnă ș.a.;
 - b) pentru participarea la desemnarea câștigătorilor concursului Cea mai frumoasă fotografie (pe bază de cupoane detașate din revistă), tuturor cititorilor revistei.
2. Tematica fotografiilor propuse pentru concurs nu este limitată. Se recomandă totuși câteva surse de inspirație:
— omul zilelor noastre în diferite ipostaze ale activității sale creatoare;
— realizări ale epocii noastre

grafii. Se primesc în concurs numai fotografii alb-negru, copile fiind de format 13×18 sau 18×24, neretușate și netratate printr-o tehnică specială de laborator (solarizări etc.). Fotografiile trimise pentru concurs vor fi obligatoriu însoțite de legendă fotografică și o notă cuprinzînd numele și prenumele, adresa exactă, vîrsta și profesia autorului, precum și câteva sumare date tehnice cu privire la aparatul și filmul folosite.

4. Un juriu, alcătuit din secretar general de redacție al revistei, șeful secției foto, un foto-reporter, redactorul artistic și cronicarul de artă plastică, va propune dintre fotografiile trimise pentru concurs în decurs de o săptămînă un număr de

se va atribui un premiu constînd dintr-un abonament pe trei luni la revista «Flacăra». La tragerea la sorți participă toți cei ce au indicat pe cupon fotografia cu cele mai multe adeviziuni.

7. La sfîrșitul anului, dintre fotografiile care au obținut locul I în fiecare lună juriul alege câștigătorii concursului Cea mai frumoasă fotografie, acordîndu-le următoarele premii:

Premiul I — lei 3 000

Premiul II — lei 2 000

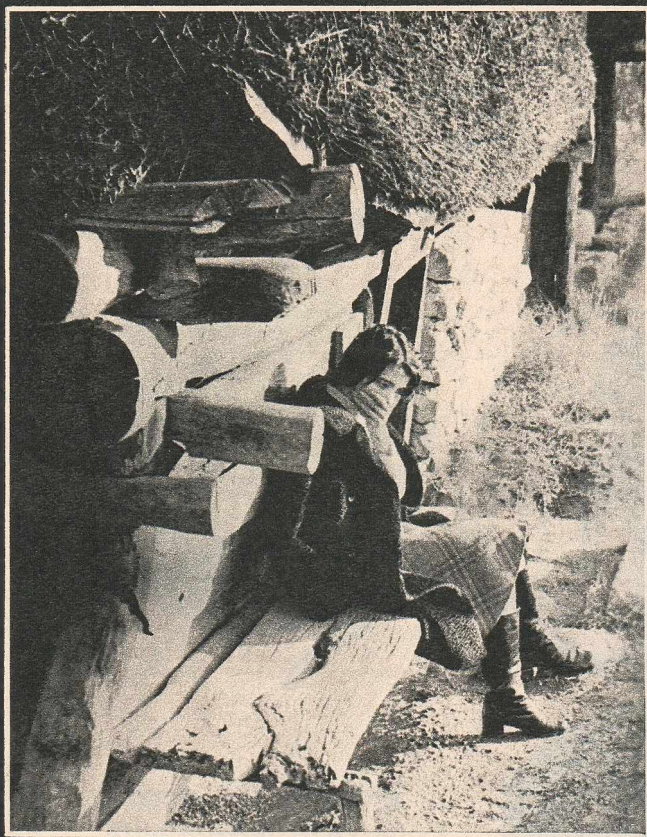
Premiul III — lei 1 000

Mențiunea I, un abonament la «Flacăra» pe 1 an.

Mențiunea a II-a, un abonament la «Flacăra» pe 6 luni.

Mențiunea a III-a un abonament la «Flacăra» pe 3 luni.

8. Cititorul care, participînd

Cea mai frumoasă fotografie dintre cele publicate în cadrul concursului nostru pe luna iunie («Flacăra» nr. 23—24—25—26) este cea intitulată Pe gînduri. Aparține lui Tudor Mauriciu, student din București, și a fost publicată sub nr. 44 în «Flacăra» nr. 25 din 17 iunie a.c.

Spre deosebire de etapele concursului pe lunile aprilie și mai, fotografia premiată pe luna iunie a întrunit un număr de voturi mult mai mare decît cele situate pe locurile II și III: F. Michitovici — Cîmpulung Moldovenesc — cu fotografia «Huțulul» (nr. 40 din «Flacăra» nr. 24), și Fekete János — Tîrgu Mureș — cu fotografia «Primăvara» (nr. 47 din «Flacăra» nr. 26).

Prin tragere la sorți s-a atribuit premiul constînd dintr-un abonament pe trei luni la revista noastră cititorului Silviu Miclă din Sighet — Maramureș.

REZULTATUL CONCURSULUI cea mai frumoasă FOTOGRAFIE

PE LUNA IUNIE

- socialiste;
— frumusețile patriei — turismul;
— familia;
— timpul liber și odihna oamenilor muncii;
Un accent deosebit punem pe instantanee, surprinderea insolită, cu sau fără tendință de a satiriza, a aspectelor străzilor, locurilor publice etc.
3. Fotografiile pentru concurs vor fi trimise pe adresa: revista «FLACĂRA», București 33, căsuta poștală 4112, cu mențiunea pe plic: Pentru concursul de foto-

3, 4 sau 5 fotografii dintre cele considerate a fi cele mai reușite și care vor fi publicate.

5. Din fotografiile preselectate și publicate, cititorii vor putea alege una din ele, precizîndu-și opțiunea pe cuponul detașabil aflat în pagină și pe care îl vor trimite redacției pînă la data de 10 a lunii următoare, împreună cu numele, prenumele și adresa, într-un plic pe care vor face mențiunea «Pentru concursul CEA MAI FRUMOASĂ FOTOGRAFIE».

6. Lunar, prin tragere la sorți,

cu toate cupoanele, cumulează cel mai bun punctaj în ce privește desemnarea câștigătorului va primi Premiul cititorilor, în valoare de lei 1 000. În caz că mai mulți cititori vor realiza un punctaj egal, decernarea acestui premiu se va face prin tragere la sorți.

9. Redacția își rezervă dreptul de a folosi ca material publicistic în revistă sau în «Almanahul Flacăra» fotografii trimise la concurs, cu remunerarea autorilor conform tarifelor în vigoare.

literare

de Valeriu CRISTEA

VIRGILIU MONDA:

corabia pe uscat

Cu un ritm de activitate foarte susținut, specific maturității, de aproape o carte pe an pentru intervalul 1966—1972, prozatorul Virgiliu Monda aduce, la o vîrstă respectabilă, din perioada dintre cele două războaie mondiale, cînd a debutat, și din frecventarea asiduă a cenaclului «Sburătorul» un anumit aer de epocă ce îi sporește originalitatea în cadrul unei literaturi, cea de astăzi, ce și-a modificat între timp multe dintre datele sale. Și *Corabia pe uscat*, cel mai recent dintre romanele distinsului scriitor, poartă, în ciuda unor trăsături foarte (aș spune chiar violent) personale, amprenta unei anumite formații, vizibilă mai ales în particularitatea materialului supus observației, ca și în calitatea autentic intelectuală a acesteia, în preferința pentru un anumit mediu (citadin și burghez), pentru anumite tipuri (parvenitul, intelectualul învins etc.). Caracteristica primă, cea mai pregnantă a acestei proze, o constituie interesul arătat patologicului, manifestărilor clinice (numele Hortensiei Papadat-Bengescu fiind, în legătură cu aceasta, pe drept cuvînt invocat). Pentru Virgiliu Monda, medic de profesie, umanitatea (aceea pe care o descrie, din timpul ultimului război) este bolnavă, la propriu și la figurat. Și mai ales la propriu. Aproape toate personajele cărții suferă de o infirmitate, de o traumă. Pînă și cele robuste și vulgare ascund ceva morbid: dincolo de nevino-vatele, în aparență, apetituri de gurmand ale lui Aurică Blejan, un fel de Stăniță Rațiu odios, descoperim o nevoie feroce, continuă, de îngurgitare. Imobilul, proprietate a lui Atanasie Stoia, fost căpitan de vas, a cărui carieră se încheiase cu zece ani în urmă în chip nefericit, ca urmare a eșuării cargobotului pe care îl conducea, «corabia pe uscat» este un adevărat cuibar de maladii. Membrii familiei și deopotrivă chiriașii alcătuiesc un echipaj straniu pentru această *corabie a nebunilor*. Luiza, fiica lui Atanasie Stoia, are nervii slabi. Cecilia, fetița acesteia, e infirmă, George, unicul fiu al ex-căpitanului de marină, se întoarce de pe front cu o incapacitate de vorbire, ginerele, Aurică Blejan, de o monstruoasă lăcomie, după cum am văzut, își respectă și își impune tabieturile culinare pînă și lângă căpățul soției sale muribunde, însuși șeful acestui clan suferă de amnezii cronice, pustiitoare. Aceasta în ceea ce privește familia. Contribuția de boală, dacă putem spune astfel, a locatarilor se exprimă mai întîi în câteva forme de nebunie mai ușoară: la o vîrstă destul de matură, doamna Guggenblutn are mereu iluzia unei maternități ce nu mai poate să vină. Banala spaimă de soareci a femeilor capătă la nevasta pașnicului Bușniță o intensitate suspectă, apoi în două cazuri de gravă anomalie, reprezentate de pornirile incestuoase ale tînărului pianist Filip Deleanu față de frumoasa sa soră, Felicia, și mai ales de fixația unui personaj misterios, Ulpiu Ciocchină. Bizara nebunie a acestuia din urmă — a cărei treptată dezvoltare constituie traseul cel mai palpant al lecturii — crește din convingerea, întreținută de numeroase lucrări... de specialitate, că iadul există, că există la propriu, în spațiu, undeva sub scoarța pămîntului. Pentru a-i descoperi intrarea sau una din intrări, nu trebuie decît un singur lucru: să sapi. Ceea ce personajul și face, de ani de zile, cu o răbdare de cîrțită, pornind chiar din podeaua locuinței sale. O galerie sinistru se încolăcește sub temelii casei, mod de a figura subrezenia lumii închise între zidurile ei. Ideea acestei nebunii infernale e nouă, nemaiîntîlnită, dovedind o capacitate de invenție epică remarcabilă.

Virgiliu Monda împletește, în plan literar, proza de densitate epică, de alură neori cvasipolițistă — evenimentele explodează continuu în incinta imobilului — cu prospecțiunea psihologică incisivă, evocarea tipului cu evocarea excepției, în plan uman, a banalului cu bizarul în cel existențial — într-un stil fluent, de frumoasă acuratețe și finută intelectuală. Uneori însă autorul explică prea mult, din dorința de a nu lăsa nimic neelucidat, subliniază de prea multe ori și prea apăsător lucruri pe care cititorul le înțelesese de mult. Sinuciderea lui George Stoia ni s-a părut de aceea insuficient motivată. Oricum ar fi însă, cu acest gest fatal soarta «navei» este pecetluită: a doua corabie, pe uscat, a bătrînelului lup de mare se scufundă, arca pierii, a pierii unei clase, eșuează lamentabil. Atanasie Stoia se dovedește încă o dată un pilot nenorocos.

Perioada dintre cele două războaie ne-a dat nu numai romancierii de prim rang, ci și excelenți profesioniști ai genului. Virgiliu Monda este unul dintre aceștia. Interesul pe care ni l-a stîrnit lectura ultimului său roman depășește cu mult ecoul minim pe care l-a avut în presă.

CINCI LITERE RECOMANDĂ CALITATEA: „terom“

Nu e multă vreme de când familia firelor și fibrelor chimice s-a îmbogățit cu un nume nou: terom. Ele se fabrică în una din cele mai noi și mai moderne întreprinderi specializate din sud-estul Europei — Uzina de fibre sintetice din Iași.

Datorită excepționalelor sale calități, terom-ul înlocuiește cu succes fibrele naturale de lână (lână sintetică de 3 și 4 den), bumbacul (bumbac sintetic 1,3; 1,5 den), inul (în sintetic 6 den), situându-se din punct de vedere calitativ la nivelul celor mai buni poliesteri cunoscuți în lume: tergal, terilenă, trevira, dacron, diolen, terilenka etc.

Țesăturile din fibre poliesterice terom sînt utilizate la confecționarea articolelor de îmbrăcăminte de diverse tipuri. Aceste articole au căpătat o largă întrebuințare datorită rezistenței deosebite la șifonare și întreținerii extrem de ușoare.

Din firele textile terom (45; 68 den) se obțin țesături subțiri, cu aspect mătășos, luciu plăcut, folosite la confecționarea lenjeriei, perdelelor, cămășilor bărbătești etc. Vopsite în culori moderne, atrăgătoare, firele texturate (150 den) utilizate în industria tricotajelor conferă acestora tușeu plin, linos, frumusețe, permit o spălare ușoară

și o uscare rapidă, păstrându-și dimensiunile inițiale.

Datorită calităților lor — stabilitate, elasticitate mare și alungire mică, viață lungă — firele tehnice grosiere (250 den și 1 000 den, simple sau multiplicare) pot fi utilizate în diverse scopuri: curele de transmisie, plase pescărești etc., iar cele tratate special pentru aderență la cauciuc se folosesc cu succes în industria cordului pentru anvelope.

Terom este produsul ideal folosit în orice ocazie.

Vă stă la dispoziție pentru comenzi ferme și asistență tehnică

UZINA DE FIBRE SINTETICE - IAȘI

Șos. Țuțora nr. 175-România

Marcă de prestigiu a industriei de fibre chimice din România pentru firele și fibrele poliesterice produse de Uzina de fibre sintetice din Iași.

Specialiștii noștri creează în permanență produse noi și procese noi de fabricație, le îmbunătățesc pe cele existente.

Centrala industrială de fibre chimice Săvinești

cronica satirică

de Teodor MAZILU

răscopții

E cunoscut gustul neplăcut al berii trezite. Nebăută la timp, berea își trădează destinul și singura soluție e să verși dracului paharul. Dar sînt și indivizi care împărtășesc destinul berii. Ne-trăind experiențele la timpul lor, ei se trezesc sau se coc și, în cazuri și mai grave, se și răscoc. Sînt penibili. Din aceste împrejurări s-au născut și cunoscutele expresii: «flăcău tomnatic» sau «femeie coaptă»... Toate încearcă să sublinieze că pe undeva natura a fost forțată, trădată...

Că ai așteptat să te coci, mai înțeleg... Dar ca și după acest salt calitativ să te ții tot de șotii — nu mai e de înțeles... Odată copt, trebuia să-ți vezi de-ale tale... Cu toate astea, indivizii copți așteaptă să fie și răscopți. Ei continuă să ducă la cincizeci de ani o viață șugubeață de adolescent. C-un picior în groapă, se țin de drăcovenii, ei n-au încă o meserie și pensia le bate la ușă... Fără o meserie la bază, în ciuda crizelor de reumatism, se țin de șotii... Vor să facă mereu «experiențe» — dar viața nu e un laborator de chimie... Le-a căzut părul, le-au căzut dinții, i-a lăsat inima, i-a trădat ficatul, le face probleme duodenul, cu toate astea se poartă ca niște flăcăiandri romantici și nărăvași. Bineînțeles, bărbatul răscopt e burlac și n-are copii.

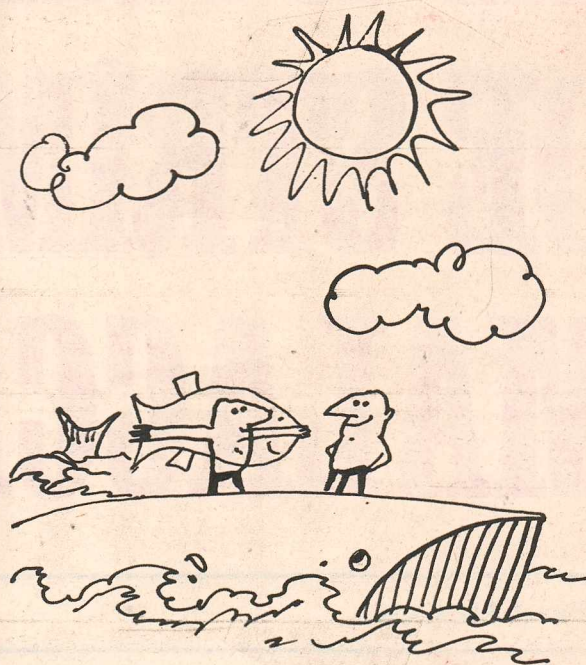
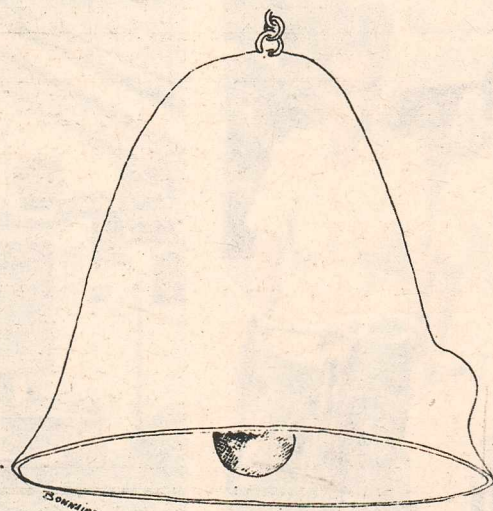
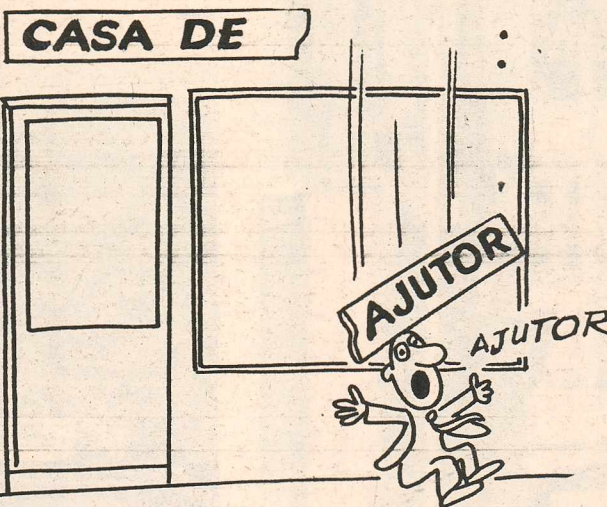
Tristă e situația bărbatului copt, răscopt, dar și mai tristă e situația femeii răscopte. Din pricina exigenței nu s-a măritat niciodată... Obsedată de siluetă, și-a refuzat maternitatea. Dar silueta pentru care și-a sacrificat cele mai firești porniri tot a început să cedeze. Știți și dumneavoastră, de la o anume vreme... Resemnată în ceea ce privește grația siluetei, femeia răscoptă și-a concentrat atenția asupra tenului... Măcar tenul să fie proaspăt și catifelat — și îngrijirea tenului îi răpește tot timpul. Femeia răscoptă se trezește singură cu ridurile ei și, în cel mai fericit caz, cu câteva pisici.

Din cînd în cînd se naște o idilă între o femeie răscoptă și un bărbat răscopt. Vai, ce trist... El răscopt, ea răscoptă... Dar și idila lor e trezită ca o bere nebăută la timp.

Cotrobăie singură ziua și noaptea, prinde pisici și riduri.

umor

DE PESTE HOTARE

Apropo de MARE...

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

ORIZONTAL: 1) Mare... fără margini — A rămîne fără apă. 2) Marea... familie — La pupa! 3) Mare... ca-n basme — Plajă la Mediterana. 4) Apă rece! — Specific marin. 5) Încă nu e mare (fem.). 6) Mare... la joc — Ondulație marină. 7) Rocă — Veghe pe mare. 8) Nu o găsești la «mare» — Iole la tribord! 9) Mare... de neîntrecut — Mare mică. 10) Oceanul timpului — Rău de mare (pl.).

VERTICAL: 1) Acoperit de mare — Tărmuri de mare! 2) Subiect... major — În mare. 3) Nivelul mediu al apei, luat ca reper! — Nu devine nici mai mare, nici mai mică. 4) Nume diminutiv — leșit din valuri — La cîrmă, la bărci și la lotci! 5) Ajuns la covrigi — Marea galbenă, vara. 6) Mare-mare. 7) Mare... între sportivi (fem. pl.). 8) Adînc... la antipod — Tuzia sud! 9) Rudă — Larg. 10) «Fondul» mării — Băștinași transatlantici.

Ion CARAIMAN

Dezlegarea jocului ZILE DE VARĂ, apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) STANCU—BANUTA. 2) TONITZA—REPIN. 3) AM—S—ARAMA—NT. 4) TORID—IR—GREI. 5) EZ—POPESCU—RC. 6) SEA—IOSIF—TEL. 7) CIUR—RAT—AAT. 8) U—GALINESCU—I. 9) SUCI—U—VATOS. 10) SOSIRI—A—JUCA. 11) TATTARESCU—EN. 12) OR—O—ISAC—SAO. 13) PETRASCU—NINS.

LA NORD DE STRÎMTOAREA MALACCA

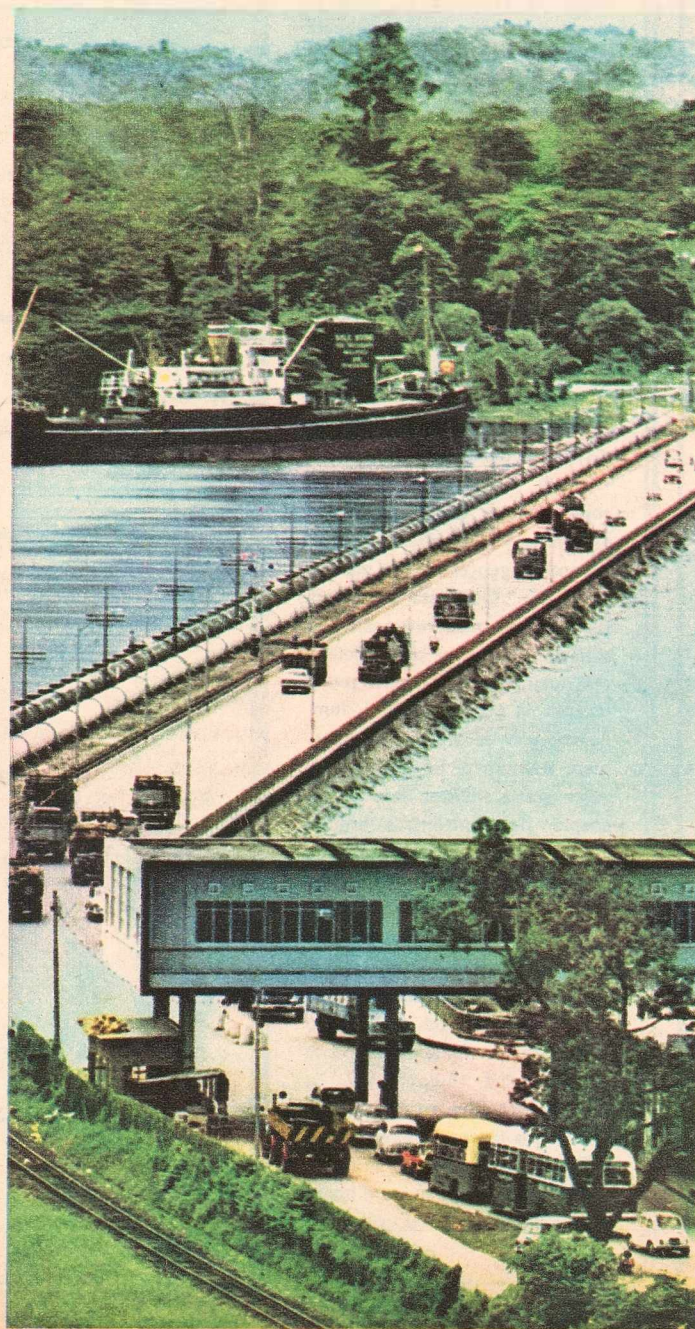
de Pavel SILARD

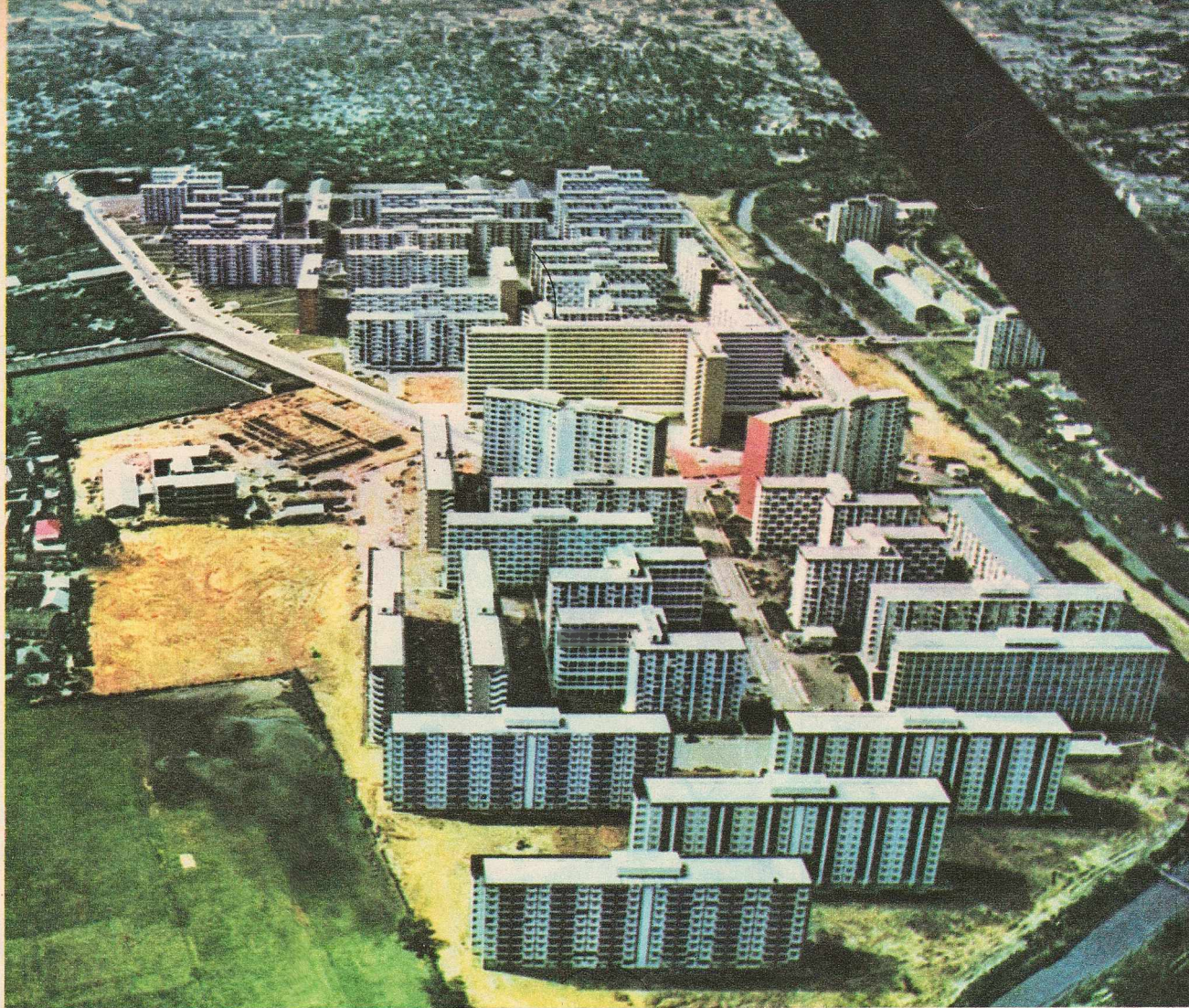
Ne aflăm aici cu adevărat la cea mai sud-estică extremitate a Asiei de sud-est. Acolo unde continentul mai întinde o lungă și îngustă fișie de uscat spre marea insulă indoneziană Sumatra, de care îl despart apele strîmtoarii Malacca. Limba de uscat a peninsulei Malaya este acoperită, pe aproape trei sferturi din întinderea sa, de fabuloase păduri tropicale în care mișună o faună abundentă, de la maimușe la tigri și pantere. Despre aceste pămînturi depărtate, bogate în resurse naturale, ai căror oameni se află pe un drum care merge ferm spre dezvoltare economică și progres ne vorbește, în documentarul pe care-l publicăm în paginile de față, un bun cunoscător al acestor meleaguri.

◀ Singapore: una dintre străzile cartierului comercial, animată de forța neobosită a acestui oraș clocotitor.

Pe podul Johore, care leagă insula-oraș Singapore de peninsula Malaya, traficul e totdeauna intens: o bună parte din traficul comercial dintre Singapore și Federația Malayeziei se realizează prin intermediul acestei fișii de ciment.

Cărtier de locuințe construit în anii din urmă în împrejurimile suprapopulatului oraș-stat Singapore.

Temerarul navigator Vasco da Gama, înconjurând Africa pe la Capul Bunei Speranțe, a descoperit în 1498 calea maritimă din Europa spre India, pentru ca la scurt timp după aceea renumitul Magellan, însoțind o flotilă portugheză, să treacă prin strâmtoarea Malacca, și să participe la cucerirea portului cu același nume. Importanța excepțională a acestei strâmtoări, ca trecere ideală, pe calea maritimă cea mai scurtă din Oceanul Indian și Marea Chinei spre Pacific, a devenit evidentă. Cu toată prodigioasa dezvoltare ulterioară a mijloacelor de navigație, strâmtoarea și-a păstrat pînă în zilele noastre importanța comercială și strategică.

DE LA DESCOPERIRI LA CUCERIRI

În 1511 portughezii asaltează și cuceresc portul Malacca de pe Peninsula Malaya și construiesc cîteva fortificații pe țărmul acesteia. Ei sînt însă izgoniți de olandezi, care în 1641 ocupă enclavile portugheze. Olandezii, mult prea ocupați cu extinderea și consolidarea puterii lor în Indiile Olandeze (Indonezia de astăzi), care aveau să devină cea mai bogată dintre posesiunile lor coloniale, se mulțumesc să-și alunge rivalii portughezi din Malaya, fără a pătrunde în interiorul țării. Din motive ușor de înțeles, administrația colonială britanică din India începe să manifeste, pe la sfîrșitul secolului al XVIII-lea, un interes tot mai mare pentru Peninsula Malaya și strâmtoarea Malacca și, ca prim pas, ocupă în 1796 anumite puncte strategice din zonă. Apoi, folosind pretextul războaielor napoleoniene și ocuparea tronului Olandei de către unul din frații lui Napoleon Bonaparte, importante forțe britanice debarcă în Indiile Olandeze cu scopul evident de a înlătura o dată pentru totdeauna Olanda, pe atunci mare putere maritimă, în sud-estul Asiei. Inspiratorul acestui plan a fost Sir Stamford Raffles, vrednic reprezentant al colonialismului britanic. Cîrmuirea engleză durează numai patru ani, deoarece la terminarea războaielor antinapoleoniene din Europa, spre deceția lui Raffles, Anglia și Olanda ajung la un compromis: Java, Sumatra și celelalte insule sînt restituite olandezilor care, în schimb, renunță în favoarea Angliei la posesiunile lor din Malaya, inclusiv la insula Singapore, situată la extremitatea sudică a acesteia. Sir Raffles, transferat din Indonezia în Malaya, a dat dovadă de imaginație și putere de previziune declarînd că Singapore va deveni în mod inevitabil un «emporium», adică «centrul comercial al mărilor de sud», «liber de tarife vamale, discriminare rasială și piraterie». În cursul deceniilor următoare, Marea Britanie cucerește largi teritorii în nordul insulei Borneo, cunoscute sub numele de Sarawak și Sabah, și, în fine, impune Sultanatului Brunei — bogat în zăcăminte petrolifere — statutul de protectorat britanic.

În 1867, Malaya devine o colonie de sine stătătoare a «coroanei britanice», subordonată direct Londrei. Punerea în valoare a bogățiilor naturale de care dispune colonia se lovește însă de dificultăți, deoarece malayezii și imigranții chinezi, precum și indienii, așezați acolo de-a lungul veacurilor, nu pot asigura suficiente brațe de muncă. În această situație, englezii caută să atragă imigranți chinezi, goniți din țara lor de dificultățile economice, de foametea cronică și de persecuțiile dezlănțuite după înfringerea răscoalei Tai Pin din China. Această imigrație masivă schimbă structura demografică a Malayei, a orașului Singapore și a teritoriilor adiacente din Borneo.

CUCERIREA INDEPENDENȚEI

Îndelungata dominație colonială ia sfîrșit în 1957, prin proclamarea independenței țării și constituirea Federației Malaya, care înglobează întregul teritoriu al peninsulei. Orașul Singapore nu intră în componența federației, ci rămîne în continuare sub control britanic, bucurîndu-se doar de autonomie internă. În 1963 ia ființă Federația Malayezia, cuprinzînd toate posesiunile britanice din zonă, ca Sarawak, Sabah și Singapore. Doi ani mai tîrziu, în 1965, Singapore iese din componența federației și se proclamă stat independent și suveran.

Astăzi, Malayezia și Singapore, state independente, constituite în nordul strâmtoării Malacca, se dezvoltă separat, pe calea progresului, fiecare conform specificului său propriu, dar în strînsă colaborare.

PULSUL PREZENTULUI

Istoria Asiei de sud-est este nu numai o cronică a timpurilor de mult apuse, ci și un ghid pentru înțelegerea multor probleme ale zilelor noastre. Condițiile istorice au făcut din Malayezia de astăzi un stat multinational, în care alături de malayezii trăiesc chinezi, indieni și alte grupuri etnice. Populația țării fiind de 10,6 milioane, Malayezia — spre deosebire de multe alte state din Asia — nu este confruntată cu problema exploziei demografice care generează mari greutăți multor țări în curs de dezvoltare.

Capitala țării, Kuala Lumpur, un oraș cu 500 000 de locuitori, dezvăluie vizitatorului semnele unei evidente prosperități economice. Totul pare a fi nou și modern. Alături de buildinguri înalte zărim edificii publice recent construite în stil malayez, respectînd cerințele vremurilor contemporane, vile și blocuri de locuințe ieftine și concepute cu mult gust. Este suficient să părăsești capitala în orice direcție și ești frapat de uimitoare diversitate a florei țării, de frumusețea peisajelor pe care țî le oferă cu dărnice natura. Țara nu este numai frumoasă, ci și extrem de bogată în

resurse naturale. Malayezia deține primul loc în lume în producția de cauciuc natural, furnizat de plantații moderne de mare randament care ocupă aproximativ 60% din suprafața cultivabilă a țării. Producția de cauciuc a atins în 1971 cifra record de 1,3 milioane tone (35% din producția mondială), ceea ce a asigurat țării un venit de peste 500 milioane dolari S.U.A. O pondere mare în economia țării o are producția de ulei de palmier, nucii de cocos, ananas, piper și alte condimente. Orezul, tapioca etc. se cultivă în cantități limitate. Produsele economiei forestiere malayeziene, lemnul de esență tare se bucură de o mare cerere pe piața mondială. În sectorul minier un loc de frunte revine producției de cositor, Malayezia — în calitate de cel mai mare producător din lume — acoperînd o treime din necesitățile mondiale.

Faptul că o serie de țări înaintate au trecut pe scară largă la producția de cauciuc sintetic a determinat scăderea prețului produsului natural pe piața mondială. Astfel, cu toate că producția de cauciuc natural a crescut în perioada postbelică în mod vertiginos, veniturile Malayeziei nu sînt în raport direct cu sporul de producție realizat. Simptome similare au apărut și în legătură cu prețul mondial al cositorului, din cauza folosirii intense a aluminiului, metal rezistent la coroziune și rugină, care înlocuiește în multe domenii și cu rezultate bune cositorul. Alături de celelalte țări în curs de dezvoltare, Malayezia cere în mod insistent la reuniunile U.N.C.T.A.D. rezolvarea echitabilă a acestei situații care dezavantajează țările producătoare de materii prime.

Subsolul Malayeziei mai conține din abundență metale ca aurul, bauxita, minereul de fier și ilmenitul din care se extrage titaniul (metal care avînd aceeași duritate cu a oțelului dar numai jumătate din greutatea acestuia, este intens folosit în construcția de avioane și rachete).

Pe lîngă ramura extractivă, sectorul industriei mai cuprinde fabrici de prelucrare primară și de standardizare a cauciucului, distilării pentru ulei de palmier, întreprinderi ale industriei materialelor de construcție, alimentare și ușoare, precum și unele unități de asamblare de mașini. Avînd o infrastructură (sosele, căi ferate, porturi etc.) bine dezvoltată și bucurîndu-se de stabilitate financiară, se consideră că Malayezia are perspective serioase pentru accelerarea procesului de industrializare. Guvernul preconizează construirea unei oțelării, a unei fabrici de alumina, dublarea producției de energie electrică în decurs de 5 ani, ridicarea unei rafinării de petrol, concomitent cu intensificarea explorării și exploatării bogățiilor subsolului, în special a zăcămintelor de petrol care anul trecut au dat o producție de 1,1 milioane tone.

Comerțul exterior al țării se încheie an de

an cu un bilanț activ, ceea ce a permis acumularea unor rezerve monetare în valoare de 1 miliard dolari S.U.A. Venitul național pe cap de locuitor este de aproape 400 dolari S.U.A., Malayezia situîndu-se în această privință pe unul din primele locuri în Asia de sud-est, cu precizarea că foloasele dezvoltării economice sînt inechitabil distribuite între diferitele straturi ale populației.

Realizări importante au fost obținute și în domeniul învățămîntului, în combaterea analfabetismului și ridicarea nivelului cultural al maselor. Pentru a accelera acest proces, esențial lichidării stării de subdezvoltare, guvernul malayezian aloacă educației circa 5 % din produsul național brut.

SINGAPORE — ORAȘUL ȘI STATUL

Statul Singapore este un teritoriu insular cu o suprafață de 3 584 kmp legat de Malayezia numai printr-un dig îngust, care asigură traficul feroviar și rutier între cele două state vecine. Orașul cu același nume ocupă aproape toată suprafața statului, lăsînd foarte puțin spațiu unor culturi agricole. De altfel, Singapore nu are practic nici un fel de bogății naturale, așa că o mare parte a produselor agroalimentare necesare unei populații de peste 2 milioane de oameni, inclusiv aprovizionarea cu apă și totalitatea materiilor prime pentru industrie, sînt acoperite prin import. Cu toate acestea, Singapore oferă în general imaginea unui stat dinamic și prosper, nelipsindu-i însă unele dificultăți de ordin economic și social.

Importanța orașului Singapore rezidă în poziția sa geografică, la intersecția unor căi maritime internaționale de o importanță vitală. Astfel, Singapore a devenit un mare centru comercial, cel mai mare port din Asia de sud-est, al doilea port din Asia și al patrulea ca mărime și capacitate din lume. Pentru exemplificare, vom menționa faptul că în portul Singapore acostează anual 23 000 nave comerciale, ceea ce implică manipularea (descărcarea și încărcarea) unor cargouri de peste 100 milioane tone.

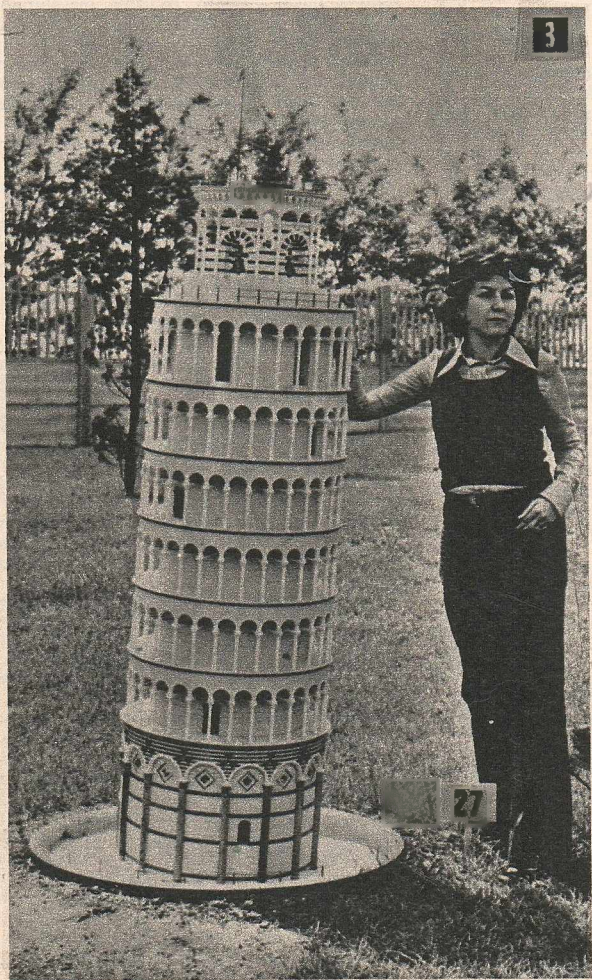
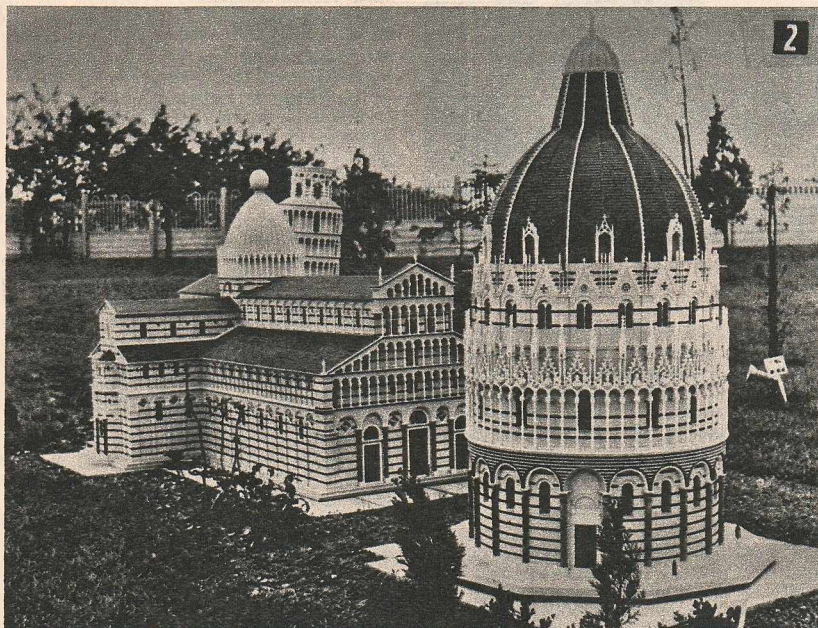
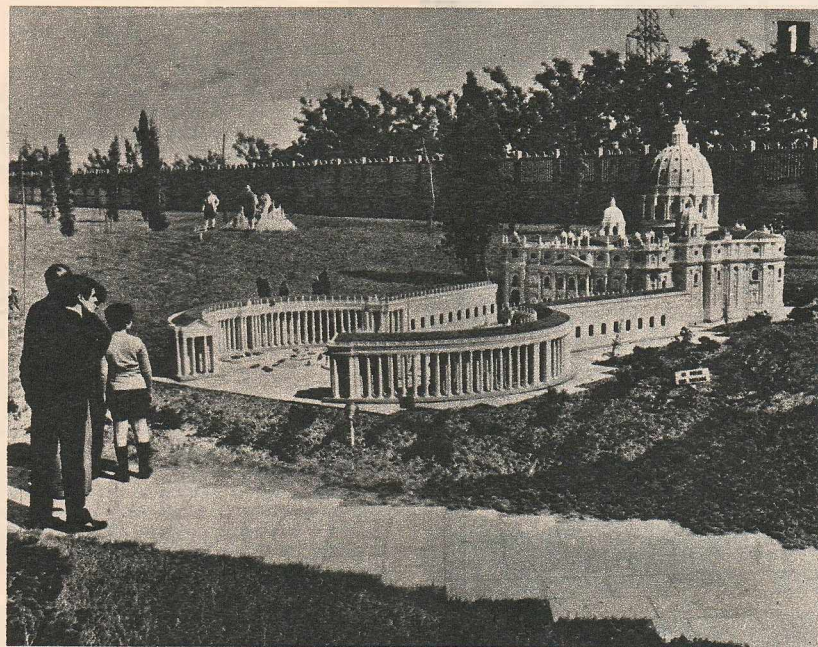
Marile antrepozite din port, înzestrate cu echipament modern pentru depozitarea, păstrarea și apoi reexpediția diferitelor produse și mărfuri, deservite de linii de navigație care trec prin Singapore, aprovizionarea navelor cu combustibil, precum și alte prestații de serviciu au asigurat și asigură țării venituri mari. Singapore importă din Malayezia și Indonezia mari cantități de cauciuc brut pe care, după prelucrare primară și standardizare pe sortimente, le reexportă țărilor direct consumatoare. Practic, 40% din comerțul mondial de cauciuc natural se realizează prin intermediul Singaporei. Statul deține o poziție similară în exportul cositorului și al altor produse specifice zonei tropicale.

În ultimii ani, Singapore s-a orientat tot mai mult spre intensificarea industrializării. Au fost lansate proiecte de mare anvergură privind construirea unor rafinării de petrol care în fază finală vor atinge o capacitate totală de 30 milioane tone, a unui complex industrial la Jurong, care va cuprinde un șantier naval modern, o uzină metalurgică, mai multe uzine petrochimice, fabrici de hîrtie și altele. Gradul de civilizație și nivelul cultural al populației, existența unei forțe de muncă care se adaptează relativ ușor la cerințele revoluției tehnico-stiințifice mondiale au permis introducerea unor ramuri industriale sofisticate, ca industria de televizoare, de aparate de radio, articole electrotehnice și optice, aparate electronice, ceasuri, autoturisme, mașini-unelte și altele. Guvernul promovează crearea de întreprinderi mixte cu capital străin pentru noi ramuri industriale, care să permită folosirea integrală a forței de muncă și lichidarea șomajului care constituie aici, în momentul de față, principala problemă socială la ordinea de zi.

Orașul Singapore este și un important centru turistic, vizitatorii străini fiind atrași nu numai de confortul oferit de o industrie hotelieră dezvoltată și de posibilitățile de agrement ale orașului, ci și de faptul că piața locală etalează mărfuri de cea mai bună calitate, într-un sortiment variat și la un preț convenabil, de multe ori mai redus decît cel existent în țara de proveniență. Fenomenul acesta se explică prin faptul că mărfurile importate sînt scutite de taxe vamale sau supuse unor taxe reduse, uneori doar simbolice.

Se apreciază că situația financiară a statului se bucură de stabilitate. Deși lipsit de bogății naturale, Singapore are un produs național brut pe cap de locuitor de 900 de dolari S.U.A., fiind situat din acest punct de vedere pe locul doi din Asia, după Japonia.

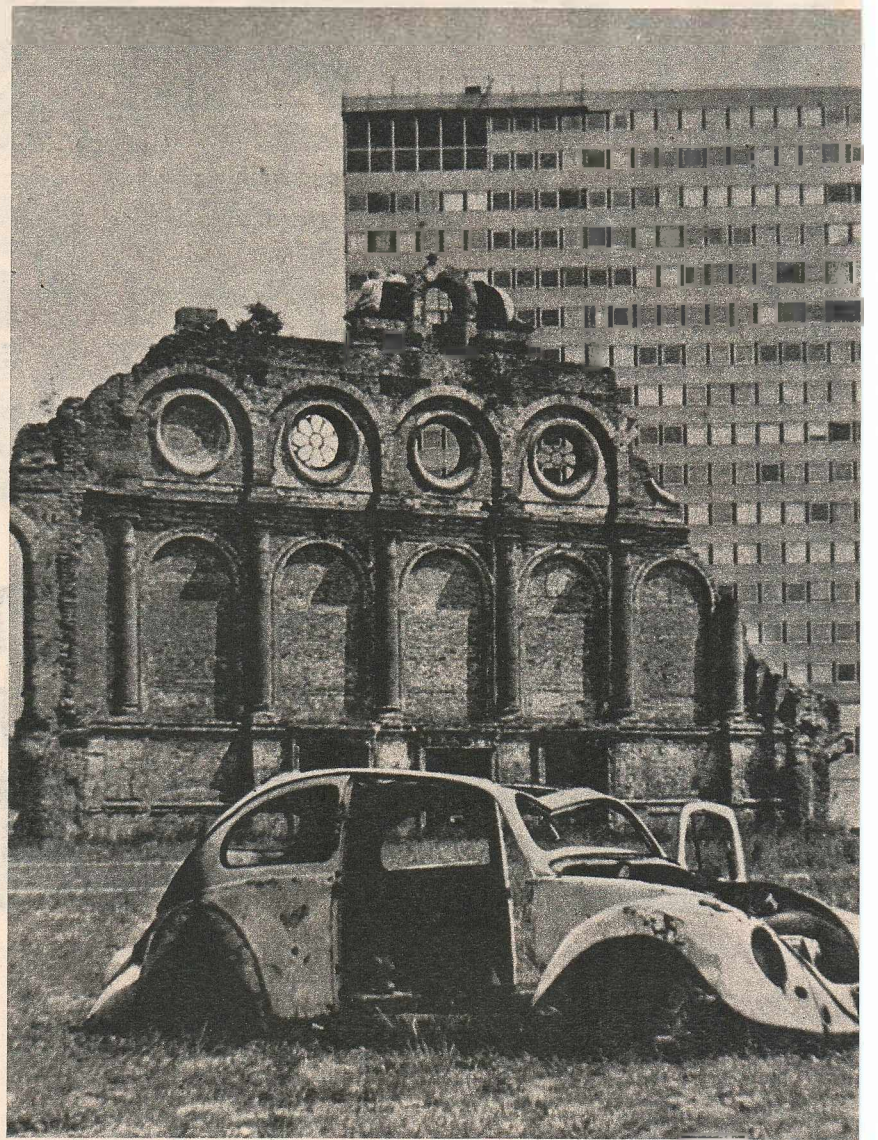
Timp îndelungat, Marea Britanie a menținut aici o puternică bază navală, menită să vegheze la apărarea intereselor ei în Asia de sud-est. Ca urmare a politici guvernului laburist de retragere «de la est de Suez», baza navală a fost evacuată în 1971, instalațiile militare primind o destinație civilă. Experiența a dovedit cu prisosință, și în acest caz, că nu bazele militare constituie cheazășia securității, ci o politică consecventă de pace, destindere și de colaborare internațională, de care au atît de mare nevoie popoarele Malayeziei și Singaporei, ca și toate popoarele lumii.

GRANDOARE-MINIATURĂ

Nimeni nu va contesta valoarea educativ-pedagogică a inițiativei edililor care au plasat, pe pajiștea parcului de distracții pentru copii de la Capriate San Gervasio, din apropierea orașului Milano, reproducerile miniaturale ale unora dintre cele mai ilustre monumente ale arhitecturii italiene din perioade diferite.

1. Biserica Sf. Petru din Roma.
2. Baptistierul din Pisa.
3. Turnul din același oraș.

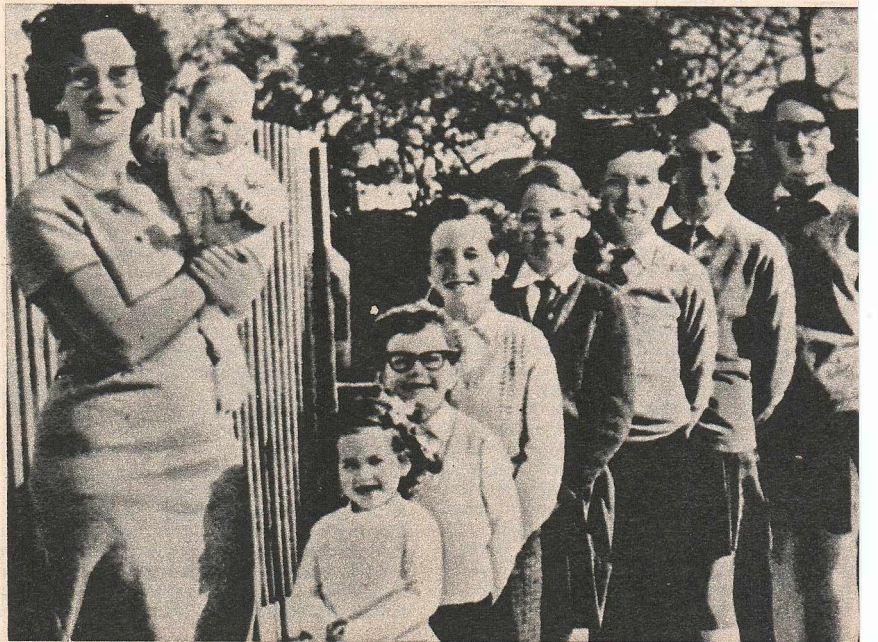
PARADOXALUL NOSTRU EV

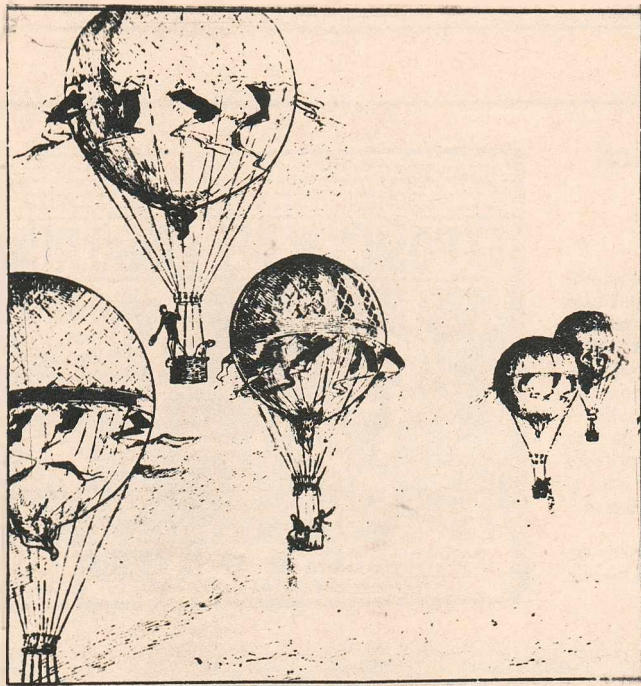
La expoziția fotografică cu tema Societatea '72, care se va deschide în luna septembrie a.c. la Köln (R.F. a Germaniei), sînt acceptate lucrări aparținînd în exclusivitate tinerilor fotografi amatori sau profesioniști în vîrstă de la 15 la 25 de ani.

Iată una dintre fotografiile primite de organizatori, aparținînd tînărului Andrea Werner din orașelul vest-german Rheda. Desigur, pentru un tînăr sub 25 de ani o asemenea viziune asupra epocii sale poate părea cam sumbră. Dar forța expresivă a fotografiei nu poate fi negată.

CEI OPT J.

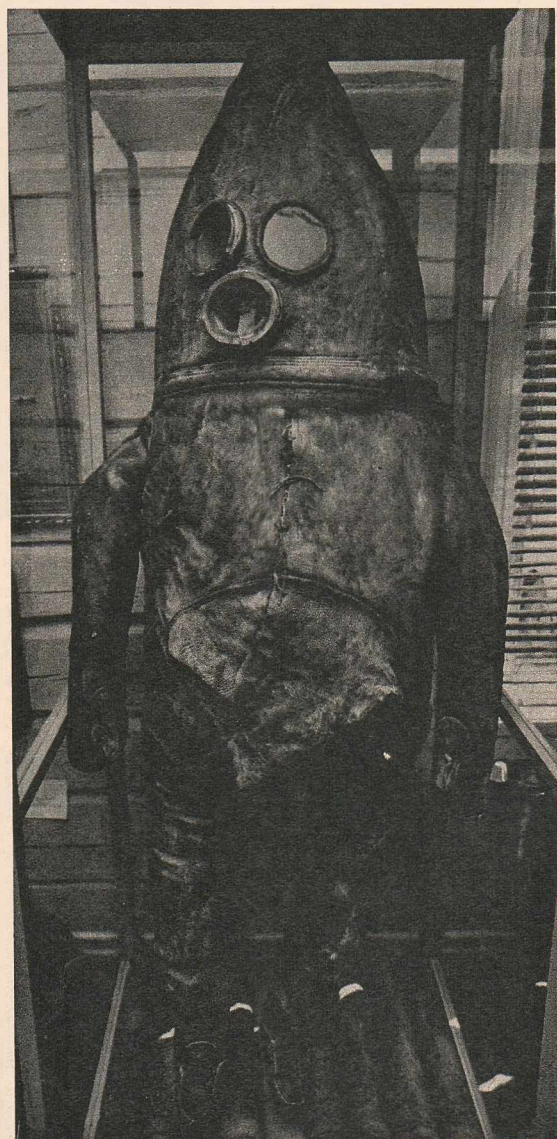
Jean Beauchamps, locuitoare a orașului Stevenage (Anglia), are ambiția de a stabili un record... alfabetic în familia sa. Iată de ce cei opt copii ai săi poartă toți nume care încep cu litera J. Iată-i în fotografie, de la stînga la dreapta, pe Joy (4 ani), Jimmy (7), Jeffrey (11), Jeana (12), John (13), Jennie (15) și Jacqueline (16). În brațele mamei, cel mai tînăr membru al familiei (bineînțeles, tot cu J), Jeremy.

PRIMA COMPETIȚIE DIN LUME

Desenul acesta ar trebui să figureze la loc de frunte în arhiva de aur a aeronauticii românești. A fost publicat în anul 1888, în revista franceză LA SCIENCE ILLUSTRÉE. Reprezintă un aspect din timpul desfășurării primei competiții aeriene internaționale. La 21 octombrie 1888 și-au luat startul, din fața Muzeului Luvru de la Paris, opt baloane sferice care urmau să aterizeze cât mai aproape de orașul Corbeil (35 de km distanță). Baloanele respective, aduse împachetate, fuseseră umplute cu gaz de iluminat. Concurenții urmau să folosească, pe parcurs, curenții de aer, spre a ajunge la destinația impusă. Premiul întâi a fost câștigat de balonul care avea ca echipaj pe renumitul aeronaut francez Godard și pe românul Alexandru Ciurcu. Cum ajunsese acest român la umitoarea competiție? Se afla la Paris de doi ani și inventase un motor destinat navelor aeriene. «Am făcut acest periculos zbor — avea să spună el mai târziu în memoriile sale — pentru a-mi da seama de condițiile adaptării motorului meu la propulsarea baloanelor». Poate că Ciurcu este tocmai cel care se vede în balonul de sus, salutînd cu plăcerea în mînă.

CE SĂ FIE, CE SĂ FIE?...

Asta se întrebă nu numai vizitatorii muzeului regional din Rauma (un mic orașel portuar finlandez), ci și oamenii de știință. Obiectul catalogat în muzeu sub denumirea «Crea-tura», lung de 2 metri, este confecționat din piele de porc și are în partea superioară trei deschideri prevăzute cu sticlă. Tot ce s-a putut stabili din analiza pielii este că datează din secolul al XVIII-lea. În rest, doar presupuneri cu privire la originea și destinația lui. Cea mai plauzibilă ipoteză lansată este aceea că ne aflăm în fața unui strămoș al costumului de scafandru, îngăduind o imersiune de numai 10—15 minute.

SURISUL HIENEI

Truda tinerei din fotografie de a fi dresat o hienă (la Grădina zoologică din Lausanne) nu este răsplătită decât, poate, de împrejurarea că este prima și singura hienă dresată din Europa. În rest, chiar dacă poartă gingașul nume de Zezette, o hienă rămîne tot o hienă iar surisul ei — un rinjet sinistru.

Doresc să corespunde următorii cititori:

Georgescu Doru, 22 ani, tehnician, Pitești, str. Fin-tinei, nr. 43; chimie, muzică pop; Stoica Dumitru, 19 ani, elev, Focșani, str. Dr. Petru Groza, nr. 54; teme diverse; Mărgărit Sandu, Giurgiu, bd. Eroilor, nr. 137; teme diverse; Ciobanu Elena, 18 ani, Galați, bd. Republicii, nr. 168; teme diverse, schimb de ilustrate; Ionescu Mihail, 25 ani, tehnician, București, of. p. 32, căsuța poștală 4016; filatelie, limbi străine, schimb de ilustrate; Rădoi Tinel, 16 ani, elevă, com. Voluntari, municipiul București, str. Mureș, nr. 66; schimb de ilustrate; Pircolab Doru, 24 ani, com. lanca, secția extracție Opreștești, jud. Brăila, of. p. Făureș 2; viața tineretului, prietenie, schimb de ilustrate; Mihaela Maria, 17 ani, elev, Brăila, str. Galați, bl. 3, sc. 3, et. IV, ap. 59; prietenie, schimb de fotografii de actori și ilustrate; Flores Ecaterina, 16 ani, elevă, Galați, Tiglina 88, bl. 89, ap. 88; schimb de fotografii de actori și ilustrate; Bogdan Grigore, 21 ani, electrician, Lupeni, str. Viscozei, nr. 10/3, jud. Hunedoara; sport, schimb de reviste și ilustrate; Mitrea Eugen, 17 ani, elev, com. Chitila, municipiul București, sect. 8, str. M. Eminescu, nr. 26; viața tineretului; Rădu Traian, 25 ani, prof., com. Spangav-Șanca, jud. Ilfov; filologie, prietenie, cinema, schimb de ilustrate nescrise; Petrescu Cristian, 16 ani, elev, București, sect. 1, str. GL C-tin Coandă, nr. 2, et. I, ap. 2; schimb de ilustrate; Culiță Agb, 22 ani, contabil șef, C.A.P.-Siminicea, jud. Suceava; schimb de ilustrate; Milcof Marinela, 17 ani, Bucu-rești, sect. 4, bd. Leontin Sălăjan, nr. 5, bl. M4, sc. 4, et. IV, ap. 80; schimb de ilustrate; Hașca Violeta, 21 ani, fotograf, Vulcan, Aleea Crizantemelor, bl. 2, sc. II, ap. 11, jud. Hunedoara; prietenie, schimb de foto-grafii de actori și ilustrate; Postăvanu T. Eugenia, 21 ani, contabil, Cooperativa de consum Podu-Turcului, jud. Bacău; schimb de fotografii de actori și ilustrate; Lupan Liviu Dan, 20 ani, Brașov, str. C. Brincoveanu, nr. 48; prietenie, muzică pop, filatelie; Gaspar Constanța, 19 ani, Focșani, str. Mare a Unirii, nr. 321 A; teme diverse, schimb de ilustrate; Rusu Mihai, 20 ani, electrician, Piatra Neamț, str. Karl Marx, bl. C5, sc. B, et. VIII, ap. 61; prietenie, muzică ușoară, schimb de ilustrate; Radu Teodora, 17 ani, elevă, București, sect. 2, str. Gimalău, nr. 55; viața tineretului; Șerbu V. Ion, 19 ani, elev, București, sect. 8, str. Bacului, nr. 55; teme diverse, schimb de ilustrate; Diaconu Ana, 19 ani, elevă, Piatra Neamț, bl. C5, sc. B, et. VIII, ap. 61; literatură, pictură, muzică, prietenie; Zabo Kaly, 29 ani, tehnician, Timișoara, Calea Șagului, bl. 35, sc. C, ap. 10; astronomie, pictură, schimb de ilustrate; Băghină Emil, 19 ani, Calafat, str. C-tin Stere, nr. 51, jud. Dolj; teme diverse; Budu Olimpia, Timișoara, Calea Șagului, bl. 35, sc. C, ap. 3; arheologie, muzica clasică, astronomie, schimb de fotografii de actori și ilustrate; Rusu Ecaterina, 18 ani, elevă, Panciu, str. Grivița Roșie, nr. 68, cart. Satu Nou, jud. Vrancea; teme diverse, schimb de insigne și fanioane; Cristea Gheorghe, 20 ani, stud., Timișoara, str. 13 Decembrie, nr. 32, bl. 6, sc. C, ap. 27; filozofie, prietenie, schimb de almanahuri și reviste; Ranteș Liliana, 16 ani, elevă, com. Putineiu, jud. Ilfov; prietenie, schimb de ilu-strate; Ariciuc Doina, 18 ani, elevă, com. Vlăsinești, jud. Botoșani; muzică, schimb de ilustrate; Gaspar Dorina, 23 ani, Botoșani, str. Dobrogeanu-Gherea, nr. 88; teme diverse, schimb de ilustrate; Popescu Elisabeta, 17 ani, muncitoare, Craiova, str. Tirgului, nr. 2; prietenie, schimb de ilustrate; Damian Tatiana, 18 ani, elevă, Brăila, cart. Hipodrom, bl. M., sc. III, et. IV, ap. 58; schimb de ilustrate; Ionescu Grigor, 21 ani, elev, București, sect. 7, str. Finului, nr. 3, cămin Te. cam. 12; viața tineretului, sport, prietenie, schimb de fotografii de actori și ilustrate; Damian George, 16 ani, elev, Roman, str. Anton Pann, bl. 36, ap. 60, jud. Neamț; radiotehnică, muzică, literatură, viața tineretului; Hristea Emilia, 17 ani, București, sect. 1, str. Gura-Humorului, nr. 5; limbi străine, prietenie, schimb de ilustrate; Lakatos Magdalena, 19 ani, com. Nădlac, nr. 774, jud. Arad; literatură, psihologie, cinema, schimb de fotografii de actori și ilustrate; Bachmațchi Vioreca, 19 ani, Borșa, str. Popasului, nr. 17, jud. Maramureș; prietenie, schimb de fotografii de actori și ilustrate; Șepilov Marian, 19 ani, frezor, București, sect. 4, cart. Titan, str. Barajul Dunării, nr. 1, bl. M35, sc. 7, et. X, ap. 308; muzică ușoară; Cotirlău Valeria, 19 ani, elevă, com. Albeni, jud. Gorj; teme diverse, schimb de ilustrate; Turcanu Mihai, 25 ani, strungar, Brașov, str. Pe tocile, nr. 120; teme diverse, schimb de ilustrate; Pirkolab Magdalena, 18 ani, elevă, com. Sârmașu, str. Tranda-firilor, nr. 1, jud. Mureș; schimb de ilustrate; Istratie Gheorghe, 21 ani, electrician, Băile Govora, bd. T. Vla-dimirescu, nr. 120, jud. Vilcea; teme diverse; Suceava Elena, 22 ani, moașă, com. Pogăceaua, dispensarul sanitar, of. poștal Răciu, jud. Mureș; teme diverse; Ciurea Carmen, 17 ani, elevă, Timișoara, str. Brinco-veanu, nr. 52 A, sc. B, ap. 16; schimb de ilustrate; Neagu N. Gheorghe, 20 ani, strungar, colonia Mișca, bl. Tineret., et. II, ap. 207, jud. Sibiu; literatură, istorie, muzică populară, fotbal, schimb de ilustrate; Bodirlău Veronica, 24 ani, asist. medicală, Arad, str. E. Potier, nr. 25; teme diverse; Drăghici Wally, 20 ani, strungar, colonia Mișca, bl. 1001, et. II, ap. 200, jud. Sibiu; teme diverse, schimb de ilustrate; Rusu Ioan, 22 ani, electrician, com. Beregsăul-Mare, str. V, nr. 379, jud. Timiș; schimb de fotografii și adrese de actori și cîntăreți; Rotaru Lizica, 18 ani, elevă, Moreni, str. Petrolului, nr. 15, bl. C, sc. A, et. IV, ap. 18, jud. Dimbovița; viața tineretului, prietenie, schimb de ilustrate; Popelca Gheorghe, 24 ani, laborant, com. Brezoi, str. Golotreni, jud. Vilcea; literatură, muzică ușoară, sport, schimb de ilustrate; Dosoftei Ștefania, 21 ani, lași, str. Stejar, nr. 21, bl. Q2, et. III, ap. 14; teme diverse, schimb de fotografii de actori și ilustrate; Bași Constanța, elevă, com. Cărpinet, sat Leheeni, nr. 134, jud. Bihor; teme diverse, schimb de fotografii de actori și ilustrate; Iucosti Liviu Ion, București, sect. 3, Șos. M. Bravu, nr. 116-122, bl. D14, sc. 7, ap. 291; literatură (în mod deosebit poezie).

F Nr. 31 (895)

CUPON
DE PARTICIPARE
«CITITORI CĂTRE CITITORI»

pentru un nou tip de relații, pentru o unitate nouă

Eveniment de covârșitoare însemnătate pentru dezvoltarea economico-socială a României în anii următori și în perspectiva înaintării națiunii noastre socialiste pe calea progresului și civilizației, Conferința Națională a Partidului Comunist Român se înscrie ca un moment crucial în jalonarea principiilor fundamentale ce călăuzesc partidul și statul nostru pentru afirmarea unor raporturi interstatale noi, pentru promovarea unei politici lucide, realiste în raport cu cerințele dominante ale contemporaneității și în interesul cauzei păcii și cooperării internaționale.

Analiza profund științifică — pe baza concepției materialist-dialectice și istorice — a mutațiilor esențiale produse în lumea de astăzi, cuprinsă în amplul raport prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, se înscrie în orientarea generală definită de Congresul al X-lea al partidului nostru, reflectând, cu forță de bilanț și de prognoză totodată, temeiurile avântului multilateral al României socialiste. Atât raportul secretarului general, cât și documentele elaborate în urma marii dezbateri din Sala Palatului Republicii Socialiste România oferă orientările și liniile directe pentru înaintarea noastră spre realizarea obiectivelor fundamentale. Pe planul politicii internaționale a României socialiste se evidențiază consecvența principală cu care partidul și guvernul, întregul nostru popor militează activ pentru statornicirea unui climat internațional propice asigurării păcii generale și a colaborării internaționale pe toate planurile. În contextul dezvoltării social-politice a lumii contemporane este de remarcat accentul pe care îl pune documentul prezentat la Conferința de tovarășul Nicolae Ceaușescu asupra întăririi continue a prieteniei, solidarității și colaborării multilaterale cu toate țările socialiste. În cei trei ani care au trecut de la Congresul al X-lea partidul și statul nostru au desășurat o intensă activitate în această direcție, ceea ce confirmă pe deplin aprecierea cuprinsă în raportul secretarului general: «Putem afirma că Republica Socialistă România are relații bune de prietenie, colaborare și solidaritate internațională cu toate țările socialiste, pășeste ferm, împreună cu toate popoarele care făuresc noua orinduire, pe drumul socialismului și comunismului».

Se bucură de recunoaștere generală strădaniile noastre de a face totul pentru depășirea divergențelor între țările socialiste, pentru întărirea colaborării și unității lor. Apreciind că există căi sigure pentru depășirea divergențelor vremelnice și pentru rezolvarea contradicțiilor, comuniștii români consideră că trebuie să se acționeze conștient pentru promovarea principiilor și normelor care trebuie să guverneze relațiile dintre toate țările socialiste. Dar — așa cum s-a arătat în raport — afirmarea principiilor generale nu este suficientă pentru făurirea unor relații de tip nou. Este necesară o intensă activitate politică pentru promovarea lor efectivă, de unde necesitatea unei mai bune precizări a principiilor și normelor respective. Să acționăm deci nemijlocit pentru precizarea cât mai amănunțită a acestor norme fundamentale, să facem ca ele să constituie îndreptar permanent în activitatea fiecărei țări socialiste, pentru a se realiza în viață «noul tip de relații care să exercite o puternică atracție asupra tuturor popoarelor lumii».

Numai astfel se poate înfăptui acel prototip al raporturilor viitoare dintre toate statele lumii, la care se referă Rezoluția Conferinței Naționale a P.C.R. cu privire la politica și activitatea internațională a Partidului Comunist Român și Republicii Socialiste România.

Pe aceleași coordonate se afirmă politica P.C.R. de întărire a solidarității internaționaliste cu partidele comuniste și muncitorești, cu forțele democratice, antiimperialiste, progresiste din întreaga lume. Așa cum în relațiile dintre statele socialiste se impune lichidarea cu desăvârșire a oricăror inegalități și asupriri naționale, respectarea deplinei egalități în drepturi, a fiecărei țări socialiste, promovarea respectului reciproc, a independenței și suveranității naționale, tot astfel, în dezvoltarea colaborării și solidarității dintre partide trebuie să se pornească de la excluderea oricărui amestec în treburile interne ale altor partide. După cum reiese din documentele Conferinței Naționale a P.C.R., realizarea unei noi unități trebuie să se întemeieze primordial pe unitatea și forța fiecărui partid în parte. Pentru atingerea acestui obiectiv vital este necesară, mai mult ca întotdeauna, o abordare lucidă, creatoare, a realităților social-politice noi, o atentă studiere a fenomenelor noi apărute pe parcurs. Ideea că nimeni nu poate deține adevărul absolut și că toate partidele sînt egale, fiind în măsură să contribuie la îmbogățirea teoriei și practicii revoluționare, este încă un argument în favoarea creării acelei noi unități, menită să deschidă noi perspective transformării revoluționare a lumii.

Analiza mutațiilor ce au loc în arena mondială cheamă la acțiune, la o politică realistă bazată pe unitatea trainică a mișcării comuniste și această unitate nu poate fi efectivă și reală decît în condițiile respectării stricte a independenței fiecărui partid, a dreptului său de a-și elabora de sine stătător politica internă și internațională. Conferința Națională a apreciat drept o caracteristică a mișcărilor contemporane democratice de masă tocmai tendința spre colaborare și unitate de acțiune. Cu atît mai mult se impune deci nevoia noii unități în rîndurile partidelor comuniste și muncitorești.

Precizarea principiilor și normelor care să guverneze relațiile dintre statele socialiste, ca și cele dintre partidele comuniste și muncitorești, ar constitui desigur un pas hotărît în realizarea dezideratului suprem: întărirea unității și solidarității internaționale, în slujba cauzei nobile a socialismului și comunismului, a păcii și securității internaționale.

Evenimentele externe petrecute în cursul săptămîinii în care s-au desfășurat lucrările Conferinței Naționale a P.C.R. au adus noi și noi dovezi ale acuității unor acțiuni convergente pentru eliminarea forței ca mijloc de rezolvare a litigiilor între state, pentru promovarea metodelor pașnice bazate pe respectul reciproc al părților în cauză și în general pe raporturi echitabile între state, între forțe și grupări politice, între toate popoarele lumii.

Dic. BABOIAN

Martî, 25 iulie 1972

glob comentariu foto

cartea românească în venezuela

Cartea românească întreprinde un adevărat turneu în Venezuela. Începînd din luna martie a acestui an, pînă în octombrie, o expoziție reprezentativă a producției editoriale românești poposește, succesiv, în diferite orașe și centre universitare venezueleze, bucurîndu-se de interesul viu al publicului iubitor de carte. Expoziția aflată sub egida Ambasadei române în Venezuela este programată în 14 orașe din această țară și prezintă peste 700 de titluri de cărți din toate domeniile.

Afișul pe care îl reproducem a fost lansat cu prilejul deschiderii expoziției la Casa de cultură din Maracay.

soldatii saigonezi predau armele

Succesele repurtate de forțele patriotice sud-vietnameze, ideile în numele cărora luptă acestea, au drept consecință nu numai sporirea prestigiului lor în rîndul populației civile din Vietnamul de Sud, ci și asupra trupelor saigoneze, care dezertează în număr tot mai mare. În fotografie, soldați saigonezi își predau armele unei unități a F.N.E. din districtul Gio Linh, afirmîndu-și totodată dorința de a lupta în rîndul forțelor patriotice.

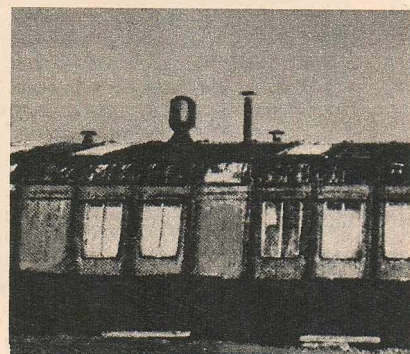
realități din lumea capitalului

„evadații“ din bidonville d'orly...

De o parte și de cealaltă a Oceanului: o tragedie vest-europeană și una americană. De fapt, nimic neobișnuit în lumea atît de plină de contraste și contradicții a capitalului. Dacă n-ar fi mărturia imaginilor fotografice, dacă presa nu le-ar fi reprodus, însoțindu-le cu comentarii amare, poate că totul s-ar fi rezumat, cel mult, la simple relatări la rubrica «fapte diverse». Scandalul în legătură cu fuga în masă din orașelul de cocioabe mizere (bidonville) de la Orly și operațiunea de capturare a «evadaților» și de retrimiteră a lor în bidonville a izbucnit din clipa în care Gaston Viene, primarul comunist din Orly, care

este totodată consilier general în Val-de-Marne, a făcut presei o declarație prin care denunță condițiile neomenești în care trăiesc mase de muncitori emigranți în zonele periferice ale Parisului.

Gaston Viene relatează că a văzut pe străzile Orlyului uriașele furgoane celulare cu gratii la ferestre, în care se aflau închiși oameni. La început, trecătorii și-au închipuit că este vorba de transportul unor deținuți de la închisoarea locală. În realitate — declară primarul — era vorba de mai multe familii de muncitori emigranți care fuseseră cazați, la cererea prefectului, în «căminele» din Orly. Cum acești oameni au părăsit bidonville-ul în căutarea unor locuințe adevărate, prefectura poliției pariziene, avizată, i-a readus pe «evadați» sub escortă severă în lagăr, «pentru că într-adevăr

S.E.A.T.O. — „o prezență provocatoare și inutilă“

Manifestație la Canberra cu prilejul întrunirii recente în capitala australiană a conferinței anuale a S.E.A.T.O. Dar nu numai opinia publică se dovedește ostilă acestui bloc militar — cerind imediată sa lichidare — ci și cercuri politice tot mai largi. Chiar în cadrul conferinței s-au făcut auzite glasuri ca, de pildă, cel al ministrului de externe filipinez, Carlo Romulo, care a calificat acest bloc ca «anacronic — o prezență provocatoare și inutilă în climatul asiatic». La puțin timp după aceasta, Pakistanul — care de mai mulți ani n-a avut un rol activ în S.E.A.T.O. și la sesiunea de la Canberra n-a trimis nici măcar un reprezentant în calitate de observator — a anunțat retragerea sa din acest pact.

„TELEGRAF“: final trist

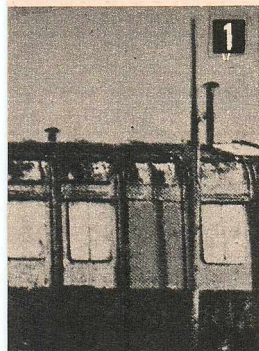
Cotidianul vest-berlinez «Telegraf», care timp de 26 de ani a fost unul din organele de presă ale partidului social-democrat, vest-german, rezistind cu succes valurilor succesive ale concurenților, a succumbat peste noapte. Ultimul număr al ziarului a apărut cu un imens titlu, care evocă lapidar decesul: «S-a terminat! Condamnat la tăcere». Cine a pronunțat sentința capitală? De ce a fost redus la tăcere «Telegraf»? Conducerea redacției explică cititorilor s-a creat un impas de netrecut, datorită concurenței copleșitoare și neloiale a puternicului concern de presă «Springer», care controlează aproape 70 la sută din presa vest-berlineză.

În ziua când s-a anunțat încetarea apariției cotidianului, cei 34 redactori și cei peste 200 de colaboratori ai ziarului au venit la redacție în haine de doliu. Încă un episod din lupta aprigă din arena capitalistă, în care cei puternici îi devorează pur și simplu pe cei ce se dovedesc a fi mai mici și mai slabi.

Ulster: vinerea sîngeroasă

Nu e o imagine de arhivă datînd din timpuri revolte, personajele sinistre cu fețele acoperite de glugi nu sînt membri ai Ku-Klux-Klanului. Fotografia aceasta a fost făcută în luna iulie 1972, în orașul nord-irlandez Londonderry, care — după cum arăta agenția «Keystone» în textul care însoțește imaginea — moare de pe urma rănilor pe care ele însuși și le provoacă. Oamenii mascați (pentru evitarea identificării) sînt membri ai unei organizații extremiste, a căror defilare este trecută în revistă de unul din marii organizației. După cum se știe, săptămîna trecută Ulsterul a trăit cele mai dramatice zile ale ultimilor ani, culminînd cu ceea ce a fost numită «Vinerea sîngeroasă». Pentru a preveni un nou val de atente, forțele de ordine au primit ordinul de a lichida ultimele bastioane ale aripilor provizorii a I.R.A., care și-a asumat responsabilitatea majorității atentatelor. Situația încordată din Irlanda de Nord a făcut săptămîna aceasta — alături de valul de protest stîrnit de arestarea celor cinci docheri greviști — obiectul unei dezbateri agitate în Camera Comunelor.

este vorba de un lagăr.

Despre condițiile de existență în această aglomerare de cocioabe din tablă, Gaston Viene furnizează elemente edificatoare: «Muncitorii dorm aici în paturi suprapuse. Ei plătesc lunar cîte 13 000 de franci vechi și în plus cărbunii folosiți drept combustibil. Dormitoarele sînt infecte, atmosfera irespirabilă, lipsește igiena cea mai elementară. Numeroasele demersuri întreprinse de consilierii comuniști pentru a se pune capăt acestei situații scandaloză n-au dat rezultate. Și atunci familiile muncitorilor oporiși au hotărît să evadeze pur și simplu din domiciliul forțat din Orly. Dar, după cum s-a văzut, zadarnic.

În fotografia 1, una din cele mai «arătoase» case de tablă, rezervate muncitorilor emigranți, cazați în acest bidonville din preajma Parisului.

„familia rătăcitoare“ din new jersey

În fotografia 2, o femeie curajoasă, mamă a zece copii, Rose Renteria, a hotărît să cutreiere America în lung și în lat, ca să găsească o locuință, cit de cit potrivită, pentru familia ei numeroasă. A plecat din New Jersey unde rămăsese, de multe luni, fără nici un adăpost, nefiind în stare să suporte povara chiriei mereu în creștere.

După îndelungate și dramatice peregrinări, familia Renteria a poposit în orașul Sacramento din California. Cîteva inimi caritabile și acțiunea unor ziare locale, care au inițiat o colecție în favoarea «familiei rătăcitoare» venită din New Jersey, au oferit

posibilitatea «celor 11 fără casă» să se instaleze, în sfîrșit, într-un apartament modest, dar suficient de încăpător și cu chirie acceptabilă. Pentru familia Renteria s-a găsit o soluție, dar pentru celelalte?

O întrebare fără răspuns, atîta vreme cît specula chirilor este în plină desfășurare în S.U.A., ca și în numeroase alte țări capitaliste.

... și chiriașii răzvrățiți din trafalgar square

«Spuneți NU! scumpirii chirilor». Sute de pancarte cu această inscripție au împinzit zilele trecute faimosul Trafalgar Square din Londra. Mii de familii exasperate de creșterea continuă a chirilor și de specula întreprinderilor imo-

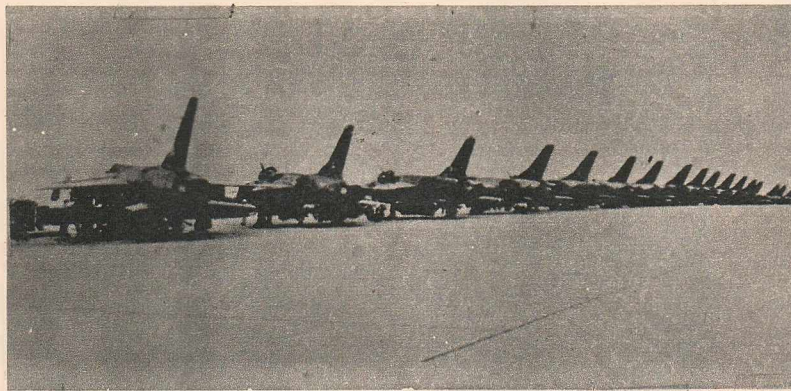
biliare s-au adunat aici pentru a protesta cu indignare împotriva acestui atentat la condiția lor de existență. În cadrul mitingului desfășurat cu acest prilej, numeroși vor-

bitori au cerut ca autoritățile să intervină cu măsuri energice, pentru a se pune capăt speculei deșănțate la care se dedau proprietarii de imobile (fotografia 3).

turiști, trupe și turboreactoare

În plin sezon turistic, zeci de superjeturi americane transportă zilnic loturi compacte de turiști americani, care țin să-și petreacă vacanța în această vară pe plajele exotice din Thailanda. Pe

aeroporturile civile din țara pagodelor totul pare întocmai ca în prospectele agențiilor de voiaj care își poftesc clienții în «călătorii fascinante spre țara de basm Thai». Cu totul altă înfățișare are însă Thailanda privită de pe aeroporturile ei militare și în ambianța bazelor militare americane instalate în această țară. În ultimele săptămâni valuri succesive de avioane militare împinzesc cerul Thaiandei, având la bord impor-

tante efective de trupe americane dislocate din Vietnam. După recente declarații ale președintelui Nixon privind retragerea unor noi eșaloane de militari americani de pe frontul vietnamez, cursele cu destinația Thailanda s-au intensificat, confirmând știrile potrivit cărora S.U.A. urmăresc prin acest transfer, perpetuarea prezenței militare americane în Indochina. O caricatură

apărută deunăzi în «Chicago Sun-Times» îl arată pe președintele Nixon adresându-se militarilor americani transferați la bazele thailandeze ale S.U.A. Președintele li se adresează satisfăcut: «V-am promis doar că pînă în iulie veți fi plecați din Vietnam!» În imagine: turboreactoarele americane trimise la baza militară a S.U.A. din Korat (Thailandă) pentru consolidarea pozițiilor americane în «flancul thailandez».

CIUKOTKA: „orbita“ pe recepție

În anii celui de-al nouălea cincinal sovietic (1971—1975) se construiește o vastă rețea de telecomunicații, menită să asigure transmiterea emisiunilor de televiziune de la Moscova pînă în cele mai îndepărtate regiuni ale Uniunii Sovietice — în Siberia, Extremul Orient și în zonele Extremului Nord. Recent a fost terminată construcția unui puternic post de recepție a emisiunilor de televiziune în Ciukotka, la Anadîr. Primele transmisiuni experimentale pentru acest post, care se numește «Orbita», au putut fi recepționate, încă în timpul Jocurilor Olimpice de iarnă de la Sapporo. Curînd, locuitorii din îndepărtata Ciukotka vor putea urmări în fața micului ecran transmisiunile programelor televiziunii centrale din Moscova.

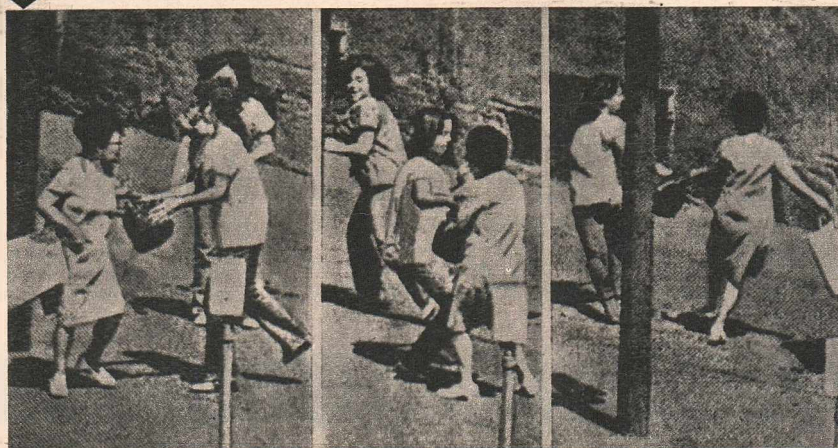
Agencia «Novosti», care trimite această imagine a uriașului receptor «Orbita», instalat pe înălțimi, în mijlocul zăpezilor, relatează că pînă în 1975 vor mai fi construite alte cîteva asemenea posturi pămîntene de recepție, care vor funcționa paralel cu sateliții de comunicații de tip «Molnia».

pe o stradă din denver

Cifrele privind creșterea masivă a delincvenței juvenile în S.U.A. pălesc uneori în fața unor instantanee fotografice care redau pe viu acte de violență și de tîlhărie. Iată aceste trei secvențe surprinse de un foto-reporter, în plină zi, pe una din străzile intens circulate ale orașului Denver din statul Colorado. O doamnă este atacată de două tinere care își câștigă existența... furînd. În prima secvență, hoarele se reped la poșeta doamnei. În imaginea următoare,

rezistența victimei este înfrîntă, poșeta fiind smulsă din mîinile ei. În fotografia a treia, tinerele hoare fug cu prada, urmărite cu disperare de victima lor. Ziarul «International Herald Tribune», care publică filmul furtului, precizează că fotograful care a realizat instantaneele a pregătit minuțios «surprinderea asupra faptului», urmărind zile în șir cele două tinere care practică furtul pe stradă.

după un cutremur submarin

Un puternic cutremur submarin a avut drept consecință înălțarea apelor Mediteranei în dreptul coastelor spaniole din apropierea localității Tarragona — de lîngă Barcelona — și inundarea străzilor. După retragerea apelor, străzile prezentau un aspect neobișnuit, datorită prezenței, alături de automobile, a bărcilor pescarilor și altor obiecte transportate în drumul lor de apele revărsate.

cînd omul sfidează moartea...

Nu trebuie să fie neapărat un cascador. În cazul de față este totuși un temerar stuntmann pe nume John Kazian, care își demonstrează virtuțile de muritor supercurajos, sfidînd pur și simplu moartea în zborul avionului. Îl vedem pe

aripa mașinii zburătoare, la înălțime, executînd un număr de cascadorie aeriană, în cadrul unui uluitor show de acrobații aviatice deasupra aeroportului bazei navale americane din Rhode Island. Reîntors teafăr pe pămînt, cascadorul temerar, dar și norocos, a fost ovaționat de mulțimea spectatorilor, din rîndul cărora lipseau, bineînțeles, «persoanele cu inima slabă».

...iar detectorul salvează... pădurea

Marile incendii care în fiecare vară distrug, pe mii de hectare, pădurile Franței, vor putea fi detectate automat și strînse în faza incipientă. Cum? Pur și simplu cu ajutorul unui dispozitiv automat, inventat și brevetat de un îndrăgostit al aurului verde, domnul Langeron. Este vorba de un aparat conceput nu ca «pompiere mecanic», ci mai curînd ca un «ochi magic» care vede tot, sesizează pericolul incendiului. Instalată în diferite puncte ale pădurii, celula fotoelectrică se află în legătură cu postul central de control. De îndată ce undeva s-a aprins focul, pericolul este semnalizat automat pe un cadran sinoptic. Celula detectoare este de fapt un miniemițător, înzestrat cu o baterie obișnuită. Ceea ce este foarte important, aparatul rezistă schimbărilor

de temperatură, «suportă» înălțimile, umiditatea și ceața. În schimb, este foarte sensibil la gazele de combustie, la fumul degajat de incendii. În imagine, un avion-pompiere din categoria «Cataline», lansînd substanțe extinctoare, după ce detectorul a semnalizat izbucnirea primelor flăcări într-o pădure din sudul Franței.

TOKYO: conștiința umană acuză

◀ În capitala japoneză și-a desfășurat recent lucrările o adunare, organizată din inițiativa a 36 cunoscuți oameni de știință, medici și juriști japonezi și consacrată demascării și înfierării crimelor făcute de trupele americano-saigoneze pe pământul vietnamez. Adunarea a adoptat un «apel adresat conștiinței omenirii» de a acționa pentru a se pune capăt războiului distrugător din această zonă a globului.

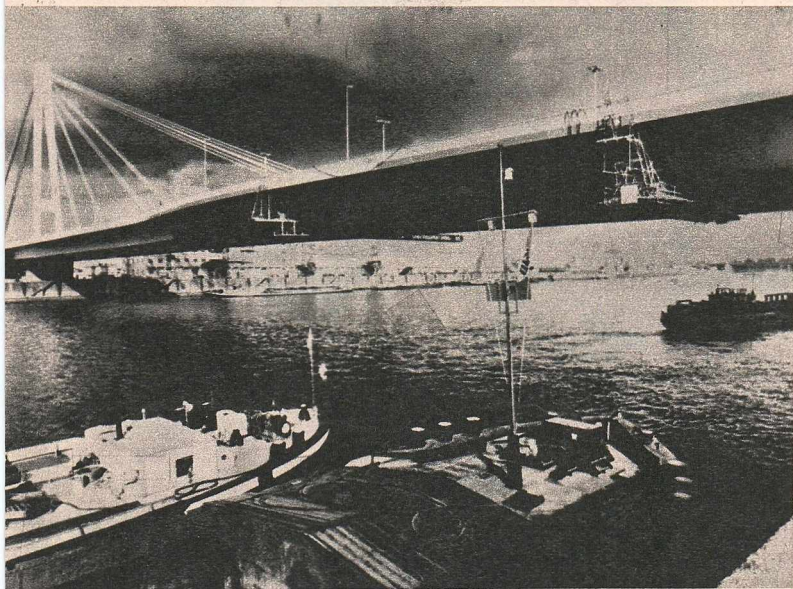
de două ori agatha christie

Zimbitoare și amuzată, Agatha Christie își cercetează sosia, care suportă impasibilă examenul. Pentru dezlegarea enigmei, adăugăm că fotografia a fost făcută cu prilejul prezentării portretului în ceară al cunoscutei autoare de romane polițiste la galeria Madame Tussaud din Londra (care, după cum se știe, este o colecție de sculpturi în ceară înfățișând cele mai diverse personaje celebre).

între mannheim și ludwigshafen

◀ Un nou pod leagă — peste Rin — orașele industriale vest-germane Mannheim și Ludwigshafen. Lung de 1-2 kilometri, podul este înzestrat cu patru culoare pentru autovehicule și două pentru tramvaie. În apropierea malului pe care e așezat orașul Mannheim un pilon înalt de 80 de metri susține, printr-un sistem de cabluri, porțiunea centrală de 500 metri a noului pod. Construcția e considerată una dintre cele mai mari și mai interesante din punct de vedere al soluțiilor ingineresti din câte traversează Rinul. Lucrările au durat patru ani.

cronica de trei secunde

BĂTRÎNII

Jean Borotra are o viață stranie: 50 de ani de Wimbledon. În augustul acesta (cu blocurile lui eterne de gheață), Borotra împlinește 74 de ani. La 24 de ani, Borotra l-a învins în finală pe Lacoste, alt francez, Jean fiind atunci primul jeune monsieur care câștiga acest turneu al lui «All England Club» — club în care se intră atât de greu și atât de încet încât sînt părinți care-și înscriu copiii de la naștere, sperînd ca astfel, cu vremea, cînd vor fi mari, să fie ei ei primiți... Borotra a jucat la 73 de ani, anul acesta, în turneul de dublu al veteranilor, făcînd pereche cu Abdessalam, pierzînd la cuplul irlandez Fitzgibbon-McCabe, nu înainte de a câștiga primul set cu 6-1. Dorința lui — mărturisită cronicarului de specialitate al ziarului «L'équipe» — este să-și dea ultimul suspin, aici, la Wimbledon. De-a lungul întregului meci de dublu, cronicarul a fost obsedat de prezența unei ambulante albe postate la 10 metri de terenul pe care juca Borotra.

La Springville a murit, dintr-o criză cardiacă, George Schuster, cîștigătorul cursei de automobile New York — Paris în anul 1908. Cursa număra 6 concurenți (trei mașini la sosire!), Schuster a făcut în 41 de zile drumul de la New York în California, unde mașinile au fost îmbarcate pe un vapor care le-a dus în Alaska, din Alaska în Japonia, și de acolo la Vladivostok. Schuster a străbătut Rusia punînd mașina pe șinele transiberianului și a ajuns la Paris după 169 de zile de la plecarea din New York. În anul morții sale, omul avea îndrăzneala a 99 de ani.

Împlinind 100 de ani, dl. Jean Marchat și d-na Marguerite Doublet, născuți în aceeași zi, cîndva, în Charente, evocă amintiri duioase din copilărie la un ban-

chet întins frumos într-un azil din Angoulême. Domnul Marchat își aduce aminte de ultimul său supt, la 1876: «Aveam patru ani. Mama încă mă alăpta dar în ziua aceea trebuia să se ducă la o nuntă. Ca să mă dezguste de lapte, își puse piper pe sîn. Și chiar că de atunci n-am mai băut așa ceva»...

Dar cel mai ciudat congres din lume rămîne cel al caphorniștilor — al 29-lea Congres (la Copenhaga) al Amicalei lor Internaționale (A.I.C.H.). Un congres fără viitor — noi cadre de caphorniști fiind imposibil să se mai ridice la luptă. Câci ca să faci parte din A.I.C.H. — creată la Saint-Malo, în 1938! — trebuie să fi realizat măcar o singură dată în viață trecerea Capului Horn la bordul unui vas cu pînze. De unde deci sa-și recruteze A.I.C.H. membri noi? Majoritatea congresiștilor sînt septuagenari, dacă nu și mai bine. Decanul Amicalei este un danez care a împlinit, printr-o coincidență minunată, exact 100 de ani exact în zilele Congresului de la Copenhaga. Femei nu prea sînt — doar o bretonă. Mai era una — o femeie care născuse tocmai la trecerea prin dreptul îngrozitorului loc! — dar a murit de curînd, la 90 de ani. Ar mai trebui spus că următorul congres al acestei asociații fără viitor s-a stabilit să se țină în '73, la Bremen.

Mă uit îndelung și impudic după bătrîni pe stradă, în ziare, de cite ori îi văd, exclam fără teamă de ridicol, ca în prima dimineață a lumii: «Iată-i trăiesc!» Mi se spune că nu fac bine. Mi se spune că ar fi semn de nevroză. Nu cred. Doar dacă acești oameni sănătoși la minte și la trup au ajuns să numească nevroză o nerușinată și antideprimantă poftă de viață lungă... Dar atunci nu eu, ci ei...

Radu COSAȘU

agendă

Falimentul unei mari firme britanice de proiectări, aparținînd cunoscutului arhitect John Poulson, a degenerat într-un adevărat scandal public în clipa cînd în această afacere s-a văzut implicat, prin învinuiri indirecte de corupție, trafic de influență și evaziune fiscală, ministrul de interne britanic REGINALD MAUDLING. Deși a respins acuzațiile ce i se aduc, dl. Maudling a socotit totuși că este de datoria sa să-și prezinte demisia.

Celebra scriitoare americană PEARL BUCK, laureată a Premiului Nobel pentru literatură, a împlinit 80 de ani. Vorbînd, cu acest prilej, ziaristilor despre preocupările ei actuale, scriitoarea a declarat: «Ca întotdeauna am planuri mari și mai ales multe». Recent, Pearl Buck a terminat o culegere de schițe și a pregătit pentru tipar o evocare retrospectivă a peregrinărilor ei prin China, dinaintea celui de-al doilea război mondial.

Noul guvern francez a numit în funcția de presedinte-director general al radioteleviziunii pe ARTHUR CONTE, om cu recunoscute vederi de dreapta, deputat U.D.R., fost ministru (1957), fost președinte al adunării Uniunii Europene Occidentale (1960—1963), ziarist, eseist, romancier. Numirea lui Arthur Conte a survenit după scandalul izbucnit la radioteleviziunea franceză, iar membrii fostei conduceri, acuzați de conducere ineficientă, și-au prezentat demisiile.

Președintele lui United Mine Workers Union (sindicatul minerilor din S.U.A.), TONY BOYLE, a fost condamnat de către un judecător federal la cinci ani închisoare și 135 000 dolari amendă pentru a se fi folosit în scopuri personale de 49 500 dolari din trezoreria sindicatului. După cum a reieșit, din această sumă 30 000 dolari au fost destinați susținerii campaniei electorale din acest an a fostului vicepreședinte H. Humphrey.

SIR NOEL COWARD, personalitate artistică multilaterală, romancier și compozitor dramaturg, scenarist și actor britanic de teatru și film, una dintre figurile remarcabile ale lumii contemporane a spectacolului, a fost distins de Universitatea Sussex cu titlul de Doctor honoris causa în științe umanistice. Noel Coward, care a debutat ca actor de teatru în 1911, ca actor de cinema în 1918, iar ca autor dramatic în 1920, are azi 73 de ani.

Noul conducător al campaniei electorale a președintelui Nixon, în vederea scrutinului prezidențial din noiembrie, este CLARK MC GREGOR, fost membru al Camerei Reprezentanților din partea statului Illinois. El îi succede lui John Mitchell care, după ce în primăvara acestui an a renunțat la funcția de ministru al justiției tocmai pentru a se consacra cursei pentru rămînerea la Casa Albă a lui Richard Nixon, a demisionat acum — potrivit afirmațiilor sale — din motive de sănătate.

**ÎN PERIOADA 10.VII-27.VIII PROFITAȚI
DE REDUCERILE DE PREȚURI OFERITE DE:**

REZERVĂ

Cumpărați la prețuri reduse cu 10%—15%:

- Felurite țesături de mătase artificială.
- Confecții din țesături de bumbac și tip bumbac: rochii, rochii de plajă, de casă, bluze, fuste, sarafane, pantaloni lungi și scurți, lungi cu pieptar, pescărești pentru femei, adolescente și fetițe.
- Cămăși și bluzoane fără inserție cu mîneacă lungă sau mîneacă scurtă pentru copii.
- Costume și costumașe pentru băieți.
- Pălării și șepci din pai, tip pai, din textile.
- Sacoșe și genți de voiaj din p.v.c., inclusiv combinate cu ecosez.
- Sacoșe și poșete din pai și tip pai.
- Încălțăminte din piele:
 - sandale bărbătești cu fețe de box
 - sandale din piele velurată pentru femei.
- Încălțăminte din înlocuitori de piele pentru bărbați, femei și copii.

Traian STOICA (carte) • Magda MIHĂILESCU (cinema) • Vlad MUȘATESCU (disc) • C. BOZBICI (plastică)

Sanda FAUR (teatru) • E. DASCĂLU (televiziune)

CARTE

● Sub îngrijirea Eugeniei Tudor a început, la Editura Minerva în seria Scriitorii români, publicarea *Operele* marelui noastre prozator Hortensia Papadat-Bengescu. Urmasându-se ca fiecare volum să aibă o unitate a sa, criticul-editor folosește nu numai criteriul cronologic, dar și pe cel tematic. Primul volum, apărut, zilele acestea în vitrinele librăriilor, conține: *Ape adinci* (1919), *Lui Don Juan*, în *Eternitate* (1920) și *Femeia în fața oglinzii* (1921), reproducându-se la „notă” bucata de debut *Viziune*, apărută în *Viața românească* din 1913. O amplă și cuprinzătoare prefață de Const. Ciopraga. Riguroasă și lămuritoare, aparatul critic datorat îngrijitorului ediției.

● Mihai Negulescu: *Echinox*. În carte aflăm ciclurile de poeme: *Ceramică regăsită*; *Balans de zodii*; *Pinacoteca unei lire*. De un calofilism temperat, lirica lui Mihai Negulescu, ușor elegiacă, atestă un poet de frumoase resurse interioare, pe care-l urmărim cu interes pentru fluența exprimării și sinceritatea simțămintelor (Editura Albatros).

● În Editura Dacia în seria Restituiri a apărut *Jurnal* — memorii și însemnări de călătorie — de Timotei Cipariu. Ediție îngrijită și prefață de Maria Protase.

Semnalăm la Editura Univers câteva din ultimele ei apariții:
● Marcel Petrișor prezintă *Curențe estetice contemporane* mai întâi într-o perspectivă cât mai largă asupra diverselor concepții estetice discutate astăzi și apoi analiză lor critică.

● În colecția *Romanul secolului XX* se publică cartea ce i-a adus consacra scriitorului Siegfried Lentz: *Ora de germană*. Prefață și traducere (bună), Ion Roman.

● Celebra prozatoare engleză Virginia Woolf în ipostaza, mai puțin cunoscută publicului nostru cititor, de critic literar, prin apariția cărții de *Esuri*. În românește de Petru Creția. Prefață de Mihai Mirosiu.

● Virgil Teodorescu prezintă în frumoase tălmăciri *Poeme de poetul ceh Vitezslav Nezval* dateate 1920-1955.

CINEMA

● *Balada lui Cable Hogue*. Un cineast american de mare vigoare și poezie, Sam Peckinpah, ni se prezintă cu o carte de vizită care, fără îndoială, va constitui un eveniment pentru iubitorii filmului: «*Balada lui Cable Hogue*» este un omagiu demn, trist și ironic în același timp, adus westernului surprins în clipele sale de agonie. În rolurile principale: Jason Robards, Stella Stevens, David Warner, Strother Martin, L. Q. Jones, R.P. Armstrong, Slim Pickens.

● *Lupul negru*. Film de aventuri întretăiat de câteva delicate notații psihologice (producție a studiourilor Barandov). Regia — Stanislav Cerny. În distribuție — František Peterka, Radovan Lukovskii, Josef Haiducik, Petr Haničinec, Jiri Holy, Rudolf Jelínek, Drahoslava Landsmanova, Milos Willig.

● *Naufraziți în spațiu*. Autorul «*Celor șapte magnifici*», al «*Ultimului tren din Gun Hill*», nimeni altul decât renumitul John Sturges, își etalează măiestria pe un subiect de anticipație științifică. Se pare însă că după capodopera «*2001 — o odisee spațială*» a lui Kubrick, filmelor cu tematică «cosmică» le este tot mai greu să supraviețuiască. În distribuție, nume de rezonanță — Gregory Peck, Richard Crenna, David Janssen, James Franciscus, Gene Hackman, alături de Lee Grant, Nancy Kovack, Mariette Hartley, Frank Marth.

● Câteva noi scurt metraje româ-

nești pe ecrane: *Dezertorii* (regia Paul Orza), *Lăutarul* (regia — Alexandru Drăgulescu), *Ceramică neagră de Marginea* (regia — Dumitru Dădirlac), *Bizanzul după Bizanț* (regia — Adrian Petringenaru).

● Mari actori pe ecranele noastre: James Earl Jones («*Marea speranță albă*»), Charlton Heston, Gregory Peck («*Ferma din Arizona*»), James Stuart, George Kennedy («*Trei din Virginia*»), Raf Vallone («*Vedere de pe pod*»).

Gregory Peck

DISC

● «*Concert pentru orgă, coarde și continuo în mi bemol major, W 35*» și «*Concert pentru orgă, coarde și continuo în sol major, W 34*», rod al creației lui Carl Philipp Emanuel Bach, cel de-al doilea fiu al titanului Johann Sebastian, ne prilejuiesc cunoașterea artei unui mare interpret: organistul Josef Bucher. Acompaniat de Capella Bydgosciensis (dirijor, Stanislav Galonski), renumitul organist elvețian ne convinge de realitatea aprecierilor exprimate în presa de specialitate: «*înaltă măiestrie tehnică și precizie ritmică*», «*claritatea frazelor, dinamică vie, virtuozitate*», «*disciplină strictă, interpretare precisă, care amintesc de Albert Schweitzer în modul de a prezenta lucrările lui Bach*». Utilă și instructivă, prezentarea semnată de muzicologul Edgar Elian (ECE-0649, ST-ECE-0650).

● «*Simfonia nr. 10 în mi minor op. 93*», capodopera marelui compozitor sovietic contemporan Dmitri Șostakovič, amplă construcție sonoră cu momente de un intens dramatism, ne este propusă de casa noastră de discuri într-o interpretare cu valoare de unicat. Personalitatea turburătoare a dirijorului Constantin Silvestri, unul din cei mai originali șefi de orchestră români, se îmbină spectaculos cu intențiile partiturii create de Șostakovič. Aprecierile lui Mircea Cristescu, din prezentarea pe care o închină discului, sînt deosebit de elocvente în această privință. Subliniind contemporaneitatea, acți a partiturii cit și a interpretării silvestriene, comentatorul creionează un interesant portret muzical al celor doi artiști (ECE-0633/ST-ECE-0634).

● Așa cum discurile înregistrate de Dinu Lipatti reprezintă materia primă a nenumărate albume editate la noi și în străinătate, sîntem convinși că «*Electrecordul*» ar manifesta o excelentă inițiativă dacă ar pune la dispoziția melomanilor întreaga operă dirijorală a regretatului Constantin Silvestri. Și să nu uităm că a fost și un remarcabil compozitor!

PLASTICĂ

● În trei mari săli bucureștene este deschisă o amplă expoziție dedicată Conferinței Naționale a partidului. Este o selecție din creația ultimilor ani, sinteză semnificativă a tendințelor stilistice care domină artele plastice și în același timp o ilustrare a participării ar-

tiștilor la problematica și viața contemporană. Sînt expuse peste 400 de lucrări de pictură și sculptură (Muzeul de artă), grafică (Sala mică a Palatului), lucrări de artă decorativă (Dalles).

● *Arta portretului* — o expoziție deschisă la Apollo, unde circa 40 de artiști expun tot atîtea lucrări. Portretul, o artă care pare să fi ajuns la ceasurile desuetudini... Terorizat de comparațiile asemănării, concurat de exactitudinea fotografiei, portretul trăiește totuși prin semnificațiile sale intrinsece: înainte de a fi o reproducere este un moment existențial conotat prin magiile culorii. Limbajul pozițiilor referențiale e nelimitat, ca și emoțiile creatorului, și nimic nu poate întări această aserțiune mai bine ca portretele expuse la Apollo, în care semnificațiile descriptive sînt ipoteze despre lumile interioare ale omului.

● Anul acesta s-au împlinit 100 de ani de la nașterea lui Octav Băncilă (1872-1944), pictor ale cărui opere sînt puternic marcate de realism și de evenimentele sociale ale timpului. Cu acest prilej, Muzeul de artă a organizat o amplă retrospectivă în care au fost reunite 86 de tablouri.

● Iosif Cova este un veteran al afișului. Pictor și desenator, el s-a remarcat ca unul dintre creatorii placatului revoluționar. Imaginile sale au marcat cu fidelitate etapele istorice parcurse în ultimele trei decenii de societatea noastră. Actuala retrospectivă de la Ateneul român cuprinde 40 de lucrări, care — multe dintre ele — au marcat evenimente memorabile.

● Romancier și autor de povestiri fantastice, Marcel Brion (n. 1895) este în principal un analist al civilizațiilor și al operelor de artă picturale, muzicale sau poetice, căroră le-a consacrat meditațiile și cercetările sale. Autor al unor monografii inteligente (Dürer, Grünewald, Leonardo da Vinci ș.a.) sau al unor savante sinteze despre epoci și curente artistice («*Pictura romantică*», «*Arta fantastică*» etc.), Brion este și un exeget avizat al artei contemporane. «*Arta abstractă*» (1956), apărută acum în românește, este o amplă și penetrantă cercetare asupra fenomenului plastic care domină lumea contemporană (Editura Meridiane).

TEATRU

Lucia Ripeanu

● Despre unele lipsuri, neajunsuri și deficiențe în domeniul dragostei de Al. Mirodan (Teatrul Național «I.L. Caragiale»): nouă scheciuri cu intenții umoristice și moralizatoare, variații în costume de epocă pe una și aceeași temă, dragostea, cu — vorba autorului — lipsurile, neajunsurile și deficiențele ei, la care trebuie să adăugăm, din păcate, cite unele țînd de precaritatea inspirației autorului și altele, de viziunea excesiv estradistică a regizoarei (Sanda Manu). Interpretări (Coca Andronescu, Mihai Fotino, Constantin Diplan) străduindu-se — dar nu întotdeauna cu rezultate — să-și dea măsura lor cea mai de sus.

● *Siciliana, Fetele Didinei, Vin, vine Olimpiada și Paradisul revistei*: iată afișul microstagionii estivale pe care teatrul bucureștean «Ion Vasilescu» o oferă, pînă la 20 august, spectatorilor aflați în vilegiatură pe litoral. În această perioadă trupa bucureșteană se va afla la concurență cu Teatrul de estradă din Deva și cu orchestrele populare ale Filarmonicilor din Brașov și Cluj.

● *Trăsnitul meu drag*, divertisment muzical de Sașa Georgescu și Puiu Călinescu, pe muzica lui Petre Mihăilescu (Teatrul Tănase, grădina Boema): excelent spectacol de divertisment estival, poate cel mai izbutit dintre premierele ultimelor veri, purtînd amprenta bunului profesionalism al regizorului Bițu Fălcineanu. Cuplete satirice de calitate, servite cu nerv și haz de Puiu Călinescu (vedetă, pe merit, a spectacolului!), Zizi Șerban, Mihai Ciucă, Al. Arșinel, Lucia Ripeanu; substanțială, participarea muzicală a Margaretei Pîslaru, a lui Aurelian Andreescu, Jean Păunescu și Fărmiță Lambru; o coregrafie (Adriana Dumitrescu) și o costumație (Doina Levița) pline de fantezie și modernitate.

● *Dans și muzică folclorică turcă*: spectacol de savuros pitoresc și de înaltă măiestrie artistică, prezentat, în această săptămînă, de turneul întreprins în țara noastră de către Ansamblul Unit al Centrului de educație folclorică și al Societății pentru turism și folclor din Turcia. Coregraf: Fatin Eren.

● *Pe plaiurile Mioritei*: selecțiuni folclorice oferite de Ansamblul artistic «Rapsodia română» atît turiștilor străini cit și nouă, tuturor celor ce iubim arta populară urcată pe scenă fără adausurile falsificatoare ale așa-ziselor «interpretări culte».

TV

REPORTAJ. «*Tulcea zidește cetatea*» — titlul *Reportajului săptămîinii* (duminică ora 20.00) ● Tudor Morar, Erou al Muncii Socialiste în emisiunea *Prim plan*, semnată de Rodica Rarău (luni ora 21.05) ● Itinerar elvețian la *Teleglob* (marți ora 22.20).

DEZBATERI. Rubrica de dezbateri ideologice propune un subiect de amploare: «*Muncă, demnitate, integrare socială*» (marți ora 18.50) ● ...reluat cumva și de emisiunea *Tinerii despre ei înșiși*: «*Drumul tinărului spre muncă*» (joi ora 20.20)

ȘTIINȚĂ. O conferință de presă cu cîțiva dintre distinșii participanți la recentul simpozion internațional de geriatrie: Ana Aslan, Jean à Huet, Marcello Perez, Tobert von Zonneveld (miercuri ora 21.55)

LITERATURĂ. Edgar Papu, Alexandru George și Adrian Păunescu sînt participanții la dezbaterile organizată de emisiunea *Cărți și idei* pe marginea volumului lui Octavian Paler «*Drumuri prin memorii*» (joi ora 21.35, pr. 2).

TEATRU. O premieră pe țară (rara avis): «*Întoarcerea tatălui risipitor*» de Ion D. Sîrbu. În distribuție: Dana Comnea, Violeta Andrei, Emanoil Petruț, Neamțu-Ottonei, Toma Dimitriu, Const. Codrescu, C. Rauțchi, Dem Savu ș.a. (marți ora 20.00). Un spectacol de teatru scurt: «*Simburele*», «*Un om în toată firea*» și «*Drezinadupă I.A. Bassarabescu*» (vineri ora 20.30, pr. 2).

FILM. «*Nuvela de toamnă*» — realizare a studiourilor sovietice (duminică ora 21.50, pr. 2) ● *Telescinemateca*: «*Frica iese din ascuțiș*», cu o stea de prima mărime — Anthony Perkins (miercuri ora 20.15) ● Reprogramare: «*Soarele alb al pustului*» — valoroasa peliculă sovietică (sîmbătă ora 17.50, pr. 2).

MUZICĂ. Emisiunea *Luminile rampei*, dedicată tinerilor interpreți, prezintă pe violonistul Andrei Agoston (premiul I la Festi-

valul internațional Viena, 1972), acompaniat la pian de Ferdinand Weiss (marți ora 21.40, pr. 2) ● Bach și Vivaldi într-un concert de viole în interpretarea unei formații a Conservatorului «Ciprian Porumbescu», dirijată de Constantin Romașcanu (joi ora 20.00, pr. 2) ● Pianistul japonez Yakeo Yamane — cîteva pagini muzicale de mare popularitate (sîmbătă ora 17.20, pr. 2). De observat că emisiunile de muzică se pot asculta în exclusivitate pe programul 2. Este informată cumva respectiva redacție că melomanii s-au retras cu toții la București?

FOLCLOR. *Floarea din grădina* (luni ora 21.35) ● Florica Duma din Bihor (miercuri ora 20.00) ● În direct de la Mamaia — aspecte de la cel de-al VIII-lea Festival național de folclor (vineri ora 22.00) ● *Rapsodia română* și cîteva dintre renumiții ei soliști: Ștefania Rareș, Ionela Prodan, Ioana Cristea, Elena Merișoreanu, Ana Piuaru, Ștefan Lăzărescu, Aurel Ioniță (sîmbătă ora 16.40, pr. 2).

DIVERTISMENT. Se lasă cortina peste Festivalul național de muzică ușoară 1972 — Gala laureatilor (duminică ora 21.30) ● ...și *Portativ '72* își dedică emisiunea tot Festivalului de muzică ușoară (miercuri ora 20.30, pr. 2).

NOI SERIALE. Pentru tineret «*Cei trei mușchetari*» ai lui Dumăș (duminică ora 18.35).

SPORT. Finala Campionatului european universitar de fotbal. Păcat că doar o repriză! (duminică ora 20.45) ● Vineri, sîmbătă și duminică, la ore ce vor fi anunțate finala interzonală în «*Cupa Davis*»: România — Australia.

PRONO

Prognosticul cronicarului sportiv EFTIMIE IONESCU la Concursul pronostic, etapa din 30 iulie 1972

I. Unirea Iași-Textila Btș 1	
II. Danubiana-Victoria (Roman)	1, X, 2
III. Trocușul-Ceahlăul	2
IV. Autobuzul-Laromet	1
V. Tehnometal-Flacăra roșie	1
VI. T.M.B.-Sirena	1, X
VII. Prahova Pl.-Carpați Sinaia	1
VIII. Progresul Tim.-U.M. Tim.	1, X
IX. Vulturii-Electromotor	1
X. C.F.R. Tim.-Furnirul Deta	1
XI. Gaz metan-Vitrometan	1, X
XII. U.P.A. Sibiu-Metalul Coșca Mică	1
XIII. C.F.R. Sighișoara-C.S.M. Sibiu	X, 2

COPERTA NOASTRĂ

În drum spre «*Salatierra de argint*», Davis-cupmanii României: Ilie Năstase și Ion Țiriac.

Fotografie de S. STEINER

FLACĂRA. Redacție: București, Piața Științei 1, Sectorul 1 Căsuța poștală 4112. Of. 33 Telefon 17.60.10 — int. 1744 TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Științei».

PREȚUL REVISTEI: 3 LEI

flacăra **F** *album*

AURELIAN ANDREESCU, vocea de aur a muzicii noastre ușoare.

Fotografie de Elena GHERA

